

CORTÉS Y ASOCIADOS AUDITORES SL

MALLORCA, 235, 2º, 2ª - 08008 BARCELONA
TELÉFONO 93 218 29 19* - FAX 93 218 26 66
E-MAIL: auditoria@cortesaudit.com

INFORME D'AUDITORIA INDEPENDENT DELS COMPTES ANUALS

Al Soci Únic de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA**.

Hem auditat els Comptes Anuals adjunts de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA**, que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2016, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Responsabilitat del Consell d' Administració en relació amb els Comptes Anuals.

El Consell d' Administració és responsable de formular els Comptes Anuals adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA**, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'entitat a Espanya, que s'identifica en la nota 2 de les Notes explicatives, i del control intern que considerin necessari per a permetre la preparació de Comptes Anuals lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

Responsabilitat de l'auditor

La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els Comptes Anuals adjunts basada en la nostra auditoria. Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'auditoria de comptes vigent a Espanya. Aquesta normativa exigeix que complim els requeriments d'ètica, així com que planifiquem i executem l'auditoria a la fi d'obtenir una seguretat raonable que els Comptes Anuals estan lliures d'incorreccions materials.

Una auditoria requereix l'aplicació de procediments per a obtenir evidència d'auditoria sobre els imports i la informació revelada en els Comptes Anuals. Els procediments seleccionats depenen del judici de l'auditor, inclosa la valoració dels riscos d'incorrecció material en els Comptes Anuals, deguda a frau o error. En efectuar aquestes valoracions del risc, l'auditor té en compte el control intern rellevant per a la formulació per part de l'entitat dels Comptes Anuals, a fi de dissenyar els procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de la societat. Una auditoria també inclou l'avaluació de l'adequació de les polítiques comptables aplicades i de la raonabilitat de les estimacions comptables realitzades per la direcció, així com l'avaluació de la presentació dels Comptes Anuals presos en el seu conjunt.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió d'auditoria.

Opinió

Segons la nostra opinió, els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la societat **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA** a 31 de desembre de 2016, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Informe sobre altres requeriments legals i reglamentaris

L'informe de gestió adjunt de l'exercici 2016 conté les explicacions que el Consell d'Administració considera oportunes sobre la situació de la societat, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici 2016. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de la societat.

Barcelona, a 20 d'abril de 2017.

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya CORTÉS Y ASOCIADOS AUDITORES, SL

CORTES Y ASOCIADOS AUDITORES, S.L.

Any 2017 Núm. 20/17/05450
IMPORT COL-LEGAL: 96,00 EUR

Informe d'auditoria de comptes subjecte a la normativa d'auditoria de comptes espanyola o internacional

Signat: Joan Cortés Gustems

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

COMPTES ANUALS 2016

1. BALANÇ DE SITUACIÓ

BALANÇ DE SITUACIÓ A 31 DE DESEMBRE DE 2016

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

	notes	2016	2015
ACTIU		282.808.533,70	292.601.816,61
A) ACTIU NO CORRENT		236.997.870,44	247.276.126,64
I IMMOBILITZAT INTANGIBLE	nota 7	10.890.467,20	11.421.896,29
3. Patents, llicències, marques i similars		3.437,98	1.665,17
5. Aplicacions informàtiques		94.639,65	102.852,58
6. Altre immobilitzat intangible		1.350,00	6.387,60
7. Drets sobre béns cedits en ús		10.791.039,57	113.109.90,94
II IMMOBILITZAT MATERIAL	nota 5	28.207.144,13	29.078.375,25
1. Terrenys i construccions		13.830.480,19	14.343.996,15
2. Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material		14.232.749,87	14.629.150,53
3. Immobilitzat en curs i bestretes		143.914,07	105.228,57
III INVERSIONS IMMOBILIARIES	nota 6	124.132.340,87	128.523.011,48
1. Terrenys		2.606.249,53	2.606.249,53
2. Construccions		121.526.091,34	125.916.761,95
IV INVERSIONS EN EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES A LL/T		36.422.058,30	36.422.058,30
1. Instruments de patrimoni	nota 9.16	36.422.058,30	36.422.058,30
V INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI		37.202.346,52	41.614.676,08
2. Crèdits a tercers		36.824.890,00	41.258.406,62
5. Altres actius financers	nota 9.1	377.456,52	356.269,46
VI ACTIUS PER IMPOST DIFERIT		143.513,42	216.109,24
B) ACTIU CORRENT		45.810.663,26	45.325.689,97
I ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA	nota 20	28.208.305,34	28.208.305,34
II EXISTÈNCIES	nota 10	1.095.799,48	1.111.366,04
1. Comercials		489.507,41	692.831,71
2. Matèries primeres i altres aprovisionaments		598.903,57	412.496,93
5. Subproductes, residus i materials recuperats		7.088,50	6.037,40
6. Acomptes		300,00	0,00
III DEUTORS COMERCIALS I ALTRES COMPTES A COBRAR		10.915.608,64	11.501.565,71
1. Clients per vendes i prestacions de serveis	nota 9.1	4.982.722,47	5.545.420,57
2. Clients empreses del grup i associades	nota 22	121.322,71	324.118,19
3. Deutors diversos	nota 9.1	5.123.788,66	5.156.093,10
4. Personal		0,00	0,00
5. Actius per impostos corrents	nota 12.4	251.300,76	257.100,76
6. Altres crèdits Administracions públiques	nota 12.4	436.474,04	218.833,09
IV INVERSIONS EN EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES A C/T	nota 22	2.487.822,57	1.915.063,69
2. Crèdits a empreses		11.896,85	3.868,40
5. Altres actius financers	nota 9.1	2.475.925,72	191.195,29
V INVERSIONS FINANCERES A CURT TERMINI		1.438.159,23	1.276.820,01
2. Crèdits a empreses		3.209,06	3.995,44
5. Altres actius financers	nota 9.1	1.434.950,17	1.272.824,57
VI PERIODIFICACIONS A CURT TERMINI		46.290,19	48.780,28
VII EFECTIU I ALTRES ACTIUS LIQUIDS EQUIVALENTS	nota 9.1	1.618.677,81	1.263.788,90
1. Tresoreria		1.618.677,81	1.263.788,90

PATRIMONI NET I PASSIU	282.808.533,70	292.601.816,61

A) PATRIMONI NET	144.235.445,39	139.928.668,56

A.1) FONS PROPIS	nota 9.1	83.079.122,64	80.734.597,58

I CAPITAL		72.050.000,00	72.050.000,00
1 Capital escriturat		72.050.000,00	72.050.000,00
III RESERVES		7.889.789,53	5.932.224,90
1 Legal i estatutàries		172.539,76	14319156
2. Altres reserves		6.77.249,77	4.501033,34
V RESULTATS D'EXERCICIS ANTERIORS		0,00	-61.109,31
2. Resultats negatius d'exercicis anteriors		0,00	-6109,31
VII RESULTAT DE L'EXERCICI	nota 3	3.139.333,11	2.813.481,99

A.2) AJUSTOS PER CANVIS DE VALOR		-436.173,24	-664.367,13

II OPERACIONS DE COBERTURA	nota 9.15	-436.173,24	-664.367,13

A.3) SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	nota 13	61.592.495,99	59.858.438,11

B) PASSIU NO CORRENT		83.393.425,03	98.114.877,71

I PROVISIONS A LLARG TERMINI	nota 14	175.626,95	971.893,55
1 Obligacions per prestacions a ll/t al personal		75.816,95	64.803,74
4. Altres provisions		99.810,00	907.089,81
II DEUTES A LLARG TERMINI	nota 9	56.854.030,59	66.563.124,81
2. Deutes amb entitats de credit		5167.770,20	60.470.708,15
3. Creditors per arrendament financer		0,00	0,00
4. Derivats	nota 9.15	402.257,61	673.250,57
5. Altres passius financers		5.284.002,78	5.419.166,09
IV PASSIUS PER IMPOST DIFERIT		17.047.576,25	21.643.978,18
V PERIODIFICACIONS A LLARG TERMINI		9.316.191,24	8.935.881,17

C) PASSIU CORRENT		55.179.663,28	54.558.270,34

I PASSIUS VINCUL AMB ACTIUS NO CORRENTS MANT PER VENDA	nota 20	35.706.580,57	36.684.692,40
II PROVISIONS A CURT TERMINI	nota 14	481.557,99	975.117,43
III DEUTES A CURT TERMINI	nota 9.12	12.763.704,75	12.334.684,25
2. Deutes amb entitats de credit		9.942.928,16	10.780.621,07
3. Creditors per arrendament financer		0,00	0,00
4. Derivats	nota 9.15	177.429,05	207.225,80
5. Altres passius financers		2.643.347,54	1346.837,38
IV DEUTES AMB EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES A C/T	nota 22	1.974.765,46	1.340.504,25
V CREDITORS COMERCIALS I ALTRES COMPTES A PAGAR		3.967.681,20	2.905.594,26
1 Proveïdors	nota 9.12	2.484.124,67	1715.428,37
2. Proveïdors empreses del grup i associades	nota 22	811,74	8.108,15
3. Creditos diversos	nota 9.12	728.481,20	526.624,78
4. Personal(remuneracions pendents de pagament)	nota 9.12	240.404,79	245.557,66
5. Passius per impost corrent		51574,47	0,00
6. Altres deutes amb Administració Pública	nota 12.4	352.409,41	291247,00
7. Bestretes de clients		109.874,92	118.628,30
VI PERIODIFICACIONS A CURT TERMINI		285.373,31	317.677,75

2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

COMpte DE PÈRDUES I GUANYS A 31 DE DESEMBRE DE 2016

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

	notes	2016	2015
A) OPERACIONS CONTINUADES			
A.1	IMPORT NET XIFRA DE NEGOCI	24.963.782,99	25.744.663,01
	a) Vendes	7.262.676,42	7.147.555,38
	b) Prestacions de serveis	17.701.106,57	18.597.107,63
A.2	VARIACIÓ D'EXISTÈNCIES DE PRODUCTES ACABATS I EN CURS DE FABRICAC	-214.171,00	3.295,57
A.3	TREBALLS REALITZATS PER L'EMPRESA PER L'ACTIU	0,00	4.355,62
A.4	APROVISIONAMENTS	-5.046.639,77	-5.236.366,43
	a) Consum de mercaderies	-2.080.657,99	-2.281.336,31
	b) Consum de matèries primes i altres matèries consumibles	-931.655,21	-1.235.775,76
	c) Treballs realitzats per altres empreses	-2.034.326,57	-1.719.254,36
A.5	ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	1.264.714,47	1.486.545,48
	a) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	1.260.030,83	1.478.299,08
	b) Subvencions d'exploació incorporades al resultat de l'exercici	4.683,64	8.246,40
A.6	DESPESES DE PERSONAL	-5.307.404,46	-5.193.274,32
	a) Sous, salaris i assimilats	-4.054.457,43	-3.970.069,65
	b) Carregues socials	-1.252.947,03	-1.223.204,67
A.7	ALTRES DESPESES D'EXPLOTACIÓ	-5.419.426,01	-6.036.289,14
	a) Serveis exteriors	-3.763.714,15	-4.150.063,34
	b) Tributs	-136.516,89	-1308.917,27
	c) Pèrdues, deterioració i variació de provisiones per operacions comercials	-289.466,45	-399.547,91
	d) Altres despeses de gestió corrent	-49.728,52	-177.760,62
A.8	AMORTITZACIÓ DEL IMMOBILITZAT	-6.684.500,95	-6.615.168,40
A.9	IMPUTACIÓ DE SUBVENCIONS IMMOBILITZAT NO FINANCER	2.862.344,05	2.850.949,27
A.10	EXCESSOS DE PROVISIONS	831.575,49	49.962,45
A.11	DETERIORAMENT I RESULTAT PER ALIENACIÓ DE L'IMMOBILITZAT	-6.130,21	146.425,16
	a) Deterioraments i perdues	0,00	179.815,38
	b) Resultats per alienament i altres	-6.130,21	-33.390,22
A.12	ALTRES RESULTATS	82.548,44	82.548,44
A.1) RESULTAT D'EXPLOTACIÓ		7.326.693,04	7.287.646,71
A.13	INGRESSOS FINANCERS	45.818,59	184.993,43
	b) De valors negociables i altres instruments financers	45.818,59	184.993,43
	b.1) De empreses del grup i associades	25.063,17	153.152,87
	b.2) De tercers	20.755,42	31.840,56
A.14	DESPESES FINANCERES	-3.592.483,49	-4.286.981,18
	a) Per deutes amb empreses del grup i associades	-4.367,47	-102.421,31
	b) Per deutes amb tercers	-3.588.116,02	-4.184.559,87
A.15	VARIACIÓ DEL VALOR RAONABLE EN INSTRUMENTS FINANCERS	-328.275,57	-372.176,97
	a) Cartera de negociació i altres	-328.275,57	-372.176,97
A.16	DETERIORAMENT I RESULTAT PER ALIENACIÓ D'INSTRUMENTS FINANCERS	0,00	0,00
	a) Deterioraments i perdues	0,00	0,00
A.2) RESULTAT FINANCER		-3.874.940,47	-4.474.164,72
A.3) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		3.451.752,57	2.813.481,99
A.17	IMPOST SOBRE SOCIETATS	-312.419,46	0,00
A.4) RESULTAT DE L'EXERCICI EN OPERACIONS CONTINUADES		3.139.333,11	2.813.481,99
B) OPERACIONS INTERRUMPUDES			
A.5) RESULTAT DE L'EXERCICI		3.139.333,11	2.813.481,99

3. ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2016

REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

A) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2016

	Notes	Any 2016	Any 2015
A) RESULTAT DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Nota 3	3.139.333,11	2.813.481,99
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net			
I. PER VALORACIÓ INSTRUMENTS FINANCERS		0,00	0,00
1. Actius financers disponibles per a la venda			
2. Altres ingressos / despeses			
II. PER COBERTURES DE FLUXOS D'EFFECTIU	Nota 9	300.789,71	331.733,26
III. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	Nota 18	0,00	0,00
IV. PER GUANYS I PÈRDUES ACTUARIALS I ALTRES AJUSTOS		0,00	0,00
V. EFECTE IMPOSITIU		-72.595,82	-138.579,48
B) TOTAL INGRESSOS I DESPESES IMPUTATS DIRECTAMENT EN EL PATRIMONI NET		228.193,89	193.153,78
Transferències al Compte de Pèrdues i Guanys			
VI. PER VALORACIÓ D'INSTRUMENTS FINANCERS		0,00	0,00
1. Actius financers disponibles per a la venda			
2. Altres ingressos / despeses			
VII. PER COBERTURES DE FLUXOS D'EFFECTIU			
VIII. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	Nota 18	-2.862.344,05	-2.850.949,27
IX. EFECTE IMPOSITIU		497.323,54	517.596,70
C) TOTAL TRANSFERÈNCIES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS		-2.365.020,51	-2.333.352,57
TOTAL D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS		1.002.506,49	673.283,20

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2016

REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

B) ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2016

	Capital		Prima d'emissió	Reserves	(Accions i participacions en patrimoni pròpies)	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a compte	Altres instruments de patrimoni net	Ajustos per canvi de valor	Subvencions, donacions i llegats rebuts	TOTAL
	Esripturat	No exigít											
A. SALDO FINAL DE L'ANY 2014	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-2.351.321,35	0,00	2.290.212,04	0,00	0,00	-857.520,91	62.191.790,68	139.255.385,36
I. AJUSTOS PER CANVI DE CRITERI 2014.													0,00
II. AJUSTOS PER ERRORS 2014.													0,00
B. SALDO AJUSTAT, INICI DE L'ANY 2015	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-2.351.321,35	0,00	2.290.212,04	0,00	0,00	-857.520,91	62.191.790,68	139.255.385,36
I. TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS								2.813.481,99			193.153,78	-2.333.352,57	673.283,20
II. OPERACIONS AMB SOCIS O PROPIETARIS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Augments de capital													0,00
2. (-) Reduccions de capital													0,00
3. Conversió de passius financers en patrimoni net (conversió obligacions, condonacions de deutes).													0,00
4. (-) Distribució de dividendes													0,00
5. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes).													0,00
6. Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis.													0,00
7. Altres operacions amb socis o propietaris.													0,00
III. ALTRES VARIACIONS DE PATRIMONI NET.						2.290.212,04		-2.290.212,04					0,00
C. SALDO, FINAL DE L'ANY 2015	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-61.109,31	0,00	2.813.481,99	0,00	0,00	-664.367,13	59.858.438,11	139.928.668,56
I. AJUSTOS PER CANVI DE CRITERI 2015.													0,00
II. AJUSTOS PER ERRORS 2015.													0,00
D. SALDO AJUSTAT, INICI DE L'ANY 2016	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-61.109,31	0,00	2.813.481,99	0,00	0,00	-664.367,13	59.858.438,11	139.928.668,56
I. TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS								3.139.333,11			228.193,89	-2.365.020,51	1.002.506,49
II. OPERACIONS AMB SOCIS O PROPIETARIS	0,00	0,00	0,00	-1.125.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.125.000,00
1. Augments de capital													0,00
2. (-) Reduccions de capital													0,00
3. Conversió de passius financers en patrimoni net (conversió obligacions, condonacions de deutes).													0,00
4. (-) Distribució de dividendes				-1.125.000,00									-1.125.000,00
5. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes).													0,00
6. Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis.													0,00
7. Altres operacions amb socis o propietaris.													0,00
III. ALTRES VARIACIONS DE PATRIMONI NET.				3.082.564,63		61.109,31		-2.813.481,99				4.099.078,39	4.429.270,34
E. SALDO, FINAL DE L'ANY 2016	72.050.000,00	0,00	0,00	7.889.789,53	0,00	0,00	0,00	3.139.333,11	0,00	0,00	-436.173,24	61.592.495,99	144.235.445,39

4. ESTAT DE FLUXOS D' EFECTIU

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2016

REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

	Exercici 2016	Exercici 2015
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
1. RESULTAT DE L'EXERCICI ABANS DELS IMPOSTOS	3.451.752,57	2.813.481,99
2. AJUSTOS DEL RESULTAT	7.565.530,22	8.568.592,53
a) Amortització de l'immobilitzat (+)	6.684.500,95	6.615.168,40
b) Correccions valoratives per deteriorament (+/-)	372.808,05	205.092,20
c) Variació de provisions (+/-)	-831.575,49	-75.581,34
d) Imputació de subvencions (-)	-2.867.027,69	-2.850.949,27
e) Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat (+/-)	6.130,21	33.390,22
f) Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers (+/-)		
g) Ingressos financers (-)	-45.818,59	-184.993,43
h) Despeses financeres (+)	3.592.483,49	4.286.981,18
i) Diferències de canvi (+/-)		
j) Variació de valor raonable en instruments financers (+/-)	328.275,57	372.176,97
k) Altres ingressos i despeses (+/-)	325.753,72	167.307,60
3. CANVIS EN EL CAPITAL CORRENT	-814.477,46	4.216.267,72
a) Existències (+/-)	15.566,56	160.218,31
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-)	585.957,07	5.634.641,75
c) Altres actius corrents (+/-)	-731.608,01	-1.847,81
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-)	1.062.086,94	-1.176.767,93
e) Altres passius corrents (+/-)	-1.330.523,49	50.672,33
f) Altres actius i passius no corrents (+/-)	-415.956,53	-450.648,93
4. ALTRES FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	-3.904.504,29	-688.828,36
a) Pagament d'interessos (-)	-3.689.477,89	-384.702,33
b) Cobrament de dividends (+)		
c) Cobrament d'interessos (+)	45.818,59	195.079,89
d) Cobraments (pagaments) per l'impost sobre beneficis (-/+)	-260.844,99	-499.205,92
e) Altres pagaments (cobraments) (-/+)		
5. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (+/- 1 +/- 2 +/- 3 +/- 4)	6.298.301,04	14.909.513,88
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
6. PAGAMENTS PER INVERSIONS (-)	-1.881.130,90	-3.065.936,02
a) Empreses del grup i associades		
b) Immobilitzat intangible	-29.221,21	-29.350,42
c) Immobilitzat material	-873.549,81	-1.101.124,73
d) Inversions immobiliàries	-248,05	
e) Altres actius financers		
f) Actius no corrents mantinguts per a venda	-978.111,83	-1.935.460,87
g) Altres actius		
7. COBRAMENTS PER DESINVERSIONS (+)	4.412.329,56	4.787.344,27
a) Empreses del grup i associades		406.713,40
b) Immobilitzat intangible		
c) Immobilitzat material	0,00	
d) Inversions immobiliàries		
e) Altres actius financers	4.412.329,56	4.380.630,87
f) Actius no corrents mantinguts per a venda		
g) Altres actius		
8. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (7-6)	2.531.198,66	1.721.408,25
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
9. COBRAMENTS I PAGAMENTS PER INSTRUMENTS DE PATRIMONI	0,00	517.596,70
a) Emissió d'instruments de patrimoni (+)		
b) Amortització d'instruments de patrimoni (-)		
c) Adquisició d'instruments de patrimoni propi (-)		
d) Alienació d'instruments de patrimoni propi (+)		
e) Subvencions, donacions i llegats rebuts (+)		517.596,70
10. COBRAMENTS I PAGAMENTS PER INSTRUMENTS DE PASSIU FINANCER	-8.474.610,79	-16.911.501,70
a) Emissió	1.093.261,19	956.819,40
1. Obligacions i altres valors negociables (+)		
2. Deutes amb entitats de crèdit (+)		
3. Deutes amb empreses del grup i associades (+)	1.093.261,19	956.819,40
4. Altres deutes (+)		
b) Devolució i amortització de:	-9.567.871,98	-17.868.321,10
1. Obligacions i altres valors negociables (-)		
2. Deutes amb entitats de crèdit (-)	-10.140.630,86	-12.957.038,70
3. Deutes amb empreses del grup i associades (-)	572.758,88	
4. Altres deutes (-)		-4.911.282,40
11. PAGAMENTS PER DIVIDENDS I REMUNERACIONS D'ALTRES INSTRUMENTS DE PATRIMONI	0,00	0,00
a) Dividends (-)		
b) Remuneració d'altres instruments de patrimoni (-)		
12. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-8.474.610,79	-16.393.905,00
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	0,00	0,00
E) AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/- 5 +/- 8 +/- 12 +/- D)	354.888,91	237.017,13

5. MEMÒRIA ANUAL

1. Activitat de l'empresa

Reus Serveis Municipals, S.A. (d'ara endavant la Societat) abans anomenada Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, S.A. va ser constituïda com a societat limitada per temps indefinit en escriptura autoritzada pel Notari de Reus, Francisco José Daura Sáez, el dia 27 de març de 2002 amb el número 447 de Protocol, inscrita en el Registre Mercantil de Tarragona al tom 1751, foli 9, full T-24070.

El seu domicili social es troba establert a la Plaça Mercadal número 1 de la ciutat de Reus, comarca del Baix Camp, província de Tarragona.

Constitueix el seu objecte social:

- L'assessorament i prestació de serveis de distribució, informàtics, comptables, laborals, administratius, jurídics, logístics, gerencials, d'assessorament i supervisió tècnica d'obres i instal·lacions, de contractació agrupada d'obres, subministraments i serveis, de gestió d'empresa, de l'estructura d'aquesta, d'estratègies comercials i industrials, d'organització interna i externa, racionalització i planificació de l'empresa, de la producció i dels recursos de les seves Societats o entitats filials o participades, del soci únic i entitats dependents d'aquest;
- l'adquisició, tinença i gestió d'accions i participacions d'altres societats o entitats en l'àmbit municipal que li és propi;
- la promoció, licitació, contractació i supervisió d'obres de construcció, rehabilitació i millora de tot tipus d'edificacions i instal·lacions destinades a serveis, oficines i usos públics dins l'àmbit del patrimoni immobiliari municipal, considerant com a municipal no només el patrimoni del propi Ajuntament sinó, també, el de qualsevol de les seves entitats dependents; i, també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;
- l'adquisició, tinença, administració, gestió, explotació, neteja, seguretat, manteniment de béns mobles i immobles (rústics o urbans), en l'àmbit del referit patrimoni municipal, i també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;
- la gestió de serveis i activitats econòmiques que li encarregui l'Ajuntament de Reus en l'àmbit territorial (arquitectura, urbanisme, mobilitat, via pública i medi ambient.), de serveis personals (benestar social, sanitat, educació, foment de l'ocupació, esport, cultura i lleure) i de serveis generals (provisió i gestió de recursos generals, sistemes d'informació i societat del coneixement, promoció econòmica).

- Actuar com a beneficiària d'exportacions.
- Alienació i lloguer de solars, edificis construïts o en fase de construcció o rehabilitació i adquisició, transmissió, execució, modificació i extensió de tota classe de drets sobre els béns mobles i immobles.
- Promoció, gestió, administració i explotació del Patrimoni Municipal del Sòl i promoció, urbanització, construcció, compravenda, lloguer, explotació i administració de terrenys i béns immobles, ja siguin propietat de la societat, de l'Ajuntament de Reus, de qualsevol de les altres societats municipals, inclòs de tercers, sempre que hi hagi el corresponent títol habilitant.
- La gestió i administració del cicle integral de l'aigua, destinada a qualsevol ús, des de la captació, potabilització, regulació i distribució dels recursos hidràulics necessaris, fins la recollida, tractament i l'abocament al medi de les aigües residuals.
- La prestació i realització de serveis de sanejament i neteja relacionats amb el cicle integral de l'aigua, així com la construcció, explotació, conservació i el funcionament de plantes i instal·lacions destinades a aquest cicle, i el tractament, recollida, recuperació i eliminació dels seus residus, i la venda, compra i cessió de subproductes resultants.
- La prestació i realització de serveis, obres, instal·lacions i gestió de mitjans per a la millora del medi ambient, a fi de garantir la qualitat de les aigües tant superficials com a subterrànies, tot tipus de vessaments, l'emissió d'afluents a l'atmosfera o contaminació sonora.
- Producció d'energia elèctrica i calorífica a les plantes i instal·lacions que explota i la comercialització d'aquesta energia.
- Construcció, manteniment i explotació de les xarxes de distribució d'aigües i sanejament d'aigües residuals, construcció, manteniment i explotació dels pous i minats, i dels seus elements elèctrics i mecànics com a font de captació, integrant el sistema de subministrament i abastament d'aigua.
- Prestació i realització dels serveis de posta en funcionament, manteniment i explotació dels elements mecànics de control del sistema d'abastament i distribució d'aigua i sanejament, comptadors d'aigua, i els treballs de lectura dels elements mecànics de control per a facturació, estadística i verificació.
- Prestació i realització dels serveis de laboratori per a l'anàlisi, investigació, tractament, estudi i adequació de les aigües als seus diversos usos i normativa reguladora, tant de les aigües superficials,

subterrànies, de distribució en xarxa i residuals, afectes al cicle integral de l'aigua, així com de residus sòlids i qualsevol altra substància susceptible de generar residus o de produir o transmetre malalties.

- Realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.
- La prestació de tasques de gestió i gerència d'altres entitats, especialment les relatives a serveis públics locals afectes al cicle integral de l'aigua i medi ambient, ja sigui de captació, regulació i distribució dels recursos hidràulics; sanejament, depuració i les seves corresponents xarxes i instal·lacions; vessament, emissió d'efluents a l'atmosfera, contaminació acústica o residus.
- La recollida, tractament, aprofitament i eliminació de residus, que comprèn la recollida selectiva, transport, emmagatzematge, ús energètic, reciclatge i disposició de la deixalla.
- La comercialització de residus i subproductes, explotació de plantes de deixalleria i gestió d'abocaments.
- Disseny, construcció, direcció, manteniment, gestió i explotació d'obres i infraestructures en els àmbits del medi ambient, els residus, l'energia i demès activitats connexes; la promoció i organització d'accions formatives i de conscienciació en relació amb el cicle integral de l'aigua, el medi ambient, l'energia i la protecció de la salut.
- Prestació i realització d'estudis, inspeccions, certificacions, informes, dictàmens, declaracions, controls, auditories, assistències tècniques amb els medis necessaris, inclòs el de laboratori, dins de l'àmbit d'activitats relacionades amb l'energia i el medi ambient.
- La construcció, explotació, conservació i funcionament de plantes i instal·lacions de tractament d'aigües i depuració, la construcció, conservació i explotació de les estacions i instal·lacions elevadores i de bombeig de la xarxa d'aigües residuals per al seu abocament i canalització, distribució i tractament en planta depuradora o emissari subterrani.
- El tractament, recollida, recuperació i eliminació del residu originats pel tractament de les aigües residuals en tot el seu cicle, així com la venda, compra i cessió dels subproductes resultants.

- La realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.
- La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis funeraris mitjançant quantes autoritzacions fossin necessàries, i que inclouen: La gestió i explotació del tanatori situat a Reus, plaça Pau Picasso i de qualsevol altre que pugui construir la societat; El condicionament sanitari de cadàvers, incloent les pràctiques de tanatopràxia i embalsament, de conformitat amb la legislació vigent; El subministrament de taüts o fèretres, urnes per a restes, urnes per a cendres i caixes d'embalatge per a trasllats aeris, de conformitat amb les disposicions aplicables sobre transport aeri, inclòs d'àmbit internacional; La prestació de servei de cotxes fúnebres i cotxes complementaris per a corones i acompanyants; La prestació de servei de sales de vetlla i organització de l'acte social de l'enterrament; El trasllat fora del terme municipal, inclòs a l'estranger, de cadàvers i restes de conformitat, en cada cas, a la normativa legal aplicable; La tramitació de les diligències necessàries per obtenir la llicència d'enterrament, o en el seu cas, la llicència de trasllat fora del terme municipal; La recepció en les sales de vetlla de difunts procedents d'altres llocs, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació.
- La construcció d'edificis i sales de vetlla amb els seus elements complementaris.
- Aquelles altres activitats connexes amb els serveis funeraris i que la societat es trobi legalment autoritzada per desenvolupar, directament o per agença, si s'escau.
- La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis de cremació i cementiri, que inclouen: La gestió i explotació del Cementiri municipal de Reus; La conservació, obres, manteniment i mesures de seguretat del Cementiri; La recepció en el Cementiri dels difunts procedents d'altres municipis, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació; La inhumació i exhumació, cremació i enterrament de cadàvers i restes; La construcció de sepultures i nínxols; L'atorgament i transmissió de la concessió de drets funeraris sobre sepultures i nínxols.

Aquesta entitat té la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Reus, el qual li podrà fer encomanes de gestió i d'execució d'obres, de serveis i

d'adquisició de subministraments, així com adjudicar-li contractes, en relació a les activitats compreses dins del seu objecte social, a l'empara del dispostat a la normativa vigent relativa als Contractes del Sector Públic.

Queden excloses de l'objecte social aquelles activitats que per al seu exercici la Llei exigeixi requisits especials que no quedin complerts per la Societat. En especial resten exceptuats aquells actes que suposin exercici d'autoritat.

Si les disposicions legals exigeixen, per a l'exercici d'algunes de les activitats compreses en l'objecte social, algun títol professional, autorització administrativa, o inscripció en Registres públics, aquestes activitats s'hauran de realitzar per mitjà de persona que posseeixi aquesta titulació professional i, si s'escau, no podran iniciar-se abans que s'hagin complert els requisits administratius exigits.

Les activitats integrants de l'objecte social podran ser desenvolupades per la Societat totalment o parcialment de forma indirecta, mitjançant la titularitat d'accions o de participacions en Societats amb objecte idèntic, anàleg o complementari.

L'activitat actual de l'empresa coincideix amb el seu objecte social.

La societat és unipersonal, sent el soci únic l'Ajuntament de Reus.

Li és d'aplicació la Llei de Societats de Capital (vigent des de l'1 de setembre de 2010, el text refós de la qual es va aprovar per el Reial Decret Legislatiu de 2 de juliol), el Codi de Comerç i la resta de disposicions aplicables.

L'exercici 2009 Innova va iniciar l'activitat de Centralització de Fons de les empreses pertanyents al grup d'empreses municipals de l'Ajuntament de Reus i de fundacions de l'àmbit de l'Hospital Sant Joan de Reus. Aquest Servei de Centralització de Fons és conegut com "Cash-Pooling" (C-P) en termes financers, i origina que la Societat actuï com a dipositària dels fons de tresoreria de les empreses associades al servei, que a data actual són, a banda de la pròpia Reus Serveis Municipals SA, Reus Desenvolupament Econòmic SA, Reus Mobilitat i Serveis SA, Reus Transport Públic SA i Reus Esport i Lleure SA.

En data 18 de juny de 2010 la Junta General va aprovar la transformació de la companyia en Societat Anònima, mantenint la seva personalitat jurídica i denominació, passant a tenir doncs la forma social "INNOVA GRUP D'EMPRESSES MUNICIPALS DE REUS SA". Aquest acord es va formalitzar en Escripura Pública el 4 d'agost de 2010 i la inscripció al Registre Mercantil de Tarragona es va efectuar l' 1 de setembre de 2010.

Aquesta transformació de Societat Limitada (SL) a Anònima (SA) va ocasionar altres canvis col·laterals i necessaris:

- L'anul·lació de les participacions socials, que es van substituir per igual nombre d'accions nominatives d'una sola sèrie, del mateix valor nominal, totes desemborsades i de titularitat de l'Ajuntament de Reus.

- Ampliar la composició mínima i màxima del Consell d'Administració.

En data 24 de setembre de 2014 es va elevar a públic l'absorció de dos de les companyies mercantils que formaven part del Grup de societats, concretament, Gestió de Serveis Funeraris Reus, S.A., amb domicili a Plaça Pablo Picasso, 1, 43204 Reus, i Aigües de Reus Empresa Municipals, S.A., amb domicili a Plaça de les Aigües, 1, 43201 Reus. Aquesta absorció va ser acordada pel soci únic de la societat en data 31 de març de 2014.

En data 24 de setembre de 2014 també s'escriptura el canvi la denominació de la Companyia que fins ara s'havia anomenat Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, S.A. la qual passa a ser anomenada Reus Serveis Municipals, S.A.

També durant l'any 2014 es produeix l'absorció per part de la filial Reus Desenvolupament Econòmic S.A. de les empreses del grup Gestió Urbanística Pública S.A., amb domicili a Camí de Valls, 81-87, 43204 Reus i Tecnoparc Reus S.A., amb domicili a Camí de Valls, 81-87, 43204 Reus.

A continuació es detalla el grup de societats que formen part del Grup:

- Reus Mobilitat i Serveis, S.A. (abans Aparcaments i Mercats de Reus S.A.M.), amb domicili a Carrer Josep Sardà i Cailà, s/n, 43201 Reus
- Reus Desenvolupament Econòmic S.A., amb domicili a Avinguda de Bellisens 42, 43204 Reus

L'any 2011 el grup tenia també les societats Sanejament Ambiental, S.A., amb domicili a Carrer Doctor Robert, 44, 43201 Reus, i Gestió Ambiental i Abastament, S.A., amb domicili a Carrer Josep Anselm Clavé, 23, 43201 Reus, ambdues absorbides per Aigües de Reus Empresa Municipals, S.A.

Els Comptes Anuals Consolidats de cada exercici es dipositen al Registre Mercantil de Tarragona. Els de l'exercici 2015 es van formular el 31 de març de 2016.

La moneda funcional amb la qual opera l'empresa és l'euro. Per a la formulació dels estats financers en euros s'han seguit els criteris establerts en el Pla General Comptable tal com figura a l'apartat 4, Normes de registre i valoració.

2. Bases de presentació dels comptes anuals

2.1. Imatge fidel.

Els Comptes Anuals de l'exercici 2016 adjunts han estat formulats pel Consell d'Administració a partir dels registres comptables de la Societat a 31 de desembre de 2016 i en ells s'han aplicat els principis comptables i criteris de valoració recollits en el

Reial Decret 1514/2007, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat i la resta de disposicions legals vigents en matèria comptable, i mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Societat, així com la veracitat dels fluxos incorporats en l'estat de fluxos d'efectiu.

No existeixen raons excepcionals per les quals, per mostrar la imatge fidel, no s'hagin aplicat disposicions legals en matèria comptable.

Els Comptes Anuals adjunts se sotmetran a l'aprovació per la Junta General Ordinària, estimant-se que seran aprovades sense modificació alguna.

Els Comptes Anuals de l'exercici anterior van ser aprovats per la Junta General Ordinària, el 30 de juny de 2016.

2.2. Principis comptables.

En la preparació dels comptes anuals s'han seguit els criteris descrits en la Nota 4 sobre Normes de registre i valoració, havent-ne aplicat tots els principis comptables obligatoris que poguessin tenir un efecte significatiu sobre els mateixos i no aplicant-ne de no obligatoris.

2.3. Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa.

La Societat ha elaborat els seus estats financers sota el principi d'empresa en funcionament, sense que existeixi cap tipus de risc important que pugui suposar canvis significatius en el valor dels actius o passius en l'exercici següent.

Cal tenir en compte la Resolució de 19 de juliol de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes per la qual se sotmet a informació pública la modificació de la Norma Tècnica d'Auditoria sobre l'aplicació del principi d'empresa en funcionament publicada per Resolució del 31 de maig de 1993 i la Resolució de 18 d'octubre de 2013 sobre el marc d'informació financera quan no resulta adequada l'aplicació del principi d'empresa en funcionament. En aquest sentit, no existeixen dubtes respecte de l'aplicació del principi d'empresa en funcionament.

En els Comptes Anuals adjunts s'han utilitzat ocasionalment estimacions realitzades per la Direcció de la Societat per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que figuren registrats en ella. Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

- Vida útil dels actius materials i intangibles (Nota 5 i 7).
- La probabilitat d'ocurrència i l'import dels passius indeterminats o contingents (Nota 14)

És possible que, tot i que aquestes estimacions es van realitzar en funció de la millor informació disponible a la data de formulació d'aquests Comptes Anuals sobre els fets analitzats, es produeixin esdeveniments en el futur que obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en propers exercicis, la qual cosa es faria de forma prospectiva reconeixent els efectes del canvi d'estimació en els corresponents comptes de pèrdues i guanys futurs.

2.4. Comparació de la informació.

Els Comptes Anuals presenten a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis en el patrimoni net i de l'estat de fluxos d'efectiu, a més de les xifres de l'exercici 2016, les corresponents a l'exercici anterior. Així mateix, la informació continguda en aquesta memòria referida a l'exercici 2016 es presenta, a efectes comparatius amb la informació de l'exercici 2015.

La Societat està obligada a auditar els seus comptes anuals. Aquests comptes anuals de 2016 així com els de l'anterior 2015 estan auditats.

2.5. Agrupació de partides.

No hi ha informació sobre aquesta rúbrica.

2.6. Elements recollits en varies partides.

Existeixen elements del balanç recollits en dues o més partides. Concretament préstecs atorgats a la Societat per part d'entitats financeres, els derivats de cobertura així com partides a pagar a l'Ajuntament. Es troben degudament identificats en la nota 9 de la present memòria.

2.7. Canvis en criteris comptables.

Durant l'exercici 2016 no s'han produït canvis de criteris comptables respecte als criteris aplicats en l'exercici anterior.

2.8. Correcció d'errors.

Els Comptes Anuals de l'exercici 2016 inclouen ajustos realitzats com a conseqüència d'errors detectats en l'exercici en aplicar 330.191,95 euros de les provisions per reparacions del Cementiri General de Reus com més valor de les reserves voluntàries.

2.9. Importància Relativa.

En determinar la informació a desglossar en la present memòria sobre les diferents partides dels estats financers o altres assumptes, la Societat, d'acord amb el Marc Conceptual del Pla General de Comptabilitat, ha tingut en compte la importància relativa en relació amb els comptes anuals de l'exercici 2016.

3. Aplicació de resultats

La proposta d'aplicació del resultat per part dels administradors és la següent:

Base de repartiment	Exercici 2016	Exercici 2015
Saldo del compte de pèrdues i guanys	3.139.333,11	2.813.481,99
Romanent		
Reserves voluntàries		
Altres reserves de lliure disposició		
Total	3.139.333,11	2.813.481,99

Aplicació	Exercici 2016	Exercici 2015
A reserva legal	-313.933,31	-281.348,20
Per fons de comerç		
A reserves especials		
A reserves voluntàries	-2.825.399,80	-2.471.024,48
A dividendes		
A compensació de pèrdues d'exercicis anteriors		-61.109,31
Altres		
Total	-3.139.333,11	-2.813.481,99

Un cop s'han cobert les pèrdues d'exercicis anteriors, la Societat està obligada a destinar el 10% dels beneficis de l'exercici a la constitució de la reserva legal, fins assolir, com a mínim, el 20% del capital social, conforme al que indica la normativa mercantil vigent al article 274 de la Llei 1/2010 de 2 de juliol, que aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital. Aquesta reserva, mentre no superi el límit del 20% del capital social, no és distribuïble als accionistes.

Durant l'exercici s'ha aprovat un repartiment de dividendes (veure Nota 9.3).

En el clausulat dels préstecs per el finançament per la construcció del Nou Hospital, consta un limitació a la distribució de dividendes en el sentit que s'ha de demanar autorització prèvia les entitats financeres. Amb data 8 de febrer de 2017 les entitats financeres van autoritzar la posta a disposició de l' Ajuntament de Reus la quantitat màxima de 1.125.000 € amb càrrec de reserves de lliure disposició.

4. Normes de registre i valoració

Els criteris que s'han seguit en la confecció dels Comptes Anuals i que es consideren significatius en la determinació de la situació patrimonial, financera, el resultat de les

operacions del període i dels fluxos incorporats a l'estat de fluxos d'efectiu són els següents:

4.1. Immobilitzat intangible.

L'immobilitzat intangible es valora inicialment pel seu cost, ja sigui aquest el preu d'adquisició o el cost de producció. El cost de l'immobilitzat intangible adquirit mitjançant combinacions de negocis és el seu valor raonable en la data d'adquisició.

Després del reconeixement inicial, l'immobilitzat intangible es valora pel seu cost, menys l'amortització acumulada i, si escau, l'import acumulat de les correccions per deterioració registrades.

Per a cada immobilitzat intangible s'analitza i determina la vida útil.

Els actius intangibles s'amortitzen sistemàticament en funció de la vida útil estimada dels mateixos i del seu valor residual. Els mètodes i períodes d'amortització aplicats són revisats en cada tancament d'exercici i, si escau, ajustats de forma prospectiva. Almenys al tancament de l'exercici, s'avalua l'existència d'indicis de deterioració, en aquest cas s'estimen els imports recuperables, efectuant-se les correccions valoratives que procedeixen, tal com s'estableix en l'apartat h d'aquest epígraf.

A partir de l'1 de gener de 2016 el Real Decret 602/2016, de 2 de desembre, que modifica el Pla General de Comptabilitat (RD 15/14/2007) i entre altres modificacions estableix que tots els immobilitzats intangibles reconeguts comptablement tenen vida útil definida. No obstant, respecte aquells intangibles la vida útil dels quals no pugui estimar-se de manera fiable s'hauran d'amortitzar en un termini de 10 anys (o altre percentatge en cas de prova).

L'amortització dels elements de l'immobilitzat intangibles es duu a terme de forma lineal durant la seva vida útil estimada, en funció dels següents anys de vida útil:

Immobilitzat intangible		
Descripció	Anys	% Anual
Aplicacions informàtiques	4 a 5	16,67% a 25%
Altres Immobilitzat intangible	10 a 75	1,33% a 10%

La Societat inclou en el cost de l'immobilitzat intangible que necessita un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, explotació o venda, les despeses financeres relacionades amb el finançament específic o genèric, directament atribuïble a l'adquisició, construcció o producció.

a) Investigació i desenvolupament

No existeix informació en aquesta rúbrica.

b) Drets sobre béns

En aquest punt es recull:

- els imports dels arranjaments i millores dels ferms de carrers, camins, espais públics, etc..., sobre els que la Societat efectuarà manteniments preventius en els propers anys, quan li sigui sol·licitat.
- conté també els imports d'inversions encarregades per l'Ajuntament, i ubicades físicament en via pública (xarxa de fibra òptica, contenidors soterrats, etc.).
- el Dret de Superfície del terreny del Nou Hospital a l'Avinguda de Bellisens.
- el Dret de Superfície del Centre Cívic i del Casal de la Dona de La Patcada.
- el Dret de Superfície de la Biblioteca Municipal de Mas Iglesias.
- el Dret de Superfície de l'EBM La Ginesta.
- el Dret de Superfície de l'immoble de Raval Martí Folguera, 31.
- el Dret de Reg de la Comunitat de Regants del Pantà de Riudecanyes.
- servituds de pas.

c) Patents, llicències, marques i similars

No existeix informació en aquesta rúbrica.

d) Propietat Industrial

La propietat industrial es valora pels costos incorreguts per a l'obtenció de la propietat o el dret a l'ús o a la concessió de l'ús de les diferents manifestacions de la mateixa, sempre que, per les condicions econòmiques que es deriven del contracte han d'inventariar-se per l'empresa adquirent. S'inclouen, entre altres, les patents d'invenió, els certificats de protecció de models d'utilitat, el disseny industrial i les patents de producció.

Els drets de la propietat industrial es valoren pel preu d'adquisició o cost de producció, incloent el valor en llibres de les despeses de desenvolupament activats al moment en què s'obté la corresponent patent o similar, inclòs el cost de registre i formalització de la propietat industrial.

Són objecte d'amortització i correcció valorativa per deterioració. La vida útil de la propietat industrial de la Societat és de 10 anys.

e) Fons de Comerç

No existeix informació en aquesta rúbrica.

f) Aplicacions informàtiques

Es valoren al preu d'adquisició o cost de producció, incloent-se en aquest epígraf les despeses de desenvolupament de les pàgines web (sempre que estigui prevista la seva utilització durant diversos anys). La vida útil d'aquests elements s'estima en 4 ó 5 anys.

Les reparacions que no representen una ampliació de la vida útil i els costos de manteniment són carregats en el compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què es produeixen.

g) Drets de traspàs

No existeix informació en aquesta rúbrica.

h) Deterioració de valor d'immobilitzat intangible

Al tancament de l'exercici o sempre que existeixin indicis de pèrdues de valor, la Societat revisa els imports en llibres dels seus actius intangibles per determinar si existeixen indicis que els actius hagin sofert una pèrdua per deterioració de valor. Si existeix qualsevol indici, l'import recuperable de l'actiu es calcula amb l'objecte de determinar l'abast de la pèrdua per deterioració de valor (si la hi hagués). En cas que l'actiu no generi fluxos d'efectiu per si mateix que siguin independents d'altres actius, la Societat calcularà l'import recuperable de la unitat generadora d'efectiu a la qual pertany l'actiu.

i) Propietat intel·lectual

No existeix informació en aquesta rúbrica.

j) Contractes de franquícia

No existeix informació en aquesta rúbrica.

k) Drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.2. Immobilitzat material.

Es valora al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció que inclou, a més de l'import facturat després de deduir qualsevol descompte o rebaixa en el preu, totes les despeses addicionals i directament relacionats que es produeixin fins a la seva posada en funcionament, com les despeses de explanació i enderrocament, transport, assegurances, instal·lació, muntatge i uns altres similars. La Societat inclou en el cost de l'immobilitzat material que necessita un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, explotació o venda, les despeses financeres relacionades amb el finançament específic o genèrica, directament atribuïble a l'adquisició, construcció o producció. Forma part, també, del valor de l'immobilitzat material, l'estimació inicial del valor actual de les obligacions assumides derivades del desmantellament o retirada i altres associades a l'actiu, tals com a costos de rehabilitació, quan aquestes obligacions donen lloc al registre de provisions. Així com la millor estimació del valor actual de l'import contingent, no obstant això, els pagaments contingents que depenguin de magnituds relacionades amb el desenvolupament de l'activitat, es comptabilitzen com una despesa en el compte de pèrdues i guanys a mesura en què s'incorren.

En les activitats en les que els ingressos es consideren no subjectes a IVA d'acord a la normativa vigent, les despeses i inversions relacionades es registren afegint l'IVA suportat com a més despesa o immobilitzat, en ser considerat les quotes suportades com a més cost de la despesa o de la inversió.

Les quantitats lliurades a compte d'adquisicions futures de béns de l'immobilitzat material, es registren en l'actiu i els ajustos que sorgeixin per l'actualització del valor de l'actiu associat a la bestreta donen lloc al reconeixement d'ingressos financers, conforme es reportin. A aquest efecte s'utilitza el tipus d'interès incremental del proveïdor existent al moment inicial, és a dir, el tipus d'interès al que el proveïdor podria finançar-se en condicions equivalents a les quals resulten de l'import rebut, que no serà objecte de modificació en posteriors exercicis. Quan es tracti de bestretes amb venciment no superior a un any i l'efecte financer del qual no sigui significatiu, no serà necessari dur a terme cap tipus d'actualització.

No és aplicable l'activació de grans reparacions i costos de retir i rehabilitació.

La Societat no té compromisos de desmantellament, retir o rehabilitació per als seus béns d'actiu. Per això no s'han comptabilitzat en els actius valors per a la cobertura de tals obligacions de futur.

La Societat procedeix al càlcul de deterioraments quan considera que el valor comptable dels actius no supera el valor recuperable dels mateixos.

Es registra la pèrdua per deterioració del valor d'un element de l'immobilitzat material quan el seu valor net comptable superi al seu import recuperable, entenent aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús.

Les despeses realitzades durant l'exercici amb motiu de les obres i treballs efectuats per la Societat, es carregaran en els comptes de despeses que corresponguin. Els costos d'ampliació o millora que donen lloc a un augment de la capacitat productiva o a un allargament de la vida útil dels béns, són incorporats a l'actiu com a major valor del mateix. Els comptes de l'immobilitzat material en curs, es carreguen per l'import d'aquestes despeses, amb abonament a la partida d'ingressos que recull els treballs realitzats per la Societat per a si mateixa.

En els arrendaments financers es comptabilitza l'actiu d'acord amb la seva naturalesa, i un passiu financer pel mateix import, que és el menor entre el valor raonable de l'actiu arrendat i el valor actual a l'inici de l'arrendament dels pagaments mínims acordats.

L'amortització dels elements de l'immobilitzat material es realitza, des del moment en el qual estan disponibles per a la seva posada en funcionament, de forma lineal durant la seva vida útil estimada estimant un valor residual nul, en funció dels següents anys de vida útil:

Immobilitzat material		
Descripció	Anys	% Anual
Construccions	10 a 50	2% a 10%
Instal·lacions Tècniques	10 a 50	2% a 10%
Maquinaria	7 a 9	11,11% a 14,28%
Utiltatge	4 a 8	12,5% a 25%
Altres Instal·lacions	5 a 17	5,88% a 14,29%
Mobiliari	7 a 20	5% a 14,29%
Equips processos d'informació	4 a 8	12,5% a 25%
Elements de transport	3,08 a 10	10%-32,47%
Altre immobilitzat	15 a 20	5% a 6,67%

D'acord a l'article 12 i a la Disposició Transitòria 13^a de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, les taules d'amortització d'actius coincideixen amb les de l'esmentada norma. En qualsevol cas, la vida útil actualitzada dels actius afectats és coherent amb la vida útil real del bé.

La Societat avalua almenys al tancament de cada exercici si existeixen indicis de pèrdues per deterioració de valor del seu immobilitzat material, que redueixin el valor recuperable dels actius a un import inferior al del seu valor en llibres. Si existeix qualsevol indicatiu, s'estima el valor recuperable de l'actiu amb l'objecte de determinar l'abast de l'eventual pèrdua per deterioració de valor. En cas que l'actiu no generi fluxos d'efectiu que siguin independents d'altres actius o grups d'actius, la Societat calcula el valor recuperable de la unitat generadora d'efectiu (UGE) a la qual pertany l'actiu.

El valor recuperable dels actius és el major entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús. La determinació del valor en ús es realitza en funció dels fluxos d'efectiu futurs esperats que es derivaran de la utilització de l'actiu, les expectatives sobre possibles variacions en l'import o distribució temporal dels fluxos, el valor temporal dels diners, el preu a satisfer per suportar la incertesa relacionada amb l'actiu i altres factors que els participants del mercat considerarien en la valoració dels fluxos d'efectiu futurs relacionats amb l'actiu.

En el cas que l'import recuperable estimat sigui inferior al valor net en llibres de l'actiu, es registra la corresponent pèrdua per deterioració amb càrrec al compte de pèrdues i guanys, reduint el valor en llibres de l'actiu al seu import recuperable.

Una vegada reconeguda la correcció valorativa per deterioració o la seva reversió, s'ajusten les amortitzacions dels exercicis següents considerant el nou valor comptable.

No obstant l'anterior, si de les circumstàncies específiques dels actius es posa de manifest una pèrdua de caràcter irreversible, aquesta es reconeix directament en pèrdues procedents de l'immobilitzat del compte de pèrdues i guanys.

En l'exercici 2016 la Societat no ha registrat pèrdues per deterioració dels immobilitzats materials.

4.3. Inversions Immobiliàries.

La Societat classifica com a inversions immobiliàries aquells actius no corrents que siguin immobles i que posseeix per obtenir rendes, plusvàlues o ambdues, en lloc de pel seu ús en la producció o subministraments de béns o serveis, o bé per a finalitats administratives, o la seva venda en el curs ordinari de les operacions. Així com aquells terrenys i edificis els usos futurs dels quals no estiguin determinats al moment de la seva incorporació al patrimoni de la Societat.

Per a la valoració de les inversions immobiliàries s'utilitza els criteris de l'immobilitzat material per als terrenys i construccions, sent els següents:

- Els solars sense edificar es valoren pel seu preu d'adquisició més les despeses de condicionament, com a tancaments, moviment de terres, obres de sanejament i drenatge, els de enderrocament de construccions quan sigui necessari per poder efectuar obres de nova planta, les despeses d'inspecció i aixecament de plànols quan s'efectuen amb caràcter previ a la seva adquisició, així com, l'estimació inicial del valor actual de les obligacions presents derivades dels costos de rehabilitació del solar.
- Les construccions es valoren pel seu preu d'adquisició o cost de producció incloses aquelles instal·lacions i elements que tenen caràcter

de permanència, per les taxes inherents a la construcció i els honoraris facultatius de projecte i direcció d'obra.

- L'amortització dels elements de les inversions immobiliàries es realitza, des del moment en el qual estan disponibles per a obtenir rendiments, de forma lineal durant la seva vida útil estimada estimant un valor residual nul, en funció dels següents anys de vida útil:

Inversions Immobiliàries		
Descripció	Anys	% Anual
Altres Instal·lacions	10 a 50	2% a 10%
Construccions	13 a 50	2% a 10%

D'acord a l'article 12 i a la Disposició Transitòria 13^a de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, les taules d'amortització d'actius coincideixen amb les de l'esmentada norma. En qualsevol cas, la vida útil actualitzada dels actius afectats és coherent amb la vida útil real del bé.

4.4. Arrendaments.

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les condicions dels mateixos es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els altres arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

La normativa vigent estableix que el cost dels béns arrendats es comptabilitzarà en el balanç de situació segons la naturalesa del bé objecte del contracte i, simultàniament, un passiu pel mateix import. Aquest import serà el menor entre el valor raonable del bé arrendat i el valor actual a l'inici de l'arrendament de les quantitats mínimes acordades, inclosa l'opció de compra, quan no existeixin dubtes raonables sobre el seu exercici. No s'inclouran en el seu càlcul les quotes de caràcter contingent, el cost dels serveis i els impostos repercutibles per l'arrendador.

Els actius registrats per aquest tipus d'operacions s'amortitzen amb criteris similars als aplicats al conjunt dels actius materials, atenent a la seva naturalesa.

Els contractes d'arrendament financer han estat incorporats directament com a actiu de la Societat i es fa figurar en el passiu el deute existent amb el creditor. Els interessos s'incorporen directament com a despeses a mesura que es van liquidant les quotes corresponents.

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé, romanen en l'arrendador.

Quan la Societat actua com a arrendatari, les despeses de l'arrendament es carreguen linealment al compte de pèrdues i guanys en funció dels acords i de la vida del contracte.

- Per a aquells immobilitzats arrendats a la Societat.

Els actius adquirits mitjançant arrendament financer es registren d'acord amb la seva naturalesa, pel menor entre el valor raonable de l'actiu i el valor actual a l'inici de l'arrendament dels pagaments mínims acordats, comptabilitzant-se un passiu financer pel mateix import. Els pagaments per l'arrendament es distribueixen entre les despeses financeres i la reducció del passiu. Als actius se'ls apliquen els mateixos criteris d'amortització, deterioració i baixa que a la resta d'actius de la seva naturalesa.

Els arrendaments operatius es registren com a despeses en el compte de pèrdues i guanys quan es reporten.

- En aquells immobilitzats que la societat arrenda a tercers:

Els ingressos derivats dels arrendaments operatius es registren en el compte de pèrdues i guanys quan es reporten. Els costos directes imputables al contracte s'inclouen com a major valor de l'actiu arrendat i es reconeixen com a despesa durant el termini del contracte, aplicant el mateix criteri utilitzat per al reconeixement dels ingressos de l'arrendament.

4.5. Permutes.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.6. Instruments financers.

La societat té registrats en el capítol d'instruments financers, aquells contractes que donen lloc a un actiu financer en una empresa i, simultàniament, a un passiu financer o a un instrument de patrimoni en una altra empresa. Per tant la present norma resulta d'aplicació als següents instruments financers:

- a) Actius financers:
 - Efectiu i altres actius líquids equivalents.
 - Crèdits per operacions comercials: clients i deutors varis.
 - Crèdits a tercers: tals com els préstecs i crèdits financers concedits, inclosos els sorgits de la venda d'actius no corrents.

- Valors representatius de deute d'altres empreses adquirits: tals com les obligacions, bons i pagarés.
- Instruments de patrimoni d'altres empreses adquirits: accions, participacions en institucions d'inversió col·lectiva i altres instruments de patrimoni.
- Derivats amb valoració favorable per a l'empresa: entre ells, futurs, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini, i
- Altres actius financers: tals com a dipòsits en entitats de crèdit, bestretes i crèdits al personal, fiances i dipòsits constituïts, dividends a cobrar i desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni propi.

b) Passius financers:

- Dèbits per operacions comercials: proveïdors i creditors variis.
- Deutes amb entitats de crèdit.
- Obligacions i altres valors negociables emesos: tals com a bons i pagarés.
- Derivats amb valoració desfavorable per a l'empresa: entre ells, futurs, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini.
- Deutes amb característiques especials.
- Altres passius financers: deutes amb tercers, tals com els préstecs i crèdits financers rebuts de persones o empreses que no siguin entitats de crèdit inclosos els sorgits en la compra d'actius no corrents, fiances i dipòsits rebuts i desemborsaments exigits per tercers sobre participacions.

- c) Instruments de patrimoni propi: tots els instruments financers que s'inclouen dins dels fons propis, tal com les accions ordinàries emeses.

4.6.1. Inversions financeres a llarg i curt termini

Préstecs i comptes per cobrar: es registren al seu cost amortitzat, corresponent a l'efectiu lliurat, menys les devolucions del principal efectuades, més els interessos reportats no cobrats en el cas dels préstecs, i al valor actual de la contraprestació realitzada en el cas dels comptes per cobrar. La Societat registra les corresponents deterioracions per la diferència existent entre l'import a recuperar dels comptes per cobrar i el valor en llibres pel qual es troben registrades.

Pèrdues per deteriorament de crèdits:

- Respecte als impagaments de factures del Servei d'Aigües es manté el criteri de dotar aquelles factures impagades en les que hagi transcorregut dotze mesos des de la data venciment, però donat que el procediment de reclamacions d'impagats (factures d'abonats impagades) ha experimentat diversos canvis en aplicació de diverses modificacions normatives que, bàsicament, comporten un allargament en el procés de reclamació i, en conseqüència, una notable demora en el termini de cobrament, s'ha considerat oportuna una ampliació del període en el que les factures d'aquesta naturalesa romanen en aquesta situació (provisió) amb la qual cosa s'amplia també el període de reclamació i les seves possibilitats de cobrament.

És per això que s'ha passat a dotar totes aquelles factures impagades en les que hagi transcorregut dotze mesos des de la data de venciment però es mantenen en aquesta situació (provisió) durant un període de quatre anys. D'aquesta manera, s'aconsegueix també una uniformitat de criteri envers la dotació per a altres factures SD (alienes a factures d'abonats).

- Respecte als impagaments de factures de Serveis Funeraris es manté el criteri de dotar aquelles factures impagades en les que hagi transcorregut sis mesos des de la data de venciment.

Inversions mantingudes fins al seu venciment: aquells valors representatius de deute, amb una data de venciment fixada, cobraments de quantia determinada o determinable, que es negociïn en un mercat actiu i que la Societat té intenció i capacitat de conservar fins al seu venciment. Es comptabilitzen al seu cost amortitzat.

Actius financers registrats a valor raonable amb canvis en resultats:

La Societat classifica els actius i passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys al moment del seu reconeixement inicial només si:

- amb això s'elimina o redueix significativament la no correlació comptable entre actius i passius financers o
- el rendiment d'un grup d'actius financers, passius financers o de tots dos, es gestiona i avalua segons el criteri de valor raonable, d'acord amb l'estratègia documentada d'inversió o de gestió del risc de la Societat.

També es classifiquen en aquesta categoria els actius i passius financers amb derivats implícits, que són tractats com a instruments financers híbrids, bé perquè han estat designats com a tals per la Societat o a causa que no es pot valorar el component del derivat amb fiabilitat en la data d'adquisició o en una data posterior. Els actius i passius

financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys es valoren seguint els criteris establerts per als actius i passius financers mantinguts per negociar.

La Societat no reclassifica cap actiu o passiu financer a aquesta categoria mentre estigui reconegut en el balanç de situació, excepte quan escaigui qualificar l'actiu com a inversió en empreses del grup, associades o multigrup.

Les inversions en empreses del grup, multigrup i associades: les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades, tal com les defineix la norma 13a d'elaboració dels comptes anuals del pla general de comptabilitat, s'han valorat aplicant els criteris d'aquest apartat, i no es poden incloure en altres categories als efectes de la seva valoració.

Inversions disponibles per a la venda: són la resta d'inversions que no entren dins de les quatre categories anteriors, venint a correspondre gairebé a la seva totalitat a les inversions financeres en capital, amb una inversió inferior al 20%. Aquestes inversions figuren en el balanç de situació adjunt pel seu valor raonable quan és possible determinar-ho de forma fiable. En el cas de participacions en societats no cotitzades, normalment el valor de mercat no és possible determinar-ho de manera fiable pel que, quan es dóna aquesta circumstància, es valoren pel seu cost d'adquisició o per un import inferior si existeix evidència de la seva deterioració.

4.6.2. Interessos i dividendes rebuts d'actius financers

Els interessos i dividendes d'actius financers reportats amb posterioritat al moment de l'adquisició es reconeixen com a ingressos en el compte de pèrdues i guanys. Els interessos es reconeixen pel mètode del tipus d'interès efectiu i els ingressos per dividendes procedents d'inversions en instruments de patrimoni es reconeixen quan han sorgit els drets per a la Societat a la seva percepció.

En la valoració inicial dels actius financers es registren de forma independent, atenent al seu venciment, l'import dels interessos explícits reportats i no vençuts en aquest moment, així com l'import dels dividendes acordats per l'òrgan competent al moment de l'adquisició.

4.6.3. Baixa d'actius financers

La Societat dóna de baixa els actius financers quan expiren o s'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu del corresponent actiu financer i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat. En el cas concret de comptes a cobrar s'entén que aquest fet es produeix en general si s'han transmès els riscos d'insolvència i mora.

Quan l'actiu financer es dóna de baixa la diferència entre la contraprestació rebuda neta dels costos de transacció atribuïbles i el valor en llibres de l'actiu, més qualsevol import acumulat que s'hagi reconegut directament en el patrimoni net, determina el guany o pèrdua sorgida en donar de baixa dit actiu, que forma part del resultat de l'exercici en què aquesta es produeix.

Per contra, la Societat no dóna de baixa els actius financers, i reconeix un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, en les cessions d'actius financers en les quals es retingui substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat.

4.6.4. Efectiu i altres mitjans líquids equivalents

Sota aquest epígraf del balanç de situació adjunt es registra l'efectiu en caixa i bancs, dipòsits a la vista i altres inversions a curt termini amb venciment inferior a tres mesos d'alta liquiditat que són ràpidament realitzables en caixa i que no tenen risc de canvis en el seu valor.

4.6.5. Passius financers

Els préstecs, obligacions i similars es registren inicialment per l'import rebut, net de costos incorreguts en la transacció. Les despeses financeres, incloses les primes pagadores en la liquidació o el reemborsament i els costos de transacció, es comptabilitzen en el compte de pèrdues i guanys segons el criteri de la meritació utilitzant el mètode de l'interès efectiu. L'import reportat i no liquidat s'afegeix a l'import en llibres de l'instrument en la mesura en què no es liquiden en el període en què es produeixen.

Els comptes a pagar es registren inicialment al seu cost de mercat i posteriorment són valorades al cost amortitzat utilitzant el mètode de la taxa d'interès efectiu.

4.6.6. Fiances lliurades

Els dipòsits o fiances constituïdes en garantia de determinades obligacions, es valoren per l'import efectivament satisfet, que no difereix significativament del seu valor raonable.

4.6.7. Valor raonable

El valor raonable és l'import pel qual pot ser intercanviat un actiu o liquidat un passiu, entre parts interessades i degudament informades, que realitzin una transacció en condicions d'independència mútua.

Amb caràcter general, en la valoració d'instruments financers valorats a valor raonable, la Societat calcula aquest per referència a un valor fiable de mercat, constituint el preu cotitzat en un mercat actiu la millor referència d'aquest valor raonable. Per a aquells instruments respecte dels quals no existeixi un mercat actiu, el valor raonable s'obté, si escau, mitjançant l'aplicació de models i tècniques de valoració.

S'assumeix que el valor en llibres dels crèdits i dèbits per operacions comercials s'aproxima al seu valor raonable.

4.6.8. Instruments financers derivats i comptabilització de cobertures

La Societat es troba exposada a les variacions en les corbes de tipus d'interès en mantenir tot el seu deute amb entitats financeres a interès variable. En aquest sentit la Societat formalitza contractes de cobertura de risc de tipus d'interès, bàsicament a través de contractes amb estructures que assegurin tipus d'interès màxims.

Al tancament de l'exercici s'han valorat els contractes en vigor comparant, per a cada contracte individualment considerat, el preu pactat amb la cotització de cada divisa i, si escau, amb el tipus d'interès de referència a la data de tancament, reconeixent-se els canvis de valor dels mateixos en el compte de resultats.

4.6.9. Instruments financers compostos

La societat no ha emès ni preveu l'emissió de bons bescanviables.

4.6.10. Inversions en empreses del grup, multigrup i associades

Les inversions en empreses del grup, multigrup i associades, es valoren inicialment pel seu cost, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció.

Almenys al tancament de l'exercici, la Societat procedeix a avaluar si ha existit deterioració de valor de les inversions. Les correccions valoratives per deterioració i si escau la reversió, es porten com a despesa o ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys.

La correcció per deterioració s'aplicarà sempre que existeixi evidència objectiva que el valor en llibres d'una inversió no serà recuperable. S'entén per valor recuperable, el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió, calculats bé mitjançant l'estimació dels quals s'espera rebre com a conseqüència del repartiment de dividends realitzats per l'empresa participada i de l'alienació o baixa en comptes de la inversió mateixa, bé mitjançant l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera que siguin generats per l'empresa participada. Excepte millor evidència de l'import recuperable, es prendrà en consideració el patrimoni net de l'Entitat participada corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració.

Els passius financers i els instruments de patrimoni es classifiquen conforme al contingut dels acords contractuals pactats i tenint en compte el fons econòmic. Un instrument de patrimoni és un contracte que representa una participació residual en el patrimoni del grup una vegada deduïts tots els seus passius.

4.7. Cobertures comptables.

En les cobertures del valor raonable, els canvis de valor de l'instrument de cobertura i de la partida coberta atribuïbles al risc cobert es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys.

La part del guany o la pèrdua de l'instrument de cobertura dels fluxos d'efectiu, es reconeix transitòriament en el patrimoni net, imputant-se al compte de pèrdues i guanys en l'exercici o exercicis en els quals l'operació coberta prevista afecti al resultat tret que la cobertura correspongui a una transacció prevista que acabi en el reconeixement d'un actiu o passiu no financer, en aquest cas els imports registrats en el patrimoni net s'inclouen en el cost de l'actiu o passiu quan és adquirit o assumit.

4.8. Existències.

Es valoren al preu d'adquisició o cost de producció. El preu d'adquisició és l'import facturat pel proveïdor, deduïts els descomptes i els interessos incorporats al nominal dels debits més les despeses addicionals perquè les existències es trobin situats per a la seva venda: transports, aranzels, assegurances i uns altres atribuïbles a l'adquisició. Quant al cost de producció, les existències es valoren afegint al cost d'adquisició de les matèries primeres i altres matèries consumibles, els costos directament imputables al producte i la part que raonablement correspon als costos indirectament imputables als productes.

La Societat utilitza el cost mitjà ponderat per a l'assignació de valor a les existències de l'activitat d'Aigües.

En quant a les existències relatives als Serveis Funeraris: per les de material tècnic i d'urnes cineràries s'empra el sistema "FIFO" de valoració, per considerar-ho el més adequat per a la gestió. Per a les existències de sepultures (tant les de la zona de l'ampliació, com les recuperades i retrocedides, les de col·locació de làpides, les de l'illa 21, l'illa de tombes est, les de sepultures familiars i de columbaris) s'empra el sistema de "preu mig ponderat".

Els impostos indirectes que graven les existències només s'incorporen al preu d'adquisició o cost de producció quan no són recuperables directament de la Hisenda Pública.

Atès que les existències de la Societat no necessiten un període de temps superior a un any per estar en condicions de ser venudes, no s'inclouen despeses financeres en el preu d'adquisició o cost de producció.

Les bestretes a proveïdors a compte de subministraments futurs d'existències es valoren pel seu cost.

La valoració dels productes obsolets, defectuosos o de lent moviment es redueix al seu possible valor de realització.

Quan el valor net realitzable de les existències és inferior al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció, s'efectuen les oportunes correccions valoratives reconeixent-les com una despesa en el compte de pèrdues i guanys.

Si deixen d'existir les circumstàncies que van causar la correcció del valor de les existències, l'import de la correcció és objecte de reversió reconeixent-ho com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

4.9. Transaccions en moneda estrangera.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.10. Impost sobre beneficis.

La despesa per impost corrent es determina mitjançant la suma de la despesa per impost corrent i l'impost diferit. La despesa per impost corrent es determina aplicant el tipus de gravamen vigent al guany fiscal, i minorant el resultat així obtingut en l'import de les bonificacions i deduccions generals i aplicades en l'exercici.

Els actius i passius per impostos diferits, procedeixen de les diferències temporals definides com els imports que es preveuen pagadors o recuperables en el futur i que deriven de la diferència entre el valor en llibres dels actius i passius i la seva base fiscal. Aquests imports es registren aplicant a la diferència temporal el tipus de

gravamen al que s'espera recuperar-los o liquidar-los. Amb la modificació del tipus de gravamen, la societat ha fet els ajustos entre els exercicis 2015 i 2016.

Els actius per impostos diferits sorgeixen, igualment, com a conseqüència de les bases imposables negatives pendents de compensar i dels crèdits per deduccions fiscals generades i no aplicades.

Es reconeix el corresponent passiu per impostos diferits per a totes les diferències temporals imposables, tret que la diferència temporal es derivi del reconeixement inicial d'un fons de comerç o del reconeixement inicial en una transacció que no és una combinació de negocis d'altres actius i passius en una operació que al moment de la seva realització, no afecti ni al resultat fiscal ni comptable.

Per la seva banda, els actius per impostos diferits, identificats amb diferències temporals deduïbles, solament es reconeixen en el cas que es consideri probable que la Societat tindrà en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius i no procedeixin del reconeixement inicial d'altres actius i passius en una operació que no sigui una combinació de negocis i que no afecti ni al resultat fiscal ni al resultat comptable. La resta d'actius per impostos diferits (bases imposables negatives i deduccions pendents de compensar) solament es reconeixen en el cas que es consideri probable que la Societat tindrà en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius.

En ocasió de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com a passius) a fi de comprovar que es mantenen vigents, efectuant-se les oportunes correccions als mateixos, d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

La despesa o l'ingrés per impost diferit es correspon amb el reconeixement i la cancel·lació dels passius i actius per impost diferit, així com, si escau, pel reconeixement i imputació al compte de pèrdues i guanys de l'ingrés directament imputat al patrimoni net que pugui resultar de la comptabilització d'aquelles deduccions i altres avantatges fiscals que tinguin la naturalesa econòmica de subvenció.

4.11. Ingressos i despeses.

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del criteri de la meritació amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financera derivada d'ells.

No obstant això, la Societat únicament comptabilitza els beneficis realitzats a la data de tancament de l'exercici, mentre que els riscos i les pèrdues previsibles, encara sent eventuals, es comptabilitzen tan aviat són coneguts.

Els ingressos per la venda de béns o serveis es reconeixen pel valor raonable de la contrapartida rebuda o a rebre derivada dels mateixos. Els descomptes per ràpid pagament, per volum o un altre tipus de descomptes, així com els interessos incorporats al nominal dels crèdits, es registren com una minoració dels mateixos. No obstant la Societat inclou els interessos incorporats als crèdits comercials amb venciment no superior a un any que no tenen un tipus d'interès contractual, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

Els descomptes concedits a clients es reconeixen al moment en què és probable que es van a complir les condicions que determinen la seva concessió com una reducció dels ingressos per vendes.

Les bestretes a compte de vendes futures figuren valorats pel valor rebut.

4.12. Provisions i contingències.

Les obligacions existents a la data del balanç de situació sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals poden derivar-se perjudicis patrimonials per a la Societat l'import de la qual i moment de cancel·lació són indeterminats es registren en el balanç de situació com a provisions pel valor actual de l'import més probable que s'estima que la Societat haurà de desemborsar per cancel·lar l'obligació.

La compensació a rebre d'un tercer al moment de liquidar l'obligació, no suposa una minoració de l'import del deute, sense perjudici del reconeixement en l'actiu de la Societat del corresponent dret de cobrament, sempre que no existeixin dubtes que aquest reemborsament serà percebut, registrant-se aquest actiu per un import no superior de l'obligació registrada comptablement.

Les provisions i contingències es reconeixen des del moment en que existeix una probabilitat raonable de la seva existència. El mètode de càlcul està basat en l'eventual reclamació de tercers.

4.13. Elements patrimonials de naturalesa mediambiental.

Els costos incorreguts en l'adquisició de sistemes, equips i instal·lacions l'objecte dels quals sigui l'eliminació, limitació o el control dels possibles impactes que pugui ocasionar el desenvolupament normal de l'activitat sobre el medi ambient, es consideren inversions en immobilitzat.

La resta de despeses relacionades amb el medi ambient, diferents de les realitzades per l'adquisició d'elements d'immobilitzat, es consideren despeses de l'exercici.

Pel que fa a les possibles contingències en matèria medi ambiental que es poguessin produir, els administradors consideren que aquestes es troben suficientment cobertes amb les pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil que la societat té subscrites.

4.14. Criteris emprats per al registre i valoració de les despeses de personal.

Per al cas de les retribucions per prestació definida les contribucions a realitzar donen lloc a un passiu per retribucions a llarg termini al personal quan, al tancament de l'exercici, figurin contribucions reportades no satisfetes.

Excepte en el cas de causa justificada, les societats vénen obligades a indemnitzar als seus empleats quan cessen en els seus serveis.

Davant l'absència de qualsevol necessitat previsible de terminació anormal de l'ocupació i atès que no reben indemnitzacions aquells empleats que es jubilen o cessen voluntàriament en els seus serveis, els pagaments per indemnitzacions, quan sorgeixen, es carreguen a despeses al moment en què es pren la decisió d'efectuar l'acomiadament.

4.15. Pagaments basats en accions.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.16. Subvencions, donacions i llegats.

Les subvencions de capital no reintegrables es valoren per l'import concedit, reconeixent-se inicialment com a ingressos directament imputats al patrimoni net i s'imputen a resultats en proporció a la depreciació experimentada durant el període pels actius finançats per aquestes subvencions, tret que es tracti d'actius no depreciables en aquest cas s'imputaran al resultat de l'exercici en què es produeixi l'alienació o baixa en inventari dels mateixos.

Mentre tenen el caràcter de subvencions reintegrables es comptabilitzen com a deutes a llarg termini transformables en subvencions.

Quan les subvencions es concedeixin per finançar despeses específiques s'imputaran com a ingressos en l'exercici en què es reportin les despeses que estan finançant.

4.17. Combinacions de negocis.

En la data d'adquisició, els actius identificables adquirits i els passius assumits es registraran, amb caràcter general, pel seu valor raonable sempre que aquest valor

raonable pugui ser mesurat amb suficient fiabilitat, així com si escau, el corresponent fons de comerç o diferència negativa.

4.18. Negocis conjunts.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.19. Criteris emprats en transaccions entre parts vinculades.

Les operacions entre empreses del mateix grup, amb independència del grau de vinculació, es comptabilitzen d'acord amb les normes generals. Els elements objecte de les transaccions que es realitzin es comptabilitzaran al moment inicial pel seu valor raonable. La valoració posterior es realitza d'acord amb el previst en les normes particulars per als comptes que correspongui.

Aquesta norma de valoració afecta a les parts vinculades que s'expliciten en la Norma d'elaboració dels comptes anuals 13ª del Pla General de Comptabilitat. En aquest sentit:

- a) S'entendrà que una empresa forma part del grup quan ambdues estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç, o quan les empreses estiguin controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones jurídiques que actuïn conjuntament o es trobin sota adreça única per acords o clàusules estatutàries.
- b) S'entendrà que una empresa és associada quan, sense que es tracti d'una empresa del grup en el sentit assenyalat, l'empresa o les persones físiques dominants, exerceixin sobre aquesta empresa associada una influència significativa, tal com es desenvolupa detingudament en la citada Norma d'elaboració de comptes anuals 13^a.
- c) Una part es considera vinculada a una altra quan una d'elles exerceix o té la possibilitat d'exercir directa o indirectament o en virtut de pactes o acords entre accionistes o partícips, el control sobre una altra o una influència significativa en la presa de decisions financeres i d'explotació de l'altra, tal com es detalla detingudament en la Norma d'elaboració de comptes anuals 15^a.

Es consideren parts vinculades a la Societat, addicionalment a les empreses del grup, associades i multigrup, a les persones físiques que posseeixin directa o indirectament alguna participació en els drets de vot de la Societat, o en el seu dominant, de manera que els permeti exercir sobre una o una altra una influència significativa, així com als

seus familiars propers, al personal clau de la Societat o del seu dominant (persones físiques amb autoritat i responsabilitat sobre la planificació, adreça i control de les activitats de l'empresa, ja sigui directa o indirectament), entre la qual s'inclouen els Administradors i els Directius, al costat dels seus familiars propers, així com a les entitats sobre les quals les persones esmentades anteriorment puguin exercir una influència significativa. Així mateix tenen la consideració de part vinculades les empreses que comparteixin algun conseller o directiu amb la Societat, excepte quan aquest no exerceixi una influència significativa en les polítiques financera i d'explotació d'ambdues, i, si escau, els familiars propers del representant persona física de l'Administrador, persona jurídica, de la Societat.

4.20. Actius no corrents mantinguts per la venda.

Es registren en aquest apartat aquells actius en els quals el seu valor comptable es recuperarà fonamentalment a través de la seva venda, i sempre que compleixin els següents requisits:

- L'actiu ha d'estar disponible en les seves condicions actuals per a la seva venda immediata, i
- La seva venda ha de ser altament probable, ja sigui perquè es té un pla per vendre l'actiu i s'hagi iniciat un programa per trobar comprador, que la venda de l'actiu ha de negociar-se a un preu adequat en relació amb el seu valor raonable actual i que s'espera completar la venda dins de l'any següent. És improbable que hi hagi canvis significatius en el mateix o que vagi a ser retirat.

Es valoren al moment de la seva classificació en aquesta categoria, pel menor entre el seu valor comptable i el seu valor raonable menys els costos de venda.

4.21. Operacions interrompudes.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

5. Immobilitzat material

El moviment hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Immobilitzat Material	Saldo inicial 31/12/2015	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	1.070.516,79	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	20.697.396,00	0,00	0,00	47.859,61	20.745.255,61
Instal·lacions Tècniques	29.927.646,27	0,00	-13.510,91	262.218,23	30.176.353,59
Maquinaria	307.743,28	0,00	-735,47	3.499,64	310.507,45
Utilatge	615.333,58	0,00	-14.473,93	35.285,52	636.145,17
Altres Instal·lacions	4.643.679,98	16.679,00	-51.254,20	264.901,26	4.874.006,04
Mobiliari	2.412.336,48	97.213,14	-6.365,65	4.609,06	2.507.793,03
Eq. Proc. Inf.	1.408.310,78	24.043,73	-17.125,16	33.316,31	1.448.545,66
Elements de transport	990.819,34	25.404,05	-61.019,28	19.834,76	975.038,87
Altre immobilitzat	258.373,27	0,00	-172.103,68	0,00	86.269,59
Immobilitzat en curs	105.228,57	710.209,89	0,00	-671.524,39	143.914,07
Total import brut	62.437.384,34	873.549,81	-336.588,28	0,00	62.974.345,87

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2015	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	-7.423.916,64	-561.375,57	0,00	0,00	-7.985.292,21	0,00	12.759.963,40
Instal·lacions Tècniques	-17.211.358,97	-715.057,39	9.963,50	0,00	-17.916.452,86	0,00	12.259.900,73
Maquinaria	-281.392,77	-12.675,21	735,47	0,00	-293.332,51	0,00	17.174,94
Utilatge	-521.879,07	-120.545,51	14.473,93	0,00	-627.950,65	0,00	8.194,52
Altres Instal·lacions	-3.841.670,31	-83.197,76	50.612,90	0,00	-3.874.255,17	0,00	999.750,87
Mobiliari	-1.603.970,74	-162.231,16	6.022,87	0,00	-1.760.179,03	0,00	747.614,00
Eq. Proc. Inf.	-1.329.206,11	-34.444,75	17.125,16	0,00	-1.346.525,70	0,00	102.019,96
Elements de transport	-957.046,67	-26.071,06	57.937,80	0,00	-925.179,93	0,00	49.858,94
Altre immobilitzat	-188.567,81	-17.333,58	167.867,71	0,00	-38.033,68	0,00	48.235,91
Immobilitzat en curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	143.914,07
Total import brut	-33.359.009,09	-1.732.931,99	324.739,34	0,00	-34.767.201,74	0,00	28.207.144,13

D'acord als convenis subscrits al seu dia amb l'Ajuntament de Reus, durant l'exercici s'ha arribat al final del període de lloguer dels següents equipaments: equipament de la cuina de l'EBM de El Margalló, contenidors varis i contenidors de càrrega lateral. Un cop transcorregut el termini de lloguer i havent recuperat la inversió feta al seu dia, s'ha cedit gratuïtament a l'Ajuntament la titularitat dels actius i s'ha procedit de donar de baixa en l'inventari aquests equipaments.

El moviment de l'any anterior de l'immobilitzat material va ser el següent:

Immobilitzat Material	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015
Terrenys	1.070.516,79	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	20.636.610,48	60.785,52	0,00	0,00	20.697.396,00
Instal·lacions Tècniques	29.542.864,30	378.773,55	-11.478,70	17.487,12	29.927.646,27
Maquinaria	313.381,92	0,00	-5.638,64	0,00	307.743,28
Utiltatge	646.150,16	13.843,31	-44.659,89	0,00	615.333,58
Altres Instal·lacions	4.655.665,37	44.037,17	-56.022,56	0,00	4.643.679,98
Mobiliari	2.552.283,72	102.344,62	-242.291,86	0,00	2.412.336,48
Eq. Proc. Inf.	1.604.188,92	61.594,55	-257.472,69	0,00	1.408.310,78
Elements de transport	990.819,34	0,00	0,00	0,00	990.819,34
Altre immobilitzat	344.451,27	0,00	-86.078,00	0,00	258.373,27
Immobilitzat en curs	2.440.846,20	390.873,10	0,00	-2.726.490,73	105.228,57
Total import brut	64.797.778,47	1.052.251,82	-703.642,34	-2.709.003,61	62.437.384,34

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	-6.862.852,40	-561.064,24	0,00	0,00	-7.423.916,64	0,00	13.273.479,36
Inst. Tècniques	-16.478.833,41	-742.045,05	9.519,49	0,00	-17.211.358,97	0,00	12.716.287,30
Maquinaria	-270.815,40	-15.703,24	5.125,87	0,00	-281.392,77	0,00	26.350,51
Utiltatge	-525.561,40	-40.847,16	44.529,49	0,00	-521.879,07	0,00	93.454,51
Altres Inst.	-3.728.421,57	-169.003,62	55.754,88	0,00	-3.841.670,31	0,00	802.009,67
Mobiliari	-1.647.954,74	-173.434,56	217.418,56	0,00	-1.603.970,74	0,00	808.365,74
Eq. Proc. Inf.	-1.547.873,46	-38.470,58	257.137,93	0,00	-1.329.206,11	0,00	79.104,67
El. de transport	-926.512,01	-30.534,66	0,00	0,00	-957.046,67	0,00	33.772,67
Altre immobilitzat	-245.112,85	-29.532,96	86.078,00	0,00	-188.567,81	0,00	69.805,46
Immob. en curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105.228,57
Total	-32.233.937,24	-1.800.636,07	675.564,22	0,00	-33.359.009,09	0,00	29.078.375,25

No hi ha immobilitzat material no afecte a l'explotació.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

Existeix immobilitzat material totalment amortitzat a 31 de desembre segons el següent detall:

Concepte	Exercici 2016	Exercici 2015
Construccions	1.084.343,00	1.012.690,57
Instal·lacions tècniques	7.426.456,55	6.649.249,36
Maquinària	256.217,68	183.422,65
Utiltatge	387.159,19	338.217,96
Altres instal·lacions	2.710.275,58	2.644.857,60
Mobiliari	820.920,75	742.205,16
Eq. Proc. Inf.	1.280.266,20	1.271.188,90
Elements de transport	913.023,22	802.207,07
Altre Immobilitzat	271,55	271,55
Total	14.878.933,72	13.644.310,82

Llevat dels esmentats a les Nota 9.1.5 Passius financers a llarg termini i 8.2 Arrendaments operatius, cap element de l'immobilitzat material està afectat per garanties, gravàmens o reversió.

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb l'immobilitzat material es detallen en la Nota 18.

Al 31 de desembre de 2016 no s'han contret compromisos en ferm per a la compra d'immobilitzat.

No hi ha compromisos en ferm de venda d'immobilitzat.

Cap immobilitzat material està afectat per litigis, embargaments ni situacions anàlogues.

La societat té formalitzades pòlisses d'assegurances per a cobrir els possibles riscos als que estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat material, així com les possibles reclamacions que se li puguin presentar per l'exercici de la seva activitat, entenent que aquestes pòlisses cobreixen de manera suficient els riscos als que estan sotmesos.

No hi ha béns en règim d'arrendament financer en l'epígraf immobilitzat material del balanç de situació.

A l'exercici 2016 existeixen restriccions a la titularitat dels béns d'immobilitzat material, representades per les construccions del crematori, donat que aquestes construccions estan sobre un terrenys de l'Ajuntament de Reus adscrits a la Societat.

6. Inversions immobiliàries

El moviment hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	2.606.249,53	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	146.428.006,39	248,05	0,00	0,00	146.428.254,44
Total import brut	149.034.255,92	248,05	0,00	0,00	149.034.503,97

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	-20.511.244,44	-4.390.918,66	0,00	0,00	-24.902.163,10	0,00	121.526.091,34
Total	-20.511.244,44	-4.390.918,66	0,00	0,00	-24.902.163,10	0,00	124.132.340,87

Mentre que l'any anterior va ser aquest:

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015
Terrenys	2.606.249,53	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	143.685.101,06	33.901,72	0,00	2.709.003,61	146.428.006,39
Total import brut	146.291.350,59	33.901,72	0,00	2.709.003,61	149.034.255,92

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	-16.245.057,19	-4.266.187,25	0,00	0,00	-20.511.244,44	0,00	125.916.761,95
Total	-16.245.057,19	-4.266.187,25	0,00	0,00	-20.511.244,44	0,00	128.523.011,48

En aquestes inversions immobiliàries s'inclouen les relatives als arrendaments de les inversions encomanades per l'Ajuntament, atenent als convenis signats (EBM "Mas Pintat", Centre cívic Migjorn, EBM "El Margalló" (Mas Juroca), EBM "L'Olivera", EBM "El lligabosc", Locals Carrer Rosselló (OME), Locals de la Plaça de La Patacada, Centre Cívic i Casal de la Dona de la Patacada, EBM La Ginesta, la Biblioteca Pere Anguera), així com el lloguer del Nou Hospital de Reus, i també el valor del terreny i de la construcció del local situat a la Plaça Antoni Sabater Esteve, 2 de Reus.

Els ingressos provinents així com les despeses per a la seva explotació es troben detallats a continuació:

Concepte	Exercici 2016	Exercici 2015
Ingressos provinents d'inversions immobiliàries	7.501.661,11	7.286.776,05
Despeses per l'explotació d'inversions immobiliàries	4.396.131,89	4.261.661,27

No ha estat necessari realitzar cap correcció valorativa dels actius des de la seva adquisició.

No hi ha inversions immobiliàries fora del territori nacional.

No existeixen restriccions a la realització d'inversions immobiliàries. El cobrament dels ingressos relatius al lloguer del Nou Hospital de Sant Joan estan afectes al préstec sindicat formalitzat per a la operació de finançament de la construcció de l'Hospital.

No s'ha realitzat cap correcció valorativa dels béns d'immobilitzat.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

El cost de les inversions immobiliàries totalment amortitzades és de 922.585,74 euros (920.809,53 euros l'exercici anterior).

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb les inversions immobiliàries es detallen en la Nota 18.

No existeixen obligacions contractuals per a adquisició, construcció o desenvolupament d'inversions immobiliàries o per a reparacions, manteniment o millores.

No hi han inversions immobiliàries al balanç de situació corresponents a béns en règim d'arrendament financer.

La Societat no s'ha acollit a la normativa relativa a l'Actualització de Balanços de la Llei 16/2012, de 27 de desembre.

7. Immobilitzat intangible

El detall de moviments hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Immobilitzat Intangible	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016
Patents, llicències, marques i similars	4.379,82	2.300,00	0,00	0,00	6.679,82
Ap. informàtiques	2.551.769,52	21.922,66	0,00	10.036,15	2.583.728,33
Drets béns cedits en ús	15.487.315,53	0,00	0,00	0,00	15.487.315,53
Immob. Intang. En curs	6.387,60	4.998,55	0,00	-10.036,15	1.350,00
Total import brut	18.049.852,47	29.221,21	0,00	0,00	18.079.073,68

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Patents, llicències, marques i similars	-2.714,65	-527,19	0,00	0,00	-3.241,84	0,00	3.437,98
Ap. informàtiques	-2.448.916,94	-40.171,74	0,00	0,00	-2.489.088,68	0,00	94.639,65
Drets béns cedits en	-4.176.324,59	-519.951,37	0,00	0,00	-4.696.275,96	0,00	10.791.039,57
Immob. Intang. En curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00
Total	-6.627.956,18	-560.650,30	0,00	0,00	-7.188.606,48	0,00	10.890.467,20

L'any anterior els moviments i saldos van ser aquests:

Immobilitzat Intangible	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015
Patents, llicències, marques i similars	4.379,82	0,00	0,00	0,00	4.379,82
Ap. informàtiques	2.532.862,14	15.806,82	-4.055,44	7.156,00	2.551.769,52
Drets béns cedits en ús	15.487.315,53	0,00	0,00	0,00	15.487.315,53
Immob. Intang. En curs	0,00	13.543,60	0,00	-7.156,00	6.387,60
Total import brut	18.024.557,49	29.350,42	-4.055,44	0,00	18.049.852,47

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2015	Deteriorament de valor	Valor net
Patents, llicències, marques i similars	-2.267,06	-447,59	0,00	0,00	-2.714,65	0,00	1.665,17
Ap. informàtiques	-2.414.096,97	-38.875,41	4.055,44	0,00	-2.448.916,94	0,00	102.852,58
Drets béns cedits en	-3.667.302,51	-509.022,08	0,00	0,00	-4.176.324,59	0,00	11.310.990,94
Immob. Intang. En curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.387,60
Total	-6.083.666,54	-548.345,08	4.055,44	0,00	-6.627.956,18	0,00	11.421.896,29

No s'ha produït cap circumstància que hagi suposat una incidència significativa en l'exercici present o a exercicis futurs que afectin a valors residuals, vides útils o mètodes d'amortització.

No existeixen béns intangibles adquirits a empreses del grup i associades ó béns fora del territori espanyol i no afectes a l'explotació.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

Existeix immobilitzat intangible totalment amortitzat a 31 de desembre segons el següent detall:

Concepte	Exercici 2016	Exercici 2015
Patents, llicències, marques i similars	850,00	0,00
Ap. informàtiques	2.394.940,03	2.363.866,78
Total	2.395.790,03	2.363.866,78

El compte "Drets sobre béns cedits en ús" recull els imports de les actuacions d'arranjament i d'inversions ubicades en espais públics i sobre els que la Societat té un dret per a efectuar-hi accions (manteniment, reparacions, ...).

En concret aquest compte:

- recull els imports dels arranjaments i millores dels fermes de carrers, camins, espais públics, etc..., sobre els que la societat efectuarà manteniments preventius en els propers anys, quan li sigui sol·licitat. Els valors registrats per aquest conceptes són de 7.172.328,44 euros.

- conté també els imports d'inversions encarregades per l'Ajuntament, i ubicades físicament en via pública (xarxa de fibra òptica, contenidors soterrats, ...). Els valors registrats per aquests conceptes són de 609.479,31 euros.

- conté el dret de superfície per els terrenys del Nou Hospital a l'avinguda de Bellisens, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de desembre de 2009 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 28 de desembre de 2009. Aquest dret de superfície té una durada de 75 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície ha estat de 5.909.857,00€.

- inclou el dret de superfície per el Centre Cívic i el Casal de la Dona de La Patacada, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 25 de juny de 2010 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 28 de juny de 2010. Aquest dret de superfície té una durada de 55 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície ha estat de 834.834,16€ més IVA.

- conté el dret de superfície de la Biblioteca de Mas Iglesias, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 318.612,60€.

- recull el Dret de Superfície de l'EBM La Ginesta, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 12 de desembre de 2008, modificat per Junta de Govern Local de 25 de febrer de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 55 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície ha estat de 154.443,00€ més IVA.

- inclou el dret de superfície del Raval Martí Folguera, 31, segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010, modificat per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de març de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 121.872,12€.

- inclou els drets de reg de la Comunitat de Regants del Pantà de Riudecanyes i diverses servituds de pas, per un valor en conjunt de 109.292.64 €.

Amb les observacions fetes anteriorment respecte als drets de superfície, cap bé està destinat, a priori, a garanties o reversió.

No s'han efectuat desemborsaments per recerca i desenvolupament.

La Societat no ha realitzat correccions valoratives dels béns d'immobilitzat intangible.

No s'han contret compromisos en ferm per a la compra d'immobilitzat intangible, tampoc de venda.

Cap immobilitzat intangible està afectat per litigis, embargaments ni situacions anàlogues. La societat té formalitzades pòlisses d'assegurances per a cobrir els possibles riscos als que estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat intangible, així com les possibles reclamacions que se li puguin presentar per l'exercici de la seva activitat, entenent que aquestes pòlisses cobreixen de manera suficient els riscos als que estan sotmesos.

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb l'immobilitzat intangible, ascendeixen a 6.464,01 euros (mateix import l'exercici anterior), i es detallen en la Nota 18.

La societat no té registrat cap intangible com a "Fons de Comerç".

8. Arrendaments i altres operacions de naturalesa similar

8.1. Arrendaments financers

Actualment, la societat no té cap contracte d'arrendament financer en vigor.

8.2. Arrendaments operatius

La companyia té llogats els immobles i equipaments que l'Ajuntament de Reus, segons els convenis signats amb Reus Serveis Municipals SA, li ha encomanat de construir o adquirir.

En data 22 d'abril de 2010 es signa el contracte de lloguer del Nou Hospital de l'Avinguda de Bellisens de Reus amb la societat vinculada Hospital Sant Joan de Reus. L'objecte d'aquest lloguer és l'immoble i l'equipament fix d'obra, la durada serà de 25 anys prorrogables des de l' 1 d'octubre de 2010 i la renda inicial, de sis milions d'euros anuals.

El 10 de desembre de 2009 es signa el "contracte mixt per a la prestació del servei de cuina, cafeteria i vènding amb execució de les obres de condicionament, equipament i mobiliari del Nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus" amb la societat vinculada Hospital Sant Joan de Reus i l'empresa BORIS 45 SA, per el que a banda d'acordar entre la vinculada i el tercer pactes de prestació de servei de cuina, alimentació, menjador, condicionament d'espais, subministrament i instal·lació de mobiliari i maquinari, etc... , Reus Serveis Municipals SA lloga a Boris 45 SA amb una renda inicial

de: l'espai de la cuina, a raó 12.320€ mensuals (13.028,52€ mensuals en aquest 2016), l'espai per a màquines "vènding", per 3.500€ cada mes (3.701,29€ mensuals en aquest 2016). Aquest contracte té una durada de 10 anys prorrogables a comptar des de l'1 d'octubre de 2010.

L'any 2010 s'acorda la concessió de l'explotació de l'aparcament del Nou Hospital a l'empresa constructora del mateix, Dragados SA y Abantia Instalaciones SA, UTE. Aquesta concessió s'atorga a canvi del preu de construcció de l'esmentat aparcament: un cop finalitzi la concessió de 40 anys, l'explotació revertirà a la companyia. S'ha incorporat al balanç com a ingressos futurs els provinents d'aquesta concessió: 9.405.172,41€ en 40 anys a comptar des de l'inici del contracte el 27 d'abril de 2011. S'ha traspassat a resultat de l'exercici per aquest concepte 235.129,31€.

Els ingressos obtinguts i previstos en concepte d'arrendaments són els següents:

Arrendaments operatius: Informació de l'arrendador	Ex. 2016	Ex. 2015
Import dels cobraments futurs mínims per arrendaments operatius no cancel·lables	158.100.447,82	165.727.997,04
Fins un any	7.723.151,30	7.649.295,09
Entre un i cinc anys	31.444.240,34	31.344.907,79
Més de cinc anys	118.933.056,19	126.733.794,16
Import de les quotes contingents reconegudes com a ingressos del exercici		

La informació dels arrendaments operatius en els quals la Societat és arrendatària és la següent:

Arrendaments operatius: Informació de l'arrendatari	Exercici 2016	Exercici 2015
Import dels pagaments futurs mínims per arrendaments operatius no cancel·lables		
Fins un any		
Entre un i cinc anys		
Més de cinc anys		
Import total dels cobraments futurs mínims que s'esperen rebre, al tancament de l'exercici, per subarrendaments operatius no cancel·lables		
Pagaments mínims per arrendament reconeguts com a despeses del període	37.585,48	36.248,96
Quotes contingents reconegudes com a despeses del període		
Quotes de subarrendaments reconegudes com a ingrés del període		

Cal destacar el lloguer d' un espai a la vinculada Hospital Sant Joan de Reus per a poder oferir a les famílies la informació necessària dels serveis funeraris, sense que hagin de desplaçar-se al tanatori municipal.

9. Instruments financers

9.1. Informació sobre la rellevància dels instruments financers en la situació financera i els resultats de la empresa

9.1.1. Informació relacionada amb el balanç: Instruments financers d'actiu.

a) Actius financers, excepte les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

La informació dels instruments financers de l'actiu del balanç de la Societat a llarg termini, classificats per categories és:

Classes	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits, Derivats i Altres		TOTAL	
	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015
Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, del qual:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Inversions mantingudes fins el venciment							0,00	0,00
Préstecs i partides a cobrar					37.202.346,52	41.614.676,08	37.202.346,52	41.614.676,08
Actius disponibles per a la venda, del qual:								
- Valorats a valor raonable							0,00	0,00
- Valorats a cost							0,00	0,00
Derivats de cobertura							0,00	0,00
TOTAL	0,00	0,00	0,00	0,00	37.202.346,52	41.614.676,08	37.202.346,52	41.614.676,08

La informació dels instruments financers de l'actiu del balanç de la Societat a curt termini, classificats per categories és:

Classes	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits, Derivats i Altres		TOTAL	
	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015
Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, del qual:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Inversions mantingudes fins el venciment							0,00	0,00
Préstecs i partides a cobrar					15.772.493,45	15.481.304,46	15.772.493,45	15.481.304,46
Actius disponibles per a la venda, del qual:								
- Valorats a valor raonable							0,00	0,00
- Valorats a cost							0,00	0,00
Derivats de cobertura							0,00	0,00
TOTAL	0,00	0,00	0,00	0,00	15.772.493,45	15.481.304,46	15.772.493,45	15.481.304,46

La composició detallada d'aquests instruments financers d'actiu a curt termini és:

Concepte	2016	2015
Clients per vendes i prestacions de serveis	4.982.722,47	5.545.420,57
Clients empreses del grup i associades	121.322,71	324.118,19
Deutors diversos	5.123.788,66	5.156.093,10
Préstecs i partides a cobrar emp. Grup i vinculades	3.925.981,80	3.191.883,70
Efectiu i altres actius líquids equivalents	1.618.677,81	1.263.788,90
TOTAL	15.772.493,45	15.481.304,46

b) Classificació per venciments dels actius financers.

Les classificacions per venciments dels actius financers de la Societat en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment es presenta en aquest quadre:

Exercici 2016	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Inversions en empreses del grup i associades	3.925.981,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.925.981,80
Crèdits a empreses	15.105,91						15.105,91
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers	3.910.875,89						3.910.875,89
Altres inversions							0,00
Inversions financeres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	377.456,52	377.456,52
Crèdits a empreses							0,00
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers						377.456,52	377.456,52
Altres inversions							0,00
Deutes comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bestretes a proveïdors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	11.846.511,65	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	16.629.066,00	48.671.401,65
Clients per vendes i prest. de serveis	4.982.722,47						4.982.722,47
Clients, empreses del grup i associades	121.322,71						121.322,71
Deutors varis	5.123.788,66	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	16.629.066,00	41.948.678,66
Personal							0,00
Efectiu i altres actius líquids eq.	1.618.677,81						1.618.677,81
TOTAL	15.772.493,45	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	17.006.522,52	52.974.839,97

La informació dels venciments d'actius financers referent a l'exercici anterior es:

Exercici 2015	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Inversions en empreses del grup i associades	3.191.883,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.191.883,70
Crèdits a empreses	7.863,84						7.863,84
Valors representatius de deute	0,00						0,00
Derivats	0,00						0,00
Altres actius financers	3.184.019,86						3.184.019,86
Altres inversions	0,00						0,00
Inversions financeres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	356.269,46	356.269,46
Crèdits a empreses							0,00
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers						356.269,46	356.269,46
Altres inversions							0,00
Deutes comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bestretes a proveïdors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	12.289.420,76	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	21.062.582,62	53.547.827,38
Clients per vendes i prest. de serveis	5.545.420,57						5.545.420,57
Clients, empreses del grup i associades	324.118,19						324.118,19
Deutors varis	5.156.093,10	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	21.062.582,62	46.414.499,72
Personal							0,00
Efectiu i altres actius líquids eq.	1.263.788,90						1.263.788,90
TOTAL	15.481.304,46	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	21.418.852,08	57.095.980,54

c) Reclassificacions d'actius financers.

En aquest exercici 2016 no s'han produït reclassificacions d'actius financers, tampoc en l'anterior.

d) Transferències d'actius financers.

En aquest exercici 2016 no s'han produït transferències d'actius financers, tampoc en l'anterior.

e) Correccions per deteriorament del valor originades pel risc de crèdit.

Els saldos de clients per operacions de tràfic comercial inclou correccions per 1.798.675,28 euros generats pel risc d'insolvència. El moviment dels comptes correctors representatius de les pèrdues per deteriorament originades pel risc de crèdit és el següent:

Exercici 2016	Classes d'actius financers					
	Valors representatius de deute		Crèdits, derivats i altres		TOTAL	
	LL/T	C/T	LL/T	C/T	LL/T	C/T
Pèrdua per deteriorament a l'inici de l'exercici				1.600.537,81	0,00	1.600.537,81
(+) Correcció valorativa per deteriorament				339.512,79	0,00	339.512,79
(-) Reversió del deteriorament				-141.375,32	0,00	-141.375,32
(-) Sortides i reduccions					0,00	0,00
(+/-) Traspassos i altres variacions (convina. de negoci, etc)					0,00	0,00
Pèrdua per deteriorament al final de l'exercici	0,00	0,00	0,00	1.798.675,28	0,00	1.798.675,28

L'esmentat import inclou 762.440,32 €, i recull l'efecte sobre el compte de resultats del possible no cobrament del Conveni d'obres hidràuliques signat amb l'Agència Catalana de l'Aigua el 26 de setembre de 2007. L'esmentat conveni es va signar entre l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Ajuntament de Reus, en virtut del qual la primera es comprometia a finançar un seguit d'actuacions, portades a terme per Aigües de Reus.

En data 21 de febrer de 2012, l'Agència Catalana de l'Aigua, de manera unilateral, va notificar la resolució d'extinció dels efectes del conveni de col·laboració per a la promoció i execució d'obres hidràuliques, i es per això que l'Ajuntament de Reus va presentar en data 28 d'abril de 2012 requeriment previ sol·licitant l'anul·lació de l'acord de revocació.

Davant el silenci de l'Agència Catalana de l'Aigua, l'Ajuntament de Reus es va veure obligat en data 14 de febrer de 2014 a reiterar aquest requeriment, i va formular un nou requeriment exigint el compliment del conveni en tots els seus termes, així com el pagament de 1.625.995,19 € que l'Agència Catalana de l'Aigua, encara deu per les obres executades. Això no obstant, atès que l'Agència Catalana de l'Aigua no va arribar a donar resposta a cap dels requeriments previs interposat, en data 14 de maig de 2014, l'Ajuntament de Reus va interposar recurs contenciós administratiu contra l'Agència Catalana de l'Aigua davant de la secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJC que actualment es troba en tramitació i que ha estat registrat com a R.Ordinari 248/2014.

Es per aquests motiu que ja en l'exercici 2013, la societat va decidir provisionar 697.854,46 €, import que s'obté de la possible baixa de les factures per l'actuació Adequació fosses sèptiques (301.600,00 €), i per l'actuació Redacció del projecte AntiDSU capçalera EDAR (174.000,00€), comptabilitzades com a ingrés en l'exercici en que es van emetre les factures, i també l'efecte sobre el compte de resultats per la possible baixa de les factures del Col·lector Castellvell-Amoster (222.254,46 €), que en aquests cas al haver-se tractat com una subvenció, l'import comptabilitzat com a tal, no té efecte sobre el compte de resultats.

Anualment aquest import s'ajusta amb el saldo del traspàs a resultat de la subvenció, que per l'exercici 2016 ha sigut de 23.034,81€ i pel 2015, 23.034,83 €.

Conveni obres hidràuliques, efecte al compte de resultats del no cobrament.	Tractament	Import
Col·lector Castellvell-Almoster		286.840,32
Factura 20001110 de 31-12-2008	Subvenció + iva	233.596,38
Factura 20001253 de 22-07-2009	Subvenció + iva	299.129,29
Factura 20001315 de 30-11-2009	Subvenció + iva	449.525,62
Factura 20001322 de 22-12-2009	Subvenció + iva	168.143,90
Aplicació subvenció exercici 2012	Ingrés	31.789,62
Aplicació subvenció exercici 2013	Ingrés	31.789,65
Aplicació subvenció exercici 2014	Ingrés	18.516,22
Aplicació subvenció exercici 2015	Ingrés	23.034,83
Aplicació subvenció exercici 2016	Ingrés	23.034,81
Cancel·lació saldo 13090000	Subvenció	-991.720,00
Adequació fosses sèptiques		301.600,00
Factura 10005036 de 22-07-2009	Ingrés + iva	115.419,14
Factura 10005282 de 30-11-2009	Ingrés + iva	186.180,86
Redacció projecte AntiDSU capçalera EDAR		174.000,00
Factura 10004688 de 31-12-2008	Ingrés + iva	87.015,83
Factura 10005283 de 30-11-2009	Ingrés + iva	13.920,00
Factura 10005312 de 21-12-2009	Ingrés + iva	73.064,17
suma		762.440,32

Els moviments registrats en els comptes correctors en l'exercici anterior són:

Exercici 2015	Classes d'actius financers					
	Valors representatius de deute		Crèdits, derivats i altres		TOTAL	
	LL/T	C/T	LL/T	C/T	LL/T	C/T
Pèrdua per deteriorament a l'inici de l'exercici	0,00	0,00	0,00	1.372.653,12	0,00	1.372.653,12
(+) Correcció valorativa per deteriorament	0,00	0,00	0,00	344.837,34	0,00	344.837,34
(-) Reversió del deteriorament	0,00	0,00	0,00	-116.952,65	0,00	-116.952,65
(-) Sortides i reduccions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
(+/-) Traspessos i altres variacions (convina. de negoci, etc)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdua per deteriorament al final de l'exercici	0,00	0,00	0,00	1.600.537,81	0,00	1.600.537,81

9.1.2. Informació relacionada amb el balanç: Instruments financers de passiu.

a) Passius financers.

Els instruments financers del passiu del balanç de la Societat a llarg termini, classificats per categories són:

	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats i altres		TOTAL	
	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015
Dèbits i partides a pagar	82.885.368,76	93.166.418,54			8.272.984,79	8.408.148,10	91.158.353,55	101.574.566,64
Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, dels quals:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Derivats de cobertura	402.257,61	673.250,57					402.257,61	673.250,57
TOTAL	83.287.626,37	93.839.669,11	0,00	0,00	8.272.984,79	8.408.148,10	91.560.611,16	102.247.817,21

La informació dels instruments financers del passiu del balanç de la Societat a curt termini, classificats per categories és la següent:

	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats i altres		TOTAL	
	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015	Ex 2016	Ex 2015
Dèbits i partides a pagar	10.942.928,16	11.780.621,07			8.181.810,32	5.301.688,89	19.124.738,48	17.082.309,96
Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, dels quals:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Derivats de cobertura	177.429,05	207.225,80					177.429,05	207.225,80
TOTAL	11.120.357,21	11.987.846,87	0,00	0,00	8.181.810,32	5.301.688,89	19.302.167,53	17.289.535,76

La composició dels deutes amb entitats de crèdit al tancament de l'exercici 2016 és:

Entitat bancària	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2016	Deute a ll/t a 31/12/2016	Tipus a 31/12/2016	Informació
Banc Popular	5.000.000,00	14/12/2025	282.143,87	2.529.149,76	2,50%	i
Banc Popular	2.241.233,47	27/04/2022	256.601,26	1.420.013,46	7,50%	ii
Banc Sabadell	2.000.000,00	22/02/2026	122.585,80	924.836,83	0,14%	i
Bankia	3.000.000,00	09/05/2025	177.874,48	1.334.058,40	0,00%	i
Bankia	4.300.000,00	10/10/2017	537.500,00	0,00	0,00%	i
BBVA	4.000.000,00	26/02/2027	230.164,09	2.153.742,11	0,23%	i
BBVA	700.000,00	06/10/2017	162.720,79	0,00	2,56%	i
BBVA	3.000.000,00	31/05/2027	171.610,36	1.666.735,64	0,42%	i
BBVA	2.000.000,00	31/03/2027	114.371,51	1.094.292,28	0,15%	i
DEPFA Bank	55.024.619,18	15/11/2024	3.437.239,43	29.296.003,26	4,92%	iii
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	31/03/2016	0,00	0,00		i
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	25/04/2016	0,00	0,00		i
La Caixa	1.250.000,00	14/02/2018	178.571,42	44.642,85	3,68%	i
La Caixa	1.250.000,00	31/12/2018	37.671,78	75.343,55	2,56%	i
La Caixa	2.000.000,00	01/01/2027	113.327,30	1.070.038,42	0,40%	i
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram A	30.000.000,00	22/04/2020	3.590.225,29	9.917.017,68	2,46%	iii
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram B	34.900.000,00	22/04/2025	1.000.000,00	31.900.000,00	2,71%	iii
Total	152.165.852,65		10.412.607,38	83.425.874,24		

Es imports reflectits en aquest quadre corresponen als deutes reconeguts al balanç amb entitats que han aportat finançament a la Societat. En el balanç de situació alguns d'aquests imports, els que l'inici del préstec és amb posterioritat a l'entrada en vigor del pla general comptable que es d'aplicació, el RD1514/2007, que fou el 1 de gener de 2008, estan minorats per les comissions d'obertura del préstec, que són el del DEPFA Bank i el del préstec sindicat (Tram A i Tram B) per adequar els valors a la normativa de valoració d'aquests instruments financers de passiu que és a cost amortitzat.

La informació ampliada d'aquests préstecs és:

- i) Es tracta del conjunt de diferents préstecs contractat amb diverses entitats financeres per actuacions i adquisicions concertades amb l'Ajuntament, així com per a obres i inversions per al funcionament propi de la unitat, realitzades per les divisions d'aigües, dins de la gestió i administració del cicle integral de l'aigua que li correspon realitzar, així com instal·lacions per la explotació de les xarxes de distribució i el tractament del seus residus, i de serveis funeraris.
- ii) En data 30 de març de 2012 el Consell d'Administració va aprovar concertar amb l'entitat Banc Popular una operació de préstec per amortitzar el romanent del principal del deute de SHIROTA FUNCTIONAL FOODS, SL amb BANC POPULAR per 2.700.000€, que havia estat avalat per INNOVA per el mateix import i, davant la impossibilitat manifestada per l'avalada d'atendre les obligacions del referit préstec, s'atorga per import de 2.241.233,47€, amb un termini de carència de 2 anys més un període d'amortització de 8, essent la primera quota el 26 d'octubre de 2012. Les quotes són liquidables semestralment amb interès variable renovable anualment (IRPHce + 3,5%) amb un mínim del 7,5%, i la comissió d'obertura de 1,5%.
- iii) Correspon al finançament del Nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus. Com es verifica al quadre, el finançament està dividit en tres préstecs sent la informació la que es detalla a continuació:

Préstec amb DEPFA Bank, amb un període d'amortització a 20 anys amb 2 anys de carència a partir d'aquest moment la devolució del préstec es realitza per quotes anuals.

En data 22 d'abril de 2010 es va signar un Préstec Sindicat (PS) amb sis entitats financeres per complementar el finançament restant de la construcció del Nou Hospital. El Tram A té un any de carència de devolució de principal. A partir del segon any la devolució del préstec es realitza mitjançant quotes trimestrals. La durada d'aquest tram és de 10 anys.

La participació de cada entitat en el PS Tram A:

Entitat	Participació	Concedit
BBVA *	16,92%	5.076.923
SCH (banesto)	16,92%	5.076.923
POPULAR	16,92%	5.076.923
CAIXABANK	16,92%	5.076.923
BANKIA	15,38%	4.615.385
ICF	16,92%	5.076.923
Tram		30.000.000,00

* banc agent

El préstec sindicat en els seu Tram B contractat el 22 d'abril de 2010 tenia inicialment un únic venciment al cap de 5 anys, el 22 d'abril de 2015.

En data 21 d'abril de 2015 es va signar la novació d'aquest préstec sindicat, modificant el seu venciment que inicialment era el 22 d'abril de 2015, per el 22 d'abril de 2025, amb amortitzacions anuals iniciades el passat 2015; per tant amb un termini de 10 anys sense carència.

La participació de cada entitat en el PS Tram B:

Entitat	Participació	Concedit
BBVA *	16,97%	5.923.077
SCH (banesto)	16,97%	5.923.077
POPULAR	16,69%	5.823.077
CAIXABANK	16,97%	5.923.077
BANKIA	15,43%	5.384.615
ICF	16,97%	5.923.077
Tram		34.900.000,00

* banc agent

La composició dels deutes amb entitats de crèdit al tancament de l'exercici anterior era:

Entitat bancària	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2015	Deute a ll/t a 31/12/2015	Tipus a 31/12/2015	Informació
Banc Popular	5.000.000,00	14/12/2025	275.199,12	2.811.293,64	2,50%	i
Banc Popular	2.241.233,47	27/04/2022	238.387,01	1.676.614,72	7,50%	ii
Bankia	3.000.000,00	09/05/2025	177.097,44	1.512.499,07	0,10%	i
Bankia	4.300.000,00	10/10/2017	537.500,00	537.500,00	0,21%	i
BBVA	4.000.000,00	26/02/2027	226.565,31	2.385.375,07	0,48%	i
BBVA	700.000,00	06/10/2017	206.648,05	146.815,11	2,83%	i
Caixabank, S.A	1.250.000,00	31/12/2018	37.671,78	113.015,33	2,83%	i
Caixabank, S.A	1.250.000,00	14/02/2018	178.571,42	223.214,27	3,73%	i
La Caixa	2.000.000,00	01/01/2027	112.875,13	1.183.365,72	0,40%	i
Banc Sabadell	2.000.000,00	22/05/2025	121.042,06	1.048.093,46	0,38%	i
Catalunya Caixa	3.000.000,00	30/05/2027	169.679,18	1.838.875,50	0,55%	i
Catalunya Caixa	2.000.000,00	31/03/2027	112.903,58	1.209.064,89	0,32%	i
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	31/03/2016	7.006,26	0,00	4,26%	i
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	25/04/2016	62.500,00	0,00	3,66%	i
DEPFA Bank	55.024.619,18	15/11/2024	3.275.939,03	32.733.242,69	4,92%	iii
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram A	30.000.000,00	22/04/2020	3.392.670,14	13.507.242,97	2,72%	iii
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram B	34.900.000,00	22/04/2025	1.000.000,00	32.900.000,00	2,97%	iii
Total	152.165.852,65		10.132.255,51	93.826.212,44		

Respecte a les pòlisses de crèdit i línies de descompte de la societat, les dades principals són les següents a data de tancament de l'exercici:

Tipologia	Límit concedit	Disposat	Disponible
Any 2016			
Total línies de descompte	sense contractes		
Total pòlisses de crèdit	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00
Any 2015			
Total línies de descompte	sense contractes		
Total pòlisses de crèdit	2.400.000,00	1.020.762,93	1.379.237,07

Amb l'Ajuntament de Reus, al tancament de 2016 hi ha els següents préstecs a pagar :

Ent otorgant	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2016	Deute a ll/t a 31/12/2016	Tipus a 31/12/2016
Ajuntament de Reus	6.185.537,43	28/02/2023	773.192,17	4.059.258,98	1,31%

Els saldos que hi havia amb l'Ajuntament de Reus al tancament anterior eren:

En atorgant	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2015	Deute a ll/t a 31/12/2015	Tipus a 31/12/2015
Ajuntament de Reus	6.185.537,43	29/05/2022	773.192,16	4.252.557,03	0,00%

Pel que fa als restants imports de préstecs i partides a pagar, es destaquen al tancament de 2016, al llarg termini les fiances i dipòsits rebuts, per import de 1.224.743.80 euros (1.166.609,07 euros l'any 2015).

En quant a curt termini, els proveïdors i creditors comercials sumen un import al tancament de 3.212.605,87 euros (2.242.053,15 euros l'any anterior).

b) Actius cedits i acceptats en garantia.

La Societat té cedits en garantia del préstec amb DEPFA el conveni signat amb l'Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals que instrumentalitza la encomana de construcció, finançament i explotació del Nou Hospital a la Societat i segons el què el primer es compromet a aportar a la Societat una subvenció de capital en concepte de finançament de les noves instal·lacions hospitalàries.

En quant al préstec sindicat en el seu tram B pel finançament de la construcció del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus, les garanties aportades per la Societat són:

- Hipoteca sobre la finca del Pich Aguilera (finca a l'antic hospital)
- Hipoteca sobre la part edificable de la finca del Vell Hospital.
- Drets de cobrament del lloguer del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus.
- Drets de cobrament del CatSalut pel Conveni Capitatiu Baix Camp entre el CatSalut i l' Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

Es garanteix que el valor de venda dels immobles aportats com a garantia aniran destinats a l'amortització del deute viu d'aquest préstec sindicat en el seu tram B, i l'excedent, d'existir-ne, es destinarà al Tram A.

En la novació del Tram B de l'any 2015, les entitats financeres que conformen el préstec sindicat van afegir condicions addicionals corresponents als drets de contracte de gestió de l'Aparcament del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

c) Classificació per venciments dels passius financers.

Les classificacions per venciments dels passius financers de la Societat dels imports que vencen en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment es presenta en aquest quadre:

Exercici 2016	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Deutes	13.763.704,75	10.921.103,15	11.305.678,93	11.648.307,60	11.823.265,44	45.862.256,04	105.324.315,91
Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutes amb entitats de crèdit	10.942.928,16	9.975.514,84	10.360.090,62	10.817.650,04	11.050.073,25	40.682.040,01	93.828.296,92
Creditors per arrendament financer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivats	177.429,05	172.396,12	172.396,12	57.465,37			579.686,66
Altres passius financers	2.643.347,54	773.192,19	773.192,19	773.192,19	773.192,19	5.180.216,03	10.916.332,33
Deutes amb emp.grup i associades	1.974.765,46						1.974.765,46
Creditors comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Creditors comercials i altres comptes a pagar	3.563.697,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.563.697,32
Proveïdors	2.484.124,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.484.124,67
Proveïdors, empreses del grup i associades	811,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	811,74
Creditors diversos	728.481,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	728.481,20
Personal	240.404,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	240.404,79
Bestretes de clients	109.874,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	109.874,92
Deute amb característiques especials							0,00
TOTAL	19.302.167,53	10.921.103,15	11.305.678,93	11.648.307,60	11.823.265,44	45.862.256,04	110.862.778,69

La informació dels venciments dels passius financers referent a l'exercici anterior es:

Exercici 2015	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Deutes	13.334.684,25	11.218.933,17	10.956.016,81	11.342.085,85	11.666.492,96	57.064.288,42	115.582.501,46
Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutes amb entitats de crèdit	11.780.621,07	10.243.745,78	9.980.829,42	10.366.898,46	10.825.955,68	51.748.989,20	104.947.039,61
Creditors per arrendament financer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivats	207.225,80	201.975,17	201.975,17	201.975,17	67.325,06		880.476,37
Altres passius financers	1.346.837,38	773.212,22	773.212,22	773.212,22	773.212,22	5.315.299,22	9.754.985,48
Deutes amb emp.grup i associade	1.340.504,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.340.504,25
Creditors comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Creditors comercials i altres comptes a pagar	2.614.347,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.614.347,26
Proveïdors	1.715.428,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.715.428,37
Proveïdors, empreses del grup i associ	8.108,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.108,15
Creditors diversos	526.624,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	526.624,78
Personal	245.557,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	245.557,66
Bestretes de clients	118.628,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	118.628,30
Deute amb característiques especials							0,00
TOTAL	17.289.535,76	11.218.933,17	10.956.016,81	11.342.085,85	11.666.492,96	57.064.288,42	119.537.352,97

d) Impagament i incompliment de condicions contractuals.

En l'exercici 2016 no s'han produït impagaments o interessos dels préstecs en curs, tampoc en l'exercici anterior.

En quant a altres aspectes contractuals i obligacions assumides, particularment les descrites en l'apartat "b" anterior, tampoc s'han produït incompliments contractuals que atorguin al prestador el dret de reclamar el pagament anticipat dels préstecs en curs.

En aquest darrer extrem, s'indica que en la novació del préstec sindicat en el seu tram B de l'any 2015, es van afegir les següents condicions contractuals addicionals a les que hi havia inicialment:

- Obligació semestral de comunicar al banc agent del préstec sindicat (BBVA) les ofertes presentades per la compra dels edificis hipotecats, així com l'estat dels processos de venda.
- Limitació en endeutament financer nou, sent un màxim anual pel proper exercici 2016 i següents de 3 milions d'euros. La part no aplicada en un exercici es acumulable als exercicis posteriors. Per a poder-se endeutar-se per import superior caldrà l'acceptació de les entitats financeres sobre la base dels corresponents Plans de negoci o de viabilitat, així com el detall de les inversions necessàries que justifiquin l'endeutament adicional demanat.

En aquest exercici no hi ha hagut nou endeutament.

e) Deutes amb característiques especials.

La Societat no té deutes amb característiques especials.

9.1.3. Actius financers i passius financers designats a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

En aquesta categoria d'instruments financers, la Societat té classificat el derivat financer de cobertura de tipus d'interès (SWAP) que hi ha associat al préstec sindicat en el seu tram A pel finançament de la construcció del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus i un segon producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP), que l'empresa Aigües de Reus, SA va contractar amb data d'inici 15 d'agost de 2011, i vinculat amb el préstec ICO signat amb Caixabank, S.A. L'import de la variació en el valor raonable del derivat en aquest exercici i l'acumulada des de la seva designació és la indicada al següent quadre:

	Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys
Variació del valor raonable a l'exercici 2016	0,00	-328.275,57
Variació del valor raonable acumulat des de la designació 2016	0,00	-2.147.440,58
Variació del valor raonable a l'exercici 2015	0,00	-372.176,97
Variació del valor raonable acumulat des de la designació 2015	0,00	-1.819.165,01

9.1.4. Informació relacionada amb el compte de pèrdues i guanys i el patrimoni net.

a) Correccions valoratives dels actius financers.

Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories d'actius financers definides en la norma de registre i valoració novena, els ingressos financers calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es detalla en el quadre següent:

	Pèrdues i guanys nets		Ingressos financers per aplicació del tipus d'interès efectiu	
	Ex. 2016	Ex. 2015	Ex. 2016	Ex. 2015
Actius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, dels quals:				
Mantinguts per a negociar				
Altres				
Inversions mantingudes fins al venciment				
Prèstecs i partides a cobrar	-289.466,45	-399.547,91	45.818,59	184.993,43
Actius disponibles per a la venda, dels quals:				
Valorats a valor raonable				
Valorats a cost				
Derivats de cobertura				
TOTAL	-289.466,45	-399.547,91	45.818,59	184.993,43

L'import de les correccions valoratives per deteriorament per a cada classe d'actius financers, així com l'import de qualsevol ingrés financer imputat en el compte de pèrdues i guanys relacionat amb aquests actius, es detalla en el quadre següent:

	Correccions valoratives per deteriorament		Ingressos financers imputats en pig relacionats amb aquests actius	
	Ex. 2016	Ex. 2015	Ex. 2016	Ex. 2015
Instruments de patrimoni				
Valors representatius de deute				
Crèdits, derivats i altres	-289.466,45	-399.547,91	45.818,59	184.993,43
TOTAL	-289.466,45	-399.547,91	45.818,59	184.993,43

b) Correccions valoratives dels passius financers.

Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories de passius financers definides en la norma de registre i valoració novena, les despeses financeres calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es detalla en el quadre següent:

	Pèrdues o guanys nets		Despeses financeres per aplicació del tipus d'interès efectiu	
	Ex. 2016	Ex. 2015	Ex. 2016	Ex. 2015
Dèbits i partides a pagar			3.592.483,49	4.286.981,18
Passius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, dels quals:				
Mantinguts per a negociar				
Altres				
Derivats de cobertura	-328.275,57	-372.176,97		
TOTAL	-328.275,57	-372.176,97	3.592.483,49	4.286.981,18

9.1.5. Altra informació.

La societat té contractats dos derivats de cobertura de fluxos d'efectiu com a cobertura del tipus d'interès (SWAP) dels que s'han indicat les característiques en l'apartat 9.1.3 anterior. Les seves classes així com els seus valors raonables a la data de tancament de l'exercici són els següents:

	Ex. 2016		Ex. 2015	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Cobertures de valor raonable				
Cobertures de fluxos d'efectiu		579.686,66		880.476,37
Cobertura d'inversió neta en negocis a l'extranjero				
TOTAL	0,00	579.686,66	0,00	880.476,37

Les esmentades operacions compleixen els requisits exigits i valoració relativa a instruments financers.

En les cobertures de fluxos d'efectiu dels imports reconeguts durant l'exercici són:

	Ex. 2016	Ex. 2015
Import reconegut en patrimoni net	436.173,24	664.367,13
Import imputat a pèrdues i guanys des del patrimoni net		
Import reduït del patrimoni net i inclòs a la valoració inicial d'un actiu o passiu no financer (la partida coberta es una transacció altament probable)		
TOTAL	436.173,24	664.367,13

L'import de la ineficàcia registrada en el compte de pèrdues i guanys en relació amb la cobertura dels fluxos d'efectiu i amb la cobertura de la inversió neta en negocis a l'estranger, és:

	Exercici 2016	Exercici 2015
Cobertures de fluxos d'efectiu	328.275,57	372.176,97
Cobertura d'inversió neta en negocis a l'estranger		
TOTAL	328.275,57	372.176,97

9.1.6. Empreses del grup, multigrup i associades

A efectes de la presentació dels Comptes Anuals d'una empresa o societat s'entendrà que una altra empresa forma part del grup quan ambdues estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç per els grups de societats o quan les empreses estiguin controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones físiques o jurídiques, que actuïn conjuntament o es trobin sota direcció única per acords o clàusules estatutàries.

La informació sobre empreses del grup quan estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç per als grups de societats en l'exercici es detalla en els següents quadres:

NIF	Denominació	Domicili	F. Jurídica	Activitats CNAE	%capital		% drets de vot	
					Directe	Indirecte	Directe	Indirecte
A43203520	Reus Mobilitat i Serveis SA	C/ Sardà i Calia s/n Reus	Societat Anònima	5221 i 4299	100%		100%	
A43423649	Reus Desenvolupament Econòmic SA	Av. Bellissens, 42 Reus	Societat Anònima	7412	100%		100%	

Denominació	Capital	Reserves	Altres partides de Patrimoni Net	Rtat. Exercici 2016	Valor en llibre de la participació	Dividends rebuts exercici 2016
Reus Mobilitat i Serveis SA	6.804.924,00	9.055.158,69	455.177,58	631.972,53	6.804.924,00	0,00
Reus Desenvolupament Econòmic SA	8.970.165,40	9.550.134,25	41.077.905,62	265.333,53	29.562.209,00	0,00

La informació sobre empreses associades en l'exercici es detalla en els següents quadres:

NIF	Denominació	Domicili	F. Jurídica	Actividades CNAE	%capital		% drets de vot	
					Directe	Indirecte	Directe	Indirecte
B43756790	Promimpuls SC SL Gestio Integral d'Aigües de Catalunya SA	C/ Boule 2 Reus	Societat Limitada	sense informació	0%	29,50%	0%	29,50%
A61505418	Shirota Functional Foods, SL	Montserrat,1 -7 1r 1a MANRESA Camí de Valls, 81-87	Societat Anònima	3600	11,69%	0%	14,28%	0%
B43907112			Societat Limitada	sense informació	40,00%	0%	40,00%	2%

Denominació	Capital	Reserves	Altres partides de Patrimoni Net	Rtat. Exercici 2016	Valor en llibre de la participació	Dividends rebuts exercici 2016
Promimpuls 5C SL	3.001,20	sense informació	sense informació	sense informació	0,00	0,00
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	532.266,00	195.475,47	37.895,23	51.174,55	54.925,30	0,00
Shirota Functional Foods, SL	no es disposa d'informació en trobar-se en concurs de creditors					

S'assenyala que les dades de Gestió Integral d'Aigües de Catalunya, SA són les provisionals de 2016, pendent del tancament definitiu de l'entitat. I que no es disposa de dades actualitzades de Promimpuls 5C SL.

i) Promimpuls 5C, S.L.

La Societat té participació en aquesta societat a través de la companyia Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.

ii) Shirota Functional Foods, S.L.

La Societat participa directament en aquesta empresa dedicada a la posada a punt de metodologies per al disseny d'aliments essencialment nous i d'aliments funcionals, així com la comercialització de serveis tecnològics a altres empreses alimentàries que consistirien en el disseny de principi a fi de nous aliments amb propietats funcionals.

Aquesta empresa està en concurs de creditors (veure Nota 14).

iii) Gestió Integral d'Aigües de Catalunya, S.A. (GIAC)

Es considera associada encara que la companyia no té el 20 % del capital social per què s'entén que exerceix influència significativa. Reus Serveis Municipals, S.A. porta la gerència d'Empresa Municipal d'Aigües de Vilafranca, S.A., i aquesta també té una participació del 11,69% del capital social de GIAC.

En data 17 de novembre de 2016 el Consell d'Administració va acordar vendre 23 de les accions que Reus Serveis Municipals SA ostenta sobre el capital de la societat Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA, a favor de l'esmentada societat per un preu unitari per acció de mil noranta-un euros amb set cèntims d'euro (1.091,07 €/acció) i, conseqüentment, un import total de venda de vint-i-cinc mil noranta-quatre euros amb seixanta-un cèntims d'euro (25.094,61 €). Aquesta venda es materialitza en data 07 de febrer de 2017 mitjançant escriptura de compravenda d'accions socials.

L'objecte social de GIAC és:

- El Servei Públic d'abastament en alta i subministrament en baixa d'aigua de consum humà, consistent en la captació, regulació, tractament, potabilització emmagatzemament i distribució d'aquesta aigua.
- El Servei Públic de sanejament, consistent en la recollida, mitjançat clavegueram, la conducció, el bombament i la depuració d'aigües residuals i pluvials, i el seu abocament en els termes legalment establerts.
- El servei públic de reutilització directa d'aigües residuals regenerades i d'altres aigües de consum no humà.
- Les activitats compreses en la protecció del medi i les infraestructures urbanes directament relacionades amb el cicle de l'aprofitament i la gestió integral de l'aigua, així com la generació, la recuperació i la distribució d'energia que provingui de serveis públics i d'instal·lacions mediambientals.
- El servei públic de laboratori, consistent en la recollida de mostres i la pràctica analítica d'aigües de consum humà, de fonts i brolladors, residuals de piscines i marines, de l'aire, dels residus i dels aliments, així com d'altres paràmetres sanitaris i mediambientals.
- La planificació, la projecció, l'execució, la conservació i el manteniment de les infraestructures i instal·lacions necessàries per a l'establiment i la prestació de serveis públics esmentats en els apartats anteriors, així com les activitats tècniques i comercials, d'assessorament i d'estudi en les matèries que constitueixen l'objecte social.

No hi ha empreses multigrup.

No hi ha empreses en les quals la Societat no té una influència significativa, tot i posseir més del 20% del capital social.

La Societat no ha realitzat adquisicions durant l'exercici que hagin portat a qualificar a una empresa com a dependent.

9.2. Informació sobre la naturalesa i el nivell de risc procedent d'instruments financers

Informació qualitativa

La societat està sotmesa al risc per les variacions del tipus d'interès en els préstecs concertats a interès variable. Per tal de neutralitzar aquest risc la societat té contractat un instrument de cobertura sobre tipus d'interès sobre una part significativa del deute.

La societat està sotmesa al risc de liquiditat en funció de la disponibilitat pressupostaria i de tresoreria de les Administracions concedents de les subvencions per fer front als retorns de capital dels crèdits. Fins a la data ha estat la pròpia administració concedent la que ha arbitrat les solucions adients per tal que la Societat pugui complir amb els diferents compromisos adquirits.

Pel que fa al risc de mercat tot i que la societat treballa en un àmbit geogràfic reduït, la ampla base de clientela mitiga el risc de concentració de negoci alhora que garanteix que el risc de crèdit es trobi diversificat.

Informació quantitativa

La societat considera que no té exposició a les concentracions de risc donada la amplitud de base del seu negoci tant pel que fa als segments de clients en els que treballa com a la diversitat de la oferta de les diferents activitats.

9.3. Fons Propis

La composició i el moviment de les partides que conformes l'epígraf dels Fons propis de la Societat és la següent:

FONS PROPIS	Saldo inicial 31/12/2015	Distribució Resultats	Altes	Baixes	Saldo final 31/12/2016
Capital Subscrit	72.050.000,00	0,00	0,00	0,00	72.050.000,00
Reserva legal	1.431.191,56	281.348,20	0,00	0,00	1.712.539,76
Reserves voluntaries	3.789.724,65	2.471.024,48	330.191,95	-1.125.000,00	5.465.941,08
Altres reserves					
<i>Reserves especials - Fusions</i>	979.110,42	0,00	0,00	0,00	979.110,42
<i>Ajustos adaptació PGC</i>	72.442,72	0,00	0,00	0,00	72.442,72
<i>Reserves per Ampliació de Capital</i>	-340.252,03	0,00	0,00	0,00	-340.252,03
Diferència ajust capital a Euros	7,58	0,00	0,00	0,00	7,58
Resultats d'exercicis anteriors	-61.109,31	61.109,31	0,00	0,00	0,00
Resultat de l'exercici	2.813.481,99	-2.813.481,99	3.139.333,11	0,00	3.139.333,11
Total	80.734.597,58	0,00	3.469.525,06	-1.125.000,00	83.079.122,64

Mentre que la composició de l'any anterior va ser aquesta:

FONS PROPIS	Saldo inicial 31/12/2014	Distribució Resultats	Altes	Baixes	Saldo final 31/12/2015
Capital Subscrit	72.050.000,00	0,00	0,00	0,00	72.050.000,00
Reserva legal	1.431.191,56	0,00	0,00	0,00	1.431.191,56
Reserves voluntaries	3.789.724,65	0,00	0,00	0,00	3.789.724,65
Altres reserves					
<i>Reserves especials - Fusions</i>	979.110,42	0,00	0,00	0,00	979.110,42
<i>Ajustos adaptació PGC</i>	72.442,72	0,00	0,00	0,00	72.442,72
<i>Reserves per Ampliació de Capital</i>	-340.252,03	0,00	0,00	0,00	-340.252,03
Diferència ajust capital a Euros	7,58	0,00	0,00	0,00	7,58
Resultats d'exercicis anteriors	-2.351.321,35	2.290.212,04	0,00	0,00	-61.109,31
Resultat de l'exercici	2.290.212,04	-2.290.212,04	2.813.481,99	0,00	2.813.481,99
Total	77.921.115,59	0,00	2.813.481,99	0,00	80.734.597,58

El capital social és de 72.050.000 euros nominals i té la composició següent: 7.205 accions nominatives, d'una sola sèrie, numerades correlativament de l'1 a la 7.205, totes iguals, acumulables i indivisibles, de 10.000,00 euros de valor nominal cadascuna d'elles.

Totes les accions han estat subscrietes per l'Ajuntament de Reus, soci únic de l'empresa.

La Societat no té accions ni participacions pròpies.

No hi ha cap ampliació de capital en curs.

No existeix capital autoritzat per la Junta d'Accionistes perquè els administradors el posin en circulació.

La Societat no té accions ni participacions pròpies.

Llevat de l'assenyalat a la Nota 3 respecte a la limitació de distribució de dividendes, més la limitació que la legalitat mercantil vigent marca sobre la reserva legal, no hi ha cap circumstància que restringeixi la disponibilitat de les reserves.

No existeixen drets incorporats a les parts de fundats, bons de gaudi, obligacions convertibles ni instruments financers similars.

No existeixen accions de la societat admeses a cotització.

La societat no ha emès opcions o altres contractes sobre accions.

S'han rebut subvencions per part del soci únic, que es detallen a la Nota 18.

Dividends

La societat ha acordat un repartiment de dividendes per primer cop aquest exercici:

En data 18 de maig de 2016 la Secretaria General i la Intervenció de l'Ajuntament de Reus emeten conjuntament l'informe sobre les causes de desequilibri financer de la societat municipal HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN DE REUS, SA.

El Ple de la Corporació de 3 juny de 2016 va adoptar, entre altres, els següents acords:

"Primer: Autoritzar a Reus Serveis municipals a modificar les condicions de l'operació de crèdit signada amb l'Ajuntament de Reus en data 9 de juliol de 2012, tot afegint al contracte de préstec la següent clàusula:

"Vuitena.- Durant els venciments corresponents als períodes 29 de maig de 2016, 29 d'agost de 2016 i 29 de novembre de 2016 el tipus d'interès aplicable al contracte de préstec és del 0%.

Durant aquests mateixos terminis de períodes de liquidació es pacta una carència en la liquidació de les amortitzacions del principal, amb efectes sobre el venciment de 29 de maig de 2016 i pels venciments corresponents a 29 d'agost de 2016 i 29 de novembre de 2016.

A partir del venciment corresponent al període 30 de novembre de 2016 a 28 de febrer de 2017, i pels terminis successius, s'aplicarà el tipus d'interès previst a la clàusula quarta del contracte de crèdit.

Això comportarà allargar el venciment d'aquest crèdit en tres trimestres addicionals al seu venciment inicialment pactat."

Quart: *Concedir, d'acord amb la previsió de l'art. 120.3 del ROAS, una subvenció impròpia en concepte de crèdit subvencionat a Reus Serveis Municipals i a l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus per la part de la liquidació d'interessos a tipus del 0%, instrumentalitzada mitjançant els acords primer i segon anteriors, per un import de 146.444,38 euros durant l'exercici de 2016 i de 113.972,96 euros per a l'exercici 2017.»*

Mitjançant Decret d'Alcaldia núm. 201600622, de 3 de juny de 2016, s'encarrega a la gerència de la societat REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA l'anàlisi i posterior proposta al Consell d'Administració d'aquesta societat de totes aquelles mesures urgents que consideri adients per incentivar a curt termini el reequilibri financer d'HOSPITAL UNIVERSITARI DE SANT JOAN DE REUS, SAM.

En compliment del Decret d'Alcaldia núm. 201600622, el Consell d'Administració de Reus Serveis Municipals SA, en sessió de 8 de juny de 2016 va adoptar, entre d'altres, el següent acord:

PRIMER.- *Modificar, de conformitat amb l'acord del Ple de l'Ajuntament de Reus de 3 de juny de 2016, les condicions de l'operació de crèdit signada amb l'Ajuntament de Reus en data 9 de juliol de 2012, tot afegint al contracte de préstec la següent clàusula:*

«Vuitena.- Durant els venciments corresponents als períodes 29 de maig de 2016, 29 d'agost de 2016 i 29 de novembre de 2016 el tipus d'interès aplicable al contracte de préstec és del 0%.

Durant aquests mateixos terminis de períodes de liquidació es pacta una carència en la liquidació de les amortitzacions del principal, amb efectes sobre el venciment de 29 de maig de 2016 i pels venciments corresponents a 29 d'agost de 2016 i 29 de novembre de 2016.

A partir del venciment corresponent al període 30 de novembre de 2016 a 28 de febrer de 2017, i pels terminis successius, s'aplicarà el tipus d'interès previst a la clàusula quarta del contracte de crèdit.

Això comportarà allargar el venciment d'aquest crèdit en tres trimestres addicionals al seu venciment inicialment pactat."

Aquesta decisió comporta l'acceptació de la subvenció impròpia en concepte de crèdit subvencionat concedida per l'Ajuntament de Reus a Reus Serveis Municipals, SA per la part de liquidació d'interessos a tipus del 0%, instrumentalitzada mitjançant l'acord adoptat pel Ple de la Corporació de 3 de juny de 2016, a l'apartat PRIMER.

SEGON.- *Aprovar reduir en un import global de 500.000 euros les actuacions programades a la divisió d'aigües per a l'any 2016 en matèria d'inversions i manteniment de les xarxes d'abastament, així com de sanejament, i aprovar la corresponent modificació del pressupost de Reus Serveis Municipals, SA per a l'exercici 2016, desglossades en els conceptes següents:*

- Inversions: 304.000,00 euros*
- Manteniment: 196.000,00 euros*

TERCER.- *Posar a disposició de l'Ajuntament de Reus, en compliment del requeriment de l'Alcaldia d'adopció de mesures a curt termini d'incentiu a HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN, SA la quantitat màxima de 1.125.000 euros, corresponent a l'excedent puntual de tresoreria obtingut com a conseqüència de les decisions PRIMERA i SEGONA, per tal que la Corporació municipal, previs els informes de la Secretaria i la Intervenció General destini aquest import a pal·liar la situació desequilibri econòmic de la societat HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN DE REUS, SA.*

QUARTA-*Facultar expressament al conseller delegat i al gerent de Reus Serveis Municipals, SA per a que qualsevol d'ells indistintament, en nom i representació de la societat, formalitzi els documents públics i privats que resultin necessaris pel compliment i execució de les anteriors decisions.*

En data 9 de desembre de 2016 s'emet informe conjunt de la Secretaria General i la Intervenció de l'Ajuntament de Reus en relació a la possibilitat de la distribució de dividends, com a opció legal i admissible en dret, amb càrrec a reserves de lliure disposició, per tal de donar compliment a l'acord del Consell d'Administració de Reus Serveis Municipals SA (RSM) de posar a disposició de l'Ajuntament de Reus, la quantitat de 1.125.000 €, amb la finalitat de contribuir a la remoció de la causa de dissolució de la societat municipal Hospital Universitari Sant de Joan de Reus SAM (HUSJR).

El Consell d'Administració de Reus Serveis Municipals SA, en sessió de 19 de desembre de 2016 va adoptar, entre d'altres, el següent acord:

«Primer: *Elevar a la Junta General de Reus Serveis Municipals la decisió de distribuir dividends amb càrrec a reserves disponibles, per import de 1.125.000,00 euros a favor de l'accionista únic, l'Ajuntament de Reus, amb la finalitat que aquests fons es destinin*

a remoure la causa de dissolució de l' Hospital Universitari Sant de Joan de Reus SAM (HUSJR).

Segon: *Condicionar l'efectiva distribució dels dividendes a l'obtenció del vistiplau de les entitats financeres del crèdit sindicat»*

El Ple de la Corporació de 19 de desembre de 2016, constituït en Junta General de RSM va adoptar, entre altres, els següents acords:

«**Primer:** *Distribuir dividendes amb càrrec a reserves disponibles, per import de 1.125.000,00 euros a favor de l'accionista únic, l'Ajuntament de Reus, amb la finalitat que aquests fons es destinin a remoure la causa de dissolució de l' Hospital Universitari Sant de Joan de Reus SAM (HUSJR).*

Segon: *Condicionar l'efectiva distribució dels dividendes a l'obtenció del vistiplau de les entitats financeres del crèdit sindicat»*

En data 8 de febrer de 2017, en virtut del contracte de crèdit mercantil formalitzat en data 22 d'abril de 2010 entre d'una part, RSM, i, de l'altra, BBVA, BANESTO, CAJA MADRID, ICF, LA CAIXA, i BANC POPULAR, per finançar parcialment les obres del Nou Hospital (crèdit, sindicat), les entitats financeres van autoritzar la posta a disposició de l'Ajuntament de Reus, en compliment del requeriment de l'Alcaldia d'adopció de mesures a curt termini d'incentiu a HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN, SA la quantitat màxima de 1.125.000 euros, corresponent a l'excedent puntual de tresoreria, per tal que la Corporació municipal destini aquest import a pal·liar la situació de desequilibri econòmic de la societat HOSPITAL UNIVERSITARI SANT JOAN DE REUS, SA.

Reserves

D'acord amb la Llei de societats de capital, la reserva legal, mentre no superi el límit del 20% del capital social, no és distribuïble als accionistes i només podrà destinar-se, en el cas de no tenir altres reserves disponibles, a la compensació de pèrdues. Aquesta reserva es pot utilitzar igualment per augmentar el capital social en la part que excedeixi del 10% del capital ja augmentat.

Tal i com s'indica a la Nota 14, apartat de "Provisions a curt termini", aquest exercici s'ha procedit a efectuar una aplicació de les provisions per reparacions del Cementiri General de Reus per un import de 330.191,95 euros, que s'han aplicat amb contrapartida a reserves voluntàries de la societat ja que tenen el seu origen en exercicis anteriors al present.

Accions pròpies

La Societat no té accions propis en cartera.

10. Existències

La composició de les existències, separant les diferents casuístiques d'activitat que la societat té, és la següent:

Existències	Exercici 2016	Exercici 2015
Comercials	1.287.617,60	1.316.271,32
<i>Aigua</i>	26.849,23	16.887,18
<i>Elements per a sepultures i altres de la funerària</i>	1.260.768,37	1.299.384,14
Materies primes i altres aprovisionaments	598.903,57	412.496,93
<i>Comptadors, materials i altres</i>	598.903,57	412.496,93
Productes en curs	0,00	0,00
Subproductes, residus i materials recuperats	7.088,50	6.037,40
<i>Residus i at. Recuperables d'Aigües</i>	7.088,50	6.037,40
Bestretes a proveïdors	300,00	0,00
TOTAL BRUT	1.893.909,67	1.734.805,65
Deteriorament de les existències	-798.110,19	-623.439,61
TOTAL	1.095.799,48	1.111.366,04

La informació de les correccions valoratives és la següent:

Deteriorament de valor d'existències	Exercici 2016	Exercici 2015
Import a l'inici de l'exercici	623.439,61	466.146,72
Import al final de l'exercici	798.110,19	623.439,61

Com a conseqüència de la davallada en els concessions de les sepultures que conformen les existències de capelles perimetrals de la zona ampliació, a causa del pas del temps i del canvi en el gustos dels consumidors (des de l'any 1999 fins el 31 de desembre de 2015 només s'han realitzat concessions de 21 capelles), ha motivat que es procedís a realitzar correccions valoratives per deteriorament de les existències, generant un deteriorament als exercicis de 2003 a 2005, per un import de 579.000 euros i a l'exercici 2015 per un import de 157.022,89 euros. En aquest exercici s'ha registrat correccions valoratives addicionals per import de 185.419,53 euros per a adequar les existències de capelles al 100% del seu cost, considerant aquesta valoració com la més adequada al tancament de l'exercici 2016, donada la rotació que hi ha hagut en aquest i en els darrers exercicis.

No s'han capitalitzat despeses financeres.

No existeixen compromisos fermes de compra i venda i contractes de futur o d'opcions.

Les circumstàncies que afecten la titularitat o disponibilitat de les existències són les següents:

	Euros	Motiu	Projecció temporal
Les existències de sepultures de 58 capelles perimetrals de la zona ampliació del Cementiri General de Reus	798.110,19	Pas del temps des de la seva construcció	Es desconeix

La Societat no té contractades pòlisses d'assegurances que garanteixen la recuperabilitat del valor net comptable de les existències.

11. Moneda estrangera

No existeix informació en aquesta rúbrica.

12. Situació fiscal

0.1. Impostos sobre beneficis

En el quadre següent es concilia la diferència entre l'import net dels ingressos i despeses de l'exercici i la base imposable, o resultat fiscal.

EXERCICI 2016	Compte de pèrdues i guanys			Ingressos i despeses directament imputats al patrimoni net		
	Import de l'exercici 2016			Import de l'exercici 2016		
	Augments	Disminucions	Efecte net	Augments	Disminucions	Efecte net
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici			3.451.752,57			
Impost sobre societats			0,00			0,00
Diferències permanents	7.106,04		7.106,04			0,00
Diferències temporàries:						
- amb origen a l'exercici	646.472,96		646.472,96			0,00
- amb origen a exercicis anteriors	9.600,00	785.263,93	-775.663,93	330.191,95		330.191,95
Compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors			0,00			0,00
Base imposable (resultat fiscal)			3.329.667,64			330.191,95

A l'exercici anterior va ser:

EXERCICI 2015	Compte de pèrdues i guanys			Ingressos i despeses directament imputats al patrimoni net		
	Import de l'exercici 2015			Import de l'exercici 2015		
	Augments	Disminucions	Efecte net	Augments	Disminucions	Efecte net
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici			2.813.481,99			
Impost sobre societats	0,00	15.115,98	-15.115,98			0,00
Diferències permanents	14.854,67		14.854,67			0,00
Diferències temporàries:						
- amb origen a l'exercici	1.264.493,45		1.264.493,45			0,00
- amb origen a exercicis anteriors		395.059,79	-395.059,79			0,00
Compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors			0,00			0,00
Base imposable (resultat fiscal)			3.682.654,34			0,00

La Societat no ha registrat en el balanç adjunt el corresponent actiu per impost diferit de les diferències temporàries deduïbles, bases imposables negatives i altres crèdits fiscals, degut a que la estructura de pèrdues i guanys de la empresa fa difícil la recuperació d'aquestes quantitats en els propers exercicis.

Després de liquidar l'Impost de Societats (IS), ja no existeixen deduccions per doble imposició pendent d'aplicar corresponent als dividendes percebuts l'any 2013 amb límit de deducció fins al 2020. També tenim 3.684.119,91 euros pel 30% de amortització dels immobilitzats no deduïbles fiscalment dels exercicis 2013 i 2014, dels que en aquest exercici ens apliquem 368.411,99 euros; la previsió és continuar-ho fent de forma lineal en els propers 8 anys. Per últim la societat disposa de 6.898.086,42 euros per la despesa financera no deduïble dels exercicis 2012 a 2016.

Els augments de les diferències permanents tenen dues procedències: 495,00 euros per despeses no deduïbles i 6.611,04 euros per l'atribució a valor de mercat d'una operació vinculada.

La procedència dels augments de les diferències temporàries és la següent: de pèrdues per deteriorament de crèdits de deutors no deduïbles per un import de 23.034,81 euros, de provisions no deduïbles per la quantitat de 89.527,10 euros, de l'ajust per l'excés de les despeses financeres no deduïbles per una quantitat de 528.446,42 euros, de la deducció de l'immobilitzat intangible de vida útil indefinida per un import de 5.464,63 euros, de la integració de l'ingrés contra Patrimoni Net per l'aplicació d'una provisió no deduïble originada en exercicis anteriors per un import de 330.191,95 euros i en aplicació del RDL 3/2016 s'ha realitzat una reversió parcial d'una cinquena part del deteriorament deduït en l'exercici 2011 respecte de la participació que RSM té en el capital de Shirota Functional Foods per un import de 9.600,00 euros.

Les disminucions de les diferències temporàries son degudes a: la reversió d'altres provisions no deduïbles per un import de 416.851,94 euros i a la reversió del 30% de l'amortització no deduïble fiscalment dels exercicis 2013 i 2014, per 368.411,99 euros.

El tipus impositiu general ha variat respecte al de l'any anterior i és el 25%, mentre l'exercici 2015 era del 28%.

Els exercicis oberts a inspecció comprenen els quatre últims exercicis. Les declaracions d'impostos no poden considerar-se definitives fins a la seva prescripció o la seva acceptació per les autoritats fiscals i, amb independència que la legislació fiscal és susceptible a interpretacions. Els Administradors estimen que qualsevol passiu fiscal addicional que pogués posar-se de manifest, com a conseqüència d'una eventual inspecció, no tindrà un efecte significatiu en els comptes anuals presos en el seu conjunt.

Tot seguit detallem el càlcul de la limitació en la deduïbilitat de les despeses financeres:

Limitació en la deduïbilitat de les despeses financeres superiors a 1MM Euros		2016	2015
a.	Resultat d'explotació	7.326.693,04	7.287.646,71
b.	Amortització de l'immobilitzat	-6.684.500,95	-6.615.168,40
c.	Imputació de subvencions de l'immobilitzat no financer i altres	2.862.344,05	2.850.949,27
d.	Deteriorament i resultat per venda del immobilitzat	-6.130,21	146.425,16
e.	Dividends o participacions en beneficis	0,00	0,00
B.O. Benefici operatiu (a-b-c-d-+e)		11.154.980,15	10.905.440,68
f.	Limit a la deducció de les despeses financeres netes (30%*BO, amb mínim 1MM€)	3.346.494,05	3.271.632,20
g.	Addició per límits no aplicats en els 5 exercicis anteriors	0,00	0,00
h.	Despeses financeres del període excloses als que fa referència l'art.14.1.h TRLIS	3.920.759,06	4.659.158,15
i.	Ingressos financers derivats de la cessió a tercers de capitals propis	45.818,59	184.993,43
j. Despeses financeres netes del període (h-i)		3.874.940,47	4.474.164,72
k.	Despeses financeres netes pendents d'exercicis anteriors	0,00	0,00
i.	Despeses financeres deduïbles en el període	3.346.494,05	3.271.632,20
Correcció per limitació en la deduïbilitat	Increment	0,00	0,00
	Disminució	528.446,42	1.202.532,52
Límits pendents d'aquest exercici per als 5 exercicis següents		0,00	0,00
Despeses financeres netes pendents d'aquest exercici per a exercicis següents (18 anys)		528.446,42	1.202.532,52

A continuació s'indica com es calcula la despesa de l'exercici per IS que apareix en el Compte de Pèrdues i Guanyos, així com la determinació de la quota final a pagar de l'exercici per aquest concepte que es reflexa en el Balanç.

A.IV) RESULTAT DE L'EXERCICI (BENEFICIS O PÈRDUES) ABANS D'IMPOSTOS	3.451.752,57
DIFERÈNCIES PERMANENTS	7.106,04
Sancions i recàrrecs	495,00
Ajust per aplicació preu mercat lloguer	6.611,04
DIFERÈNCIES TEMPORALS	201.000,98
Reversió 30% amort fiscalment no deduïble	-368.411,99
Pèrdues deteriorament crèdits derivats d'insolvències	23.034,81
Deducció intangible vida útil intangible	5.464,63
Pèrdues condonació crèdits	77.288,30
Reversió altres provisions no deduïbles (interessos demora)	-416.851,94
Retribucions a ll/t al personal	12.238,80
Integració ingrés contra Patrimoni Net	330.191,95
Reversió deteriorament participació vinculada	9.600,00
Despeses financeres netes no deduïbles	528.446,42
BASE IMPOSABLE PRÈVIA	3.659.859,59
tipus de gravamen: 25%	
QUOTA ÍNTEGRA	914.964,90
Bonificació Aigües	354.114,36
Bonificació Serveis Funeraris	138.572,45
BONIFICACIONS	492.686,81
QUOTA ÍNTEGRA NO BONIFICADA	422.278,09
DEDUCCIONS APLICABLES	91.438,03
DEDUCCIÓ PER DOBLE IMPOSICIÓ PENDENT PER FUTUS EXERCICIS	65.649,19
DEDUCCIÓ 2% REVERS AMORT FISCALMENT NO DEDUÏBLE PENDENT PER FUTURS EXERCICIS	7.368,24
DEDUCCIÓ 5% REVERS AMORT FISCALMENT NO DEDUÏBLE	18.420,60
QUOTA LIQUIDA POSITIVA	312.419,46
RETENCIONS	8.492,94
PAGAMENTS A COMPTE	252.352,05
LIQUID A INGRESSAR O TORNAR	51.574,47

12.2. Altres tributs

L'entitat pertany al Règim Especial de Grups d'Entitats de l'IVA (REGE) des de l'exercici 2008 juntament amb la resta d'empreses del Grup Ajuntament, essent l'Ajuntament de Reus l'entitat dominant. Des de l'exercici fiscal de 2009 s'opta per el REGE en la seva fase avançada (aplicació article 163.sexies.cinc).

Les prestacions i arrendaments de la societat a l'Ajuntament es consideren com no subjectes a l'IVA segons l'article 7.8 de la Llei de l'IVA i resolucions a consultes vinculants a l'AEAT.

Les activitats diferenciades en quant a IVA (REGE, Ajuntament i tercers) suposen que existeixi una part de l'IVA suportat comú a totes elles que es considera com a no deduïble.

12.3. Informació sobre la operació de fusió de 2014.

Amb data 24 de setembre de 2014 es va formalitzar en escriptura pública la fusió per absorció de Aigües de Reus, S.A. i Gestió de Serveis Funeraris, S.A. per la qual Reus Serveis Municipals, S.A. absorbeix a les dues primeres amb extinció per dissolució sense liquidació de les societats absorbides i transmissió en bloc de tot el seu patrimoni.

Tots els bens rebuts per la societat absorbent s'han incorporat en els seus llibres pels seus valors històrics que figuraven en els llibres de les societats absorbides, amb anterioritat a la operació de fusió per absorció. Aquests valors coincideixen amb els valors raonables de cada un dels elements objecte de la fusió.

12.4. Saldos amb administracions públiques

La composició dels saldos amb Administracions Públiques és:

	Exercici 2016	Exercici 2015
Deutor		
Hisenda Pública, deutor per IS	251.300,76	257.100,76
Hisenda Pública, deutor per IVA	234.546,00	18.488,53
H.P. Deudora per subvencions concedides	194.868,46	194.868,46
Organismes Seguretat Social Deutors	7.059,58	5.476,10
TOTAL	687.774,80	475.933,85
Creditor		
Hisenda Pública, creditora per IVA	105.579,35	55.574,30
Hisenda Pública, creditora per IRPF	112.785,95	108.939,88
Hisenda Pública, creditora per IS	51.574,47	0,00
Organismes de la Seguretat Social	125.829,22	119.511,18
Altres organismes creditors	8.214,89	7.221,64
TOTAL	403.983,88	291.247,00

13. Ingressos i Despeses

El detall del compte de pèrdues i guanys adjunt és el següent:

Detall del compte de pèrdues i guanys	Exercici 2016	Exercici 2015
1. Consum de mercaderies	-2.080.657,99	-2.281.336,31
a) Compres, netes de devolucions i qualsevol descompte, de les quals:	-2.092.555,79	-2.281.133,51
- nacionals	-2.092.555,79	-2.281.133,51
- adquisicions intracomunitàries	0,00	
- importacions	0,00	
b) Variació d'existències	11.897,80	-202,80
2. Consum de matèries primes i altres matèries consumibles	-931.655,21	-1.235.775,76
a) Compres, netes de devolucions i qualsevol descompte, de les quals:	-1.292.267,68	-944.921,05
- nacionals	-1.292.267,68	-944.921,05
- adquisicions intracomunitàries	0,00	
- importacions	0,00	
b) Variació d'existències	360.612,47	-290.854,71
3. Càrregues socials:	-1.252.947,03	-1.223.204,67
a) Seguretat Social a càrrec de l'empresa	-1.183.000,41	-1.160.389,15
b) Aportacions i dotacions per pensions	0,00	
c) Altres càrregues socials	-69.946,62	-62.815,52
4. Venda de béns i prestació de serveis produïts per permuta de béns no monetaris i serveis	0,00	
5. Resultats originats fora de l'activitat normal de l'empresa incluits en "altres resultats"	82.548,44	82.548,44
6. Despeses associades a una reestructuració	0,00	0,00

No s'han efectuat vendes de béns i prestació de serveis produïts per permuta de béns no monetaris i serveis, registrats en el compte d'ingressos i despeses.

En la partida "Altres resultats" s'indica la indemnització que la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus en data 12 de juliol de 2013 atorga a la societat, en compensació per el lloguer que l'Ajuntament satisfia a la companyia per les obres d'adequació a l'espai museístic del Gaudí Centre. Aquesta indemnització té el mateix import, anualitat i durada que l'anterior lloguer regulat en els convenis i acords vigents fins la data.

14. Provisions i contingències

L'anàlisi del moviment de cada partida del balanç durant l'exercici és el següent:

Concepte provisió	Saldo inicial provisió 31/12/2014	Altes 2015	Baixes 2015	Traspassos 2015	Saldo final provisió 31/12/2015	Altes 2016	Baixes 2016	Traspassos 2016	Saldo final provisió 31/12/2016
Obligacions per prestacions a ll/t al personal	110.186,52	17.540,35	-22.897,43	-40.025,70	64.803,74	12.238,80	-1.225,59	0,00	75.816,95
Provisió per a impostos a ll/t	427.442,95				427.442,95	0,00	-427.442,95	0,00	0,00
Provisió per a altres responsabilitats a ll/t	642.816,60	18.700,62	-181.870,36		479.646,86	7.992,61	-387.829,47	0,00	99.810,00
Total Provisions a llarg termini	1.180.446,07	36.240,97	-204.767,79	-40.025,70	971.893,55	20.231,41	-816.498,01	0,00	175.626,95
Provisions per reparacions (c/t)	696.600,57		-19.913,59		676.686,98	0,00	-346.495,02	0,00	330.191,96
Provisió a c/t per retribucions al personal	0,00	117.640,58	-8.952,06	40.025,70	148.714,22	0,00	-148.714,22	0,00	0,00
Provisió per a impostos a c/t	153.202,00	149.716,23	-153.202,00		149.716,23	151.366,03	-149.716,23	0,00	151.366,03
Provisió a c/t per altres responsabilitats	74.642,53	2.083,73	-76.726,26		0,00	5.468,67	-5.468,67	0,00	0,00
Total Provisions a curt termini	924.445,10	269.440,54	-258.793,91	40.025,70	975.117,43	156.834,70	-650.394,14	0,00	481.557,99
TOTAL PROVISIONS	2.104.891,17	305.681,51	-463.561,70	0,00	1.947.010,98	177.066,11	-1.466.892,15	0,00	657.184,94

Provisions a llarg termini

Amb un import de 75.816,95 € com a obligacions per prestacions a llarg termini al personal, hi ha creat un fons de provisió per contingències derivades del conveni col·lectiu amb els treballadors de la divisió Funerària. Seguint el detall del conveni les persones que arribin a l'edat de jubilació, depenent de l'edat, tenen dret a gaudir d'una indemnització econòmica. El fons es nodreix de la periodificació de la indemnització durant els últims quinze anys de la vida laboral dels treballadors.

Amb motiu de les actuacions d'inspecció de l'AGENCIA ESTATAL DE L'ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (AEAT) en relació a l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) corresponent als períodes 1997, 1998, 1999 i 2000, l'AEAT amb data 25/02/02 va emetre unes liquidacions. L'AEAT entenia que la societat havia determinat incorrectament l'import de la base imposable pels serveis de distribució d'aigua al no incloure en la base imposable les contraprestacions facturades pel Cànon Pla Delta (CPD), Cànon d'Infraestructura Hidràulica (CIH), Increment de la Tarifa de Sanejament (ITS) i Cànon de l'Aigua (CA). I com a conseqüència d'aquestes liquidacions l'empresa va provisionar aquests imports i els eventuals interessos.

Des de llavors aquest procediment ha passat per diverses fases judicials fins al 15/03/16, moment en que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) acorda estimar en part el recurs presentat. No conformes amb la fonamentació jurídica es sol·licita revisió i amb data 27/04/16 el TSJC dicta Auto corregint els errors i determina l'estimació total del recurs i anul·lació de les liquidacions impugnades.

Com a resultat de la resolució judicial favorable es dona de baixa la provisió de 427.442,95 euros corresponents al principal i 387.829,47 euros corresponent als interessos, 7.992,61 euros dels quals han estat enregistrats durant l'exercici 2016.

L'altra provisió per responsabilitats a llarg termini per import de 99.810,00 €, provisionats al 2013, correspon a que el 17 de desembre d'aquell any es va rebre una citació per a conciliació prèvia a reclamació laboral d'un treballador, per la reclamació de conceptes retributius, que celebrada va ser sense avinença. Celebrat el judici l'abril de 2015, es va dictar sentència desestimant les pretensions del treballador. Com la

sentència està recorreguda per el treballador en data 1 de setembre de 2015, la societat ha decidit mantenir l'esmentada provisió.

Provisions a curt termini

Aquest exercici, i per un import total de 346.495,02 €, s'ha procedit a efectuar una aplicació de les provisions per reparacions, corresponents a les actuacions realitzades contemplades en els actualitzacions dels informes tècnics de treballs d'arranjaments, reparacions, restauracions i manteniments pendents de les diferents instal·lacions i construccions del Cementiri General de Reus per un import de 16.303,07 euros, i 330.191,95€ que s'han aplicat contra patrimoni de la societat, seguint les recomanacions dels auditors.

La societat té encomanada la gestió de la prestació de serveis de Cementiri, junt amb el manteniment de les seves construccions i instal·lacions. Aquestes construccions es van començar a l'any 1.865 i tenen mancances importants de manteniments tant a les façanes com a les cobertes, hi ha filtracions d'aigua i riscos de caiguda de pedres dels aplacats de façanes. La causa més important és el pas del temps i també el fet que durant molts anys no es va realitzar cap tipus d'actuació que minvés els seus efectes.

Les estimacions i càlculs, tot i que poden sorgir incerteses, estan valorades per informes dels tècnics. Es fan revisions per tal d'anar mantenint actualitzada la documentació tècnica. El saldo d'aquesta provisió és de 330.191,96 euros a data de tancament.

Amb un import de 148.714,22 € la Societat tenia dotada a 31/12/2015 la resta pendent de satisfer als treballadors de la catorzena part del salari que els va ser retingut en virtut de l'aplicació del Reial Decret Llei 20/2012 de 13 de juliol, de mesures per a garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat. A l'haver rebut autorització del Ple de l'Ajuntament en sessió plenària de 18 de març de 2016, per a satisfer als treballadors l'import restant del total retingut al seu dia, aquesta provisió resulta totalment aplicada a finals del present exercici.

Per un import de 149.716,23 € durant aquest exercici la societat ha provisionat la liquidació de l'exercici 2016 en concepte de Taxa per l'aprofitament especial del sòl i el subsòl de la via pública que s'ha de fer efectiva a l'Ajuntament de Reus l'any següent, per un import de 151.366,03 euros i ha efectuat el pagament de la provisió de l'exercici 2015 en concepte de Taxa per l'aprofitament especial del sòl i el subsòl de la via pública de l'Ajuntament de Reus.

La societat ha provisionat 5.468,67 € les indemnitzacions a tercers per responsabilitat i durant el mateix exercici ha efectuat el pagament d'aquestes indemnitzacions.

Avals

Tal i com es va exposar als Comptes Anuals de 2011, la societat actuava com a fiador en una pòlissa de crèdit de la participada Shirota Functional Foods SL (SFF) per import de 300.000 € i d'un préstec per import de 2.700.000€, com a garantia davant les entitats financeres. Així mateix a la Memòria de 2011 ja es feia referència a la manifestació d'incapacitat de SFF per fer front al retorn d'aquests deutes bancaris i la voluntat de la participada de dissoldre la societat per la impossibilitat d'obtenir finançament que li permeti seguir exercint la seva activitat d'investigació, ja sigui bancari com dels socis.

Degut als avals abans esmentats la companyia es va fer càrrec durant l'exercici 2012 del saldo disposat de la pòlissa de crèdit que Shirota tenia amb l'entitat La Caixa i de les dues primeres quotes del préstec de 2.700.000€ que la participada havia concertat amb Banc Popular.

La societat va concertar un préstec de 2.241.233,47€ amb el Banc Popular per fer front a la resta del deute de SFF amb aquesta entitat financera.

En resum l'impacte dels avals atorgats a SFF a data de tancament de l'exercici és el següent:

Concepte	Pagaments (efecte a la tresoreria)	Resultat (efecte al Compte de P I G)
Exercici 2011 i anteriors	-48.000,00	-48.000,00
Exercici 2012	-982.059,70	-3.223.293,17
Exercici 2013	-170.438,62	-170.438,62
Exercici 2014	-274.093,18	-169.327,10
Exercici 2015	-382.125,49	-160.659,83
Exercici 2016	-385.895,85	-147.508,84
TOTAL ACUMULAT	-2.242.612,84	-3.919.227,56

La societat no preveu cap més contingència per la participació en SFF. En tot cas el procés concursal i dissolutori en què la participada es troba sotmès pot atorgar algun ingrés a Reus Serveis Municipals SA com a creditor de Shirota.

La societat actua com a fiador en un Préstec Sindicat de Reus Desenvolupament Econòmic SA solidàriament amb l'Ajuntament de Reus. El préstec té un principal de 37,6 milions d'euros.

Altres avals concedits per la societat:

BENEFICIARI	CONCEPTE	AVALADOR	IMPORT
DIRECCION GENERAL DE POLITICA ENERGETICA Y MINAS	Instal·lació de producció d'energia elèctrica Grupo Biogàs...	Caixabank SA	4.800,00
DIRECCION GENERAL DE POLITICA ENERGETICA Y MINAS	Instal·lació de producció d'energia elèctrica Grupo Gas Natural...	Caixabank SA	4.800,00
CEPSA CARD SA	Obligacions derivades...subministraments de carburant, peatges i altres serveis....	Caixabank SA	6.000,00
MINISTERIO DE INDUSTRIA, ENERGIA Y TURISMO	Plaques fotovoltaïques de l'edifici del Nou Hospital.	BBVA	44.000,00
TOTAL			59.600,00

15. Informació sobre el medi ambient

Les despeses generades durant l'exercici 2016 relacionades amb la minimització de l'impacte ambiental i la protecció i millora del medi ambient, són:

- Valorització energètica de biogàs.

Despeses explotació: 60.407,76.- euros

- Visites a les instal·lacions.

Visites escolars a les instal·lacions d'Aigües de Reus: 1.103,65.-euros

- Sensibilització medi ambiental:

Estand Aigües de Reus al Parc de Nadal de Reus: 9.080,23.-euros.

16. Retribucions a llarg termini al personal

No existeix informació en aquesta rúbrica.

17. Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni

No existeix informació en aquesta rúbrica.

18. Subvencions, donacions i llegats

L'import i característiques de les subvencions de capital, donacions i llegats rebuts que apareixen en el balanç, així com els imputats en el compte de pèrdues i guanys es desglossen en el següent quadre:

Motiu de la subvenció, donació o llegat	Ens atorgant	Concedit inicialment	Total Cobrat a 31/12/2016	Cobrat a l'exercici 2016	Saldo subvenció a 31/12/2015	Efecte impositiu a 31/12/2015	Saldo subvenció a 31/12/2016	Efecte impositiu a 31/12/2016	Traspàs a resultats en l'exercici 2016
Instal·lació solar fotovoltaica a la Biblioteca Pública Xavier Amorós	Institut Català d'Energia- Generalitat	6.000,00	6.000,00		926,48	-271,58	397,06	-135,70	529,42
Dret d'ús/defruit del Gaudí Centre	Ajuntament de Reus	1.478.489,78			0,00	0,00			
EBM El Margalló	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	173.707,70	173.707,70		150.389,74	-28.094,83	146.592,91	-27.401,13	3.796,83
Nou Hospital	CatSalut- Generalitat (via Ajuntament de Reus)	78.621.840,00	38.230.192,00	5.048.956,00	67.945.429,76	-20.605.641,94	65.554.047,78	-16.201.858,39	2.391.381,98
EBM El Ligabosc	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	444.000,00	444.000,00		393.061,63	-117.366,75	383.938,34	-95.104,80	9.123,29
EBM El Marfull -Mas Pintat	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	690.000,00	690.000,00		609.036,75	-181.843,75	594.535,87	-147.343,75	14.500,88
EBM L'Olivera	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	570.000,00	570.000,00		503.117,36	-150.218,75	491.138,38	-121.718,75	11.978,98
EBM La Ginesta	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	365.000,00	365.000,00		345.253,05	-103.077,82	337.609,07	-83.582,94	7.643,98
Arranjament i manteniment de camins, fase II -camí Aixeroreres-	Ajuntament de Reus	6.464,01	6.464,01		4.341,02	-1.292,81	3.960,78	-969,57	380,24
Centre Cívic / Casal de la Dona / Refugi de la Patcada (vanes)	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	900.500,94	900.500,94		816.454,18	-246.286,99	798.444,16	-199.610,83	18.010,02
Dret de superfície Biblioteca Mas Iglesias	Ajuntament de Reus	318.612,60			261.262,35	-79.015,92	248.517,85	-62.129,53	12.744,50
Projecte expositiu Capsa Gaudí	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	30.000,00	30.000,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Biblioteca Mas Iglesias	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	252.000,00	252.000,00		250.950,00	-75.337,50	238.350,00	-59.587,50	12.600,00
Dret de superfície Raval Martí Folguera, 31	Ajuntament de Reus	121.872,12			99.935,14	-30.224,28	95.060,26	-23.765,04	4.874,88
Xarxa Carretera Alcolea del Pinar (Algües)	MOPU	663.157,40	663.157,40		23.737,16	-59,34	22.866,08	-57,16	871,08
Xarxa Carretera Alcolea del Pinar (Algües)	MOPU	63.646,72	63.646,72		2.278,10	-5,69	2.194,46	-5,48	83,64
Col·lector Castellvell-Almoster (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	991.720,00	0,00		886.589,68	-2.216,47	863.554,87	-2.158,88	23.034,81
Dipòsit Antidsu Poligon AgroReus (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	600.000,00	600.000,00		408.000,00	-1.020,00	384.000,00	-960,00	24.000,00
Laboratori (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	720.000,00	720.000,00		550.588,24	-1.376,47	529.411,77	-1.323,53	21.176,47
Recuperació onze pous (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	1.232.242,33	1.232.242,33		880.160,34	-2.200,40	821.660,94	-2.054,15	58.499,40
Col·lectorAVINGUDA Pere el Cerimoniós (Algües)	Ajuntament de Reus	898.019,94	703.151,48		758.120,24	-1.895,30	729.010,66	-1.822,53	29.109,58
Vehícle elèctric (Algües)	Generalitat	4.387,39	4.387,39		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Col·lector Sud-Oest (Algües)	Junta de Sanejament	127.911,43	127.911,43		30.868,08	-77,17	29.709,11	-74,27	1.158,97
Edar Reus, ampliació (Algües)	Junta de Sanejament	442.904,03	442.904,03		126.295,70	-315,74	113.269,11	-283,17	13.026,59
Edar Reus, desbast (Algües)	Junta de Sanejament	71.371,01	71.371,01		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Edar Reus, varis (Algües)	Junta de Sanejament	34.010,51	34.010,51		1.577,64	-3,94	1.419,88	-3,55	157,76
Edar Reus, varis (Algües)	Junta de Sanejament	1.631,06	1.631,06		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Col·lector Sud-Oest (Algües)	PUOS de Catalunya	134.979,36	134.979,36		37.360,95	-93,40	35.955,52	-89,89	1.405,43
Col·lector Sud-Oest (Algües)	PUOS de Catalunya	47.066,53	47.066,53		6.668,66	-16,67	6.420,90	-16,05	247,76
Ampliació ETAP i dipòsit intermig (Algües)	Fons de Cohesió	3.954.102,73	3.954.102,73		3.504.732,84	-8.761,83	3.400.616,86	-8.501,54	104.115,98
Construcció diversos col·lectors. Fase I (Algües)	Fons de Cohesió	2.359.933,20	2.359.933,20		1.647.310,01	-4.118,28	1.605.598,09	-4.014,00	41.711,92
Construcció diversos col·lectors. Fase II (Algües)	Fons de Cohesió	1.117.191,19	1.117.191,19		841.877,73	-2.104,69	821.218,16	-2.053,04	20.659,57
Serveis urbanístics. Zona Tecnoparc (Algües)	Junta de Compensació SECTOR H11	184.068,86	0,00		132.811,44	-332,03	120.976,73	-302,44	11.834,71
Serveis urbanístics. Zona Tecnoparc (Algües)	Gestió Urbanística Pública SA	272.079,53	272.079,53		196.289,96	-490,72	178.800,05	-447,00	17.489,91
Pavimentació I Adequació Passeig Central 1a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	38.000,00	38.000,00		24.019,04	-58,93	22.021,76	-53,94	1.997,28
Pavimentació I Adequació Passeig Central 2a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	36.000,00	36.000,00		24.600,00	-61,30	22.800,00	-56,80	1.800,00
Pavimentació I Adequació Passeig Central 3a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	36.192,67	36.192,67		25.591,07	-63,98	23.470,75	-58,68	2.120,32
Restauració Mausoleu General Prim (Cementiri)	Ajuntament de Reus	15.000,00	15.000,00		12.781,95	-32,91	12.504,08	-32,22	277,87
		98.024.103,04	54.342.823,22	5.048.956,00	81.502.416,29	-21.643.978,18	78.640.072,24	-17.047.576,25	2.862.344,05

Les subvencions rebudes són procedents de:

- Institut Català d'Energia: va atorgar el desembre del 2007 una subvenció de capital per a la instal·lació solar fotovoltaica a la biblioteca pública Xavier Amorós. L'import de la subvenció es traspasa a resultats d'acord amb l'amortització dels actius finançats amb la subvenció (6.000€).
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya: va atorgar a l'Ajuntament de Reus el 17 de juliol de 2008 una subvenció de capital per a la creació de 36 places per a infants de zero a tres anys a centres de titularitat

municipal. L'import de la subvenció es traspasa a resultats d'acord amb l'amortització de la construcció (173.707,70€).

- Servei Català de la Salut: aportació per al finançament de la inversió del Nou Hospital de Reus per un import de 78.621.840,00.-euros. En data 15 de novembre de 2006 es signa el conveni entre el Departament de Salut de la Generalitat, a través del Servei Català de la Salut, i l'Ajuntament de Reus, segons el qual els primers efectuaran, en concepte de finançament de les infraestructures sanitàries del Nou Hospital, les transferències de capital a favor de l'Ajuntament següents:
 - l'any 2007, 412.500.-euros
 - l'any 2008, 825.000.-euros
 - l'any 2009, 1.650.000.-euros
 - des de l'any 2010 fins l'any 2024, ambdós inclosos, 5.048.956.-euros

El Ple de l'Ajuntament de 31 de març de 2006 va aprovar d'encomanar la construcció, finançament i explotació del Nou Hospital a la societat. Segons els conveni de 10 de desembre de 2007 entre l'Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals SA, que instrumentalitza l'anterior encomana de gestió, el primer es compromet a aportar a la companyia una subvenció de capital en concepte de finançament de les noves instal·lacions hospitalàries segons els imports i anualitats anteriorment indicats.

Reus Serveis Municipals, S.A. ha reconegut la subvenció per la totalitat i no per les anualitats meritedes. La companyia afecta aquest finançament a la inversió immobiliària del Nou Hospital i la trasllada a resultats coincidint amb l'amortització de la mateixa. Aquest subvenció actua com a garantia del préstec a llarg termini amb DEPFA Bank respecte el préstec obtingut per al finançament del Nou Hospital.

El Decret de l'Alcaldia número 5255 de 6 de maig de 2015 compensa el saldo pendent del Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital que la societat devia a l'Ajuntament (2.651.892,05 euros), amb l'anualitat de 2014 d'aquesta subvenció.

- Ajuntament de Reus: el Decret de l'Alcaldia número 2329 de 21 de maig de 2010 concedeix a Reus Serveis Municipals, S.A. una sèrie de transferències de capital que sumen un total de 1.791.616,79.-euros:
 - Per l'EBM de L'Olivera, 570.000.-euros
 - Per l'EBM El Marfull, 690.000.-euros
 - Per l'EBM de El Lligabosc, 444.000.-euros
 - Per l'arranjament del Camí de les Aixemoreres dins del conveni "Arranjament i manteniment de camins, fase II", 6.464,01.-euros

- Per el Refugi de la Plaça de la Patacada (Ciutat de la por), 30.772.-euros
- I per l'actuació a la Plaça de la Patacada del Barri del Carme (Centre Cívic, Casal de la Dona, Refugi), 50.380,78.-euros.

L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb cada subvenció.

Aquestes subvencions s'han aplicat a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. té amb l'Ajuntament de Reus de 5.909.857.-euros per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.

- Ajuntament de Reus: dret de superfície de la Biblioteca de Mas Iglesias, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010 i acceptat per la Societat en escriptura pública de 21/11/2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys. A la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 318.612,60.-euros.
- Ajuntament de Reus: El Decret de l'Alcaldia número 5307 de 27 de desembre de 2011 concedeix a Reus Serveis Municipals una sèrie transferències de capital que sumen un total de 1.101.348,16.-euros:
 - Per la Capsa Gaudí, 30.000.-euros
 - Per la Biblioteca de Mas Iglesias, 252.000.-euros
 - Per el Refugi del Centre Cívic i Casal de la Dona de la Patacada, 25.282.-euros
 - I per l'actuació a la Plaça de la Patacada del Barri del Carme (Centre Cívic, Casal de la Dona, Refugi, ...), 794.066,16.-euros

L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb cada subvenció. Aquestes subvencions s'han aplicat a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. té amb l'Ajuntament de Reus per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.

- Ajuntament de Reus: dret de superfície de la Raval Martí Folguera, 31, segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010, modificat per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de març de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 121.872,12.-euros.
- Ajuntament de Reus: el Decret de l'Alcaldia número 2738 de 27 de maig de 2013 estableix, entre d'altres, concedir a Reus Serveis Municipals, S.A. una

subvenció per l'ampliació de la llar d'infants municipal la Ginesta de 365.000.- euros. L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb la mateixa. Aquesta subvenció s'ha aplicat a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. té amb l'Ajuntament de Reus per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.

- Ministeri d'Obres Públiques i Transports: durant l'exercici de 1993 el Ministeri va concedir una subvenció per a la canalització de clavegueram i abastament a la carretera d'Alcolea del Pinar. Per ser una subvenció de capital, la seva imputació a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb la mateixa. L'import enregistrat va ser de 726.804,12 € (663.157,40 € + 63.646,72 €)
- Junta de Sanejament: correspon a diverses actuacions del període 1990-1993 que foren objecte d'una subvenció de capital per part del cost de construcció de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR). La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 549.916,61 euros.
- PUOS de Catalunya: en l'exercici 1992 es va concedir una subvenció de capital per part del cost de construcció del col·lector sud-oest de la ciutat. La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 182.045,89 euros.
- Junta de Sanejament: en l'exercici 1993 es va concedir una subvenció de capital per part del cost de construcció del col·lector sud-oest de la ciutat. La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 127.911,43 €.
- Generalitat de Catalunya: en l'exercici 2002, va concedir una subvenció per l'adquisició d'un vehicle elèctric per import de 4.387,39 €.
- Agència Catalana de l'Aigua: Amb data 26-09-2007 és signa un conveni entre l'Ajuntament de Reus i l'Agència Catalana de l'Aigua per a la realització d'un conjunt d'inversions en el sistema de sanejament en l'àmbit de gestió i competència de l'Ajuntament de Reus, per import de 3.001.720.-euros. Amb data 20-07-2007 la Junta de Govern Local acorda encarregar a Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. i a Gestió Ambiental i Abastament, S.A. l'execució de les actuacions, essent les actuacions subjectes a subvencions les següent:
 - o Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A.
 - Dipòsit ANTI-DSU Reus, amb un import finançat de 600.000,00.- euros

- Col·lector de sanejament en alta de Castellvell del Camp i Almoster, amb un import finançat de 991.720,00.-euros
 - Gestió Ambiental i Abastament, S.A.
 - Nou Laboratori a l'Edar de Reus, amb un import finançat de 720.000,00.-euros (600.000,00.-euros via conveni i 120.000,00.-euros via gestió i millores)

Referent a aquesta subvenció, es pot veure més informació a la nota 9.

- Agència Catalana de l'Aigua: amb data 7 de març de 2008 l'Agència Catalana de l'Aigua va emetre una resolució per la qual s'ordena, per tramitació d'emergència, la contractació de les obres amb motiu de la necessitat d'executar accions de recuperació de captacions d'aigua subterrània en desús en l'àmbit de Reus amb l'objectiu de millorar la garantia per a l'abastament mitjançant actuacions infraestructurals, amb un import estimat de 1.155.001,39.-euros. L'import finalment finançat va ser de 1.232.242,33.-euros.
- Ajuntament de Reus: amb data 30-06-2009 és signa un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Reus, l'Entitat Pública Empresarial Local INNOVA i Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A., en el que s'encarrega a la societat la construcció del Nou Col·lector Interceptor a l'Avinguda Pere el Cerimoniós amb un pressupost de 1.041.700,79.-euros (898.017,92 € + IVA). Amb data 06 d'agost de 2010 la Junta de Govern Local acorda deixar sense efecte l'anterior conveni, ja que degut a les característiques de la inversió a realitzar, és susceptible de ser considerat inversió pròpia d'Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A., i no pas una inversió directe municipal. Tenint en compte aquesta consideració, la naturalesa del finançament que ha de suportar l'Ajuntament per l'execució d'aquestes obres no és la d'una inversió real pròpia sinó la d'una transferència de capital al titular final de l'obra que serà Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. L'import finalment enregistrat fou de 898.019,94 €.
- Gestió Urbanística Pública SA i Junta de Compensació Sector H-11: amb data 08 de maig de 2009 es signa un conveni entre Gestió Urbanística Pública SA, la Junta de Compensació del Sector H-11 i Aigües de Reus Empresa Municipal SA, per el que Aigües de Reus Empresa Municipal SA es compromet a realitzar els tràmits de licitació de les obres necessàries per executar el Projecte Tècnic de gestió d'aigua residual amb l'objectiu de permetre la conducció de les aigües residuals generades en els sectors del TECNOPARC fins a l'EDAR de Reus, així com redactar el Projecte de Dipòsit de retenció d'aigües pluvials, juntament amb l'execució dels treballs addicionals al projecte com són la direcció d'obra i la coordinació de la seguretat i salut. Gestió Urbanística Pública es compromet a finalitzar les obres d'urbanització del Sector A12 "Riera del Molinet" d'acord amb el projecte aprovat per l'Ajuntament. Les obres i les despeses suportades per

GUPSA es valoren d'acord amb els preus d'execució material, a l'objecte de procedir a la minoració de la part imputable a aquesta. El repartiment de despeses es fa en funció dels següents percentatges: GUPSA 47,20 %, JUNTA H11 32,00 % i AREMSA 20,80 %. Els imports enregistrats van ser 272.079,53 corresponents a GUPSA i 184.068,86 corresponents a la Junta de Compensació del Sector H-11.

- Comissió Europea: el desembre de 2006 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2006) 6479 amb codi 2006-ES-16-C-PE-003 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte d'ampliació de la potabilitzadora i construcció del dipòsit intermig amb un import subvencionat de 4.034.798,70.-euros corresponents al 85% del cost total de projecte (4.746.822,00.-euros), i en la que es certifica a Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. com a òrgan executor del projecte. Durant el mes de juny de 2012, la Direcció General d'Afers Econòmics de la Generalitat envia una nota del Ministeri d'Hisenda en què informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 80.696,27.-euros. L'import finalment registrat va ser de 3.954.102,73 €.
- Comissió Europea: el novembre de 2001 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2001) 3498 amb codi 2000-ES-16-C-PE-082 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte actuacions prioritàries i previstes en el pla director de sanejament de Reus amb un import subvencionat de 2.408.095,00.-euros corresponents al 80% de cost total del projecte (3.010.119,00.-euros) i en la que es certifica a Ajuntament de Reus com a òrgan executor del projecte. Durant el mes de març de 2003 l'Ajuntament de Reus aprova el canvi d'òrgan executor a favor de Gestió Ambiental i Abastament, S.A., quedant l'Ajuntament de Reus com a òrgan intermedi, aquesta sol·licitud de modificació de l'òrgan executor es trameta durant el setembre de 2003. Durant el mes d'agost de 2004 s'aprova la Decisió C(2004) 3111 que modifica la decisió anterior. Durant el mes de juny de 2012, el Ministeri d'Hisenda informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels projectes del Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat del 2% sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 48.162,00.-euros. L'import finalment registrat va ser de 2.359.933,20 €
- Comissió Europea: el desembre de 2003 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2003) 4587 amb codi 2003-ES-16-C-PE-016 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte actuacions prioritàries i previstes en el pla director de sanejament de Reus, col·lectors C2, C6, C11, C31/C35 i C32/C33 amb un import subvencionat

de 1.158.081,00.-euros corresponents al 80% del cost total del projecte (1.447.602,00.-euros). Durant el mes de desembre de 2005 l'auditoria de PricewaterhouseCoopers obliga a descertificar 79.884,51.-euros perquè considera que s'han comés irregularitats en alguns contractes. Aquesta descertificació de despesa provoca que l'import total certificat sigui de 1.424.989,00.-euros amb la qual cosa la subvenció final passa a ser de 1.139.991,00.-euros. Durant el mes de juny de 2012, el Ministeri d'Hisenda informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels projectes del Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat del 2% sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 22.800,00.-euros. L'import finalment registrat va ser de 1.117.191,19 €.

- Ajuntament de Reus: 15.000 euros de subvenció per a la restauració del Mausoleu del General Prim.
- Ajuntament de Reus: subvenció de 110.192,67 euros per a la pavimentació i adequació del passeig central del Cementiri de Reus (Fase I, II i III).

La Societat ve complint els requisits legals exigits per a l'obtenció i manteniment de tals subvencions, donacions i llegats.

Tal i com es detalla en el quadre anterior, està pendent de cobrar de l'Ajuntament de Reus part de la subvenció de capital concedida en concepte de finançament del Nou Hospital: 40.391.648,00 euros corresponents a les anualitats de 2017 a 2024.

En quant a subvencions a l'explotació:

- s'han rebut 750,00 euros del Programa PIVE.
- Tanmateix aquest epígraf inclou diverses bonificacions de la Fundació Tripartita per import de 3.933,64 euros.

19. Combinacions de negocis i negocis conjunts

La societat no ha efectuat cap combinació de negocis l'any 2016, tampoc l'exercici 2015.

20. Actius no corrents mantinguts per a la venda i operacions interrompudes

Les finques de Pich Aguilera i del Vell Hospital van ser aportades a la societat per el soci únic mitjançant ampliació de capital, llevat de l'import assenyalat a l'apartat b) posterior.

Per el Tram B del préstec sindicat obtingut per al finançament del Nou Hospital, es va concedir una garantia hipotecària per els terrenys de Pich Aguilera i per la part edificable del solar del Vell Hospital.

Manifestada la voluntat de venda d'aquests actius per la devolució del préstec, es va procedir l'any 2012 a reclassificar en el balanç de la societat les següents partides:

a) els terrenys de Pich Aguilera i la part edificable del solar del Vell Hospital, d' "Inversions Immobiliàries" de l' "Actiu no corrent" a "Actius no corrents mantinguts per a la venda".

Actius mantinguts per a la venda	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs i altres	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	32.711.170,95	0,00	0,00	0,00	32.711.170,95
Construccions	933.017,76	0,00	0,00	0,00	933.017,76
Total brut	33.644.188,71	0,00	0,00	0,00	33.644.188,71
Amortització acumulada	-735.826,40	0,00	0,00	0,00	-735.826,40
Deteriorament de valor	-4.700.056,97	0,00	0,00	0,00	-4.700.056,97
Total	28.208.305,34	0,00	0,00	0,00	28.208.305,34

El moviment i saldos de l'any anterior van ser aquests:

Actius mantinguts per a la venda	Saldo inicial 31/12/2014	Altes	Baixes	Traspàs i altres	Saldo final 31/12/2015
Terrenys	32.711.170,95	0,00	0,00	0,00	32.711.170,95
Construccions	933.017,76	0,00	0,00	0,00	933.017,76
Total brut	33.644.188,71	0,00	0,00	0,00	33.644.188,71
Amortització acumulada	-735.826,40	0,00	0,00	0,00	-735.826,40
Deteriorament de valor	-4.700.056,97	0,00	0,00	0,00	-4.700.056,97
Total	28.208.305,34	0,00	0,00	0,00	28.208.305,34

b) Els "Altres passius financers" dels "Deutes a Llarg Termini" del Passiu No Corrent a "Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda", referent a la cessió de crèdit entre l'Ajuntament i Reus Serveis Municipals, en virtut de la qual RSM es fa responsable del deute contret per l'Ajuntament per la finca anomenada "Pich Aguilera", transmesa per l'empresa filial Hospital Universitari Sant Joan de Reus SAM a l'Ajuntament, per 4.063.830,02€. Des de l'any 2007 al principal del deute s'ha afegit el meritament d'interessos a un tipus d'Euríbor trimestral. Actualment d'aquest principal queda pendent un saldo de 2.988.982,01 euros, dels quals 21.895,21 corresponen a interessos.

c) Els "Deutes amb entitats de crèdit" dels "Deutes a Llarg Termini" del Passiu No Corrent a "Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda", per el Tram B del préstec sindicat.

En data de 22 d' abril del 2015 s'havia de fer efectiu el retorn de la totalitat del principal del Tram B del préstec sindicat, és a dir 34.900.000€ d' euros, en una única quota d' amortització.

Arran de les negociacions amb les entitats financeres participants en la concessió d' aquest préstec sindicat, en data de 21 d' abril del 2015 es va formalitzar la novació de l' esmentat Tram B del contracte de crèdit per al seu retorn en 10 anys més, fins l' abril de l' any 2025, amb 40 quotes d' amortització trimestrals i periòdiques què es detallen en el següent quadre d' amortització:

Amortització Anual	
Any 2015	1.000.000
Any 2016	1.000.000
Any 2017	1.000.000
Any 2018	1.000.000
Any 2019	1.000.000
Any 2020	3.200.000
Any 2021	5.300.000
Any 2022	5.300.000
Any 2023	5.300.000
Any 2024	5.300.000
Any 2025	5.500.000
TOTAL	34.900.000

Les característiques principals d'aquesta novació són les següents:

- Venciment: 22/04/2025
- Termini: 10 anys
- Sense carència
- Amortització Trimestral
- Diferencial: 3%
- Comissió de novació: 0,50% sobre l' import del tram B

Davant la importància d'aquests actius destinats a la venda, la societat va encomanar una taxació dels mateixos a un expert independent, que en dates 15 i 16 de maig de 2013 va emetre informes de valoració dels immobles, que en conjunt han suposat un deteriorament de valor de 2.371.160,88 euros que es van registrar com a pèrdua de

l'exercici 2013 (1.898.517,47 euros per la part edificable del Vell Hospital, i 472.643,41 euros per la finca Pich Aguilera).

Al febrer de 2015, i per a donar compliment a la normativa comptable, per la que la societat ha de qüestionar-se el valor dels seus béns, especialment els que manifesta que vol vendre, així com per petició de les entitat financeres prestatàries de l'esmentat préstec sindicat en el marc de les negociacions per la novació abans comentada, s'encomana una nova taxació d'aquests actius a experts independents, que com a resultat suposa un deteriorament de valor de 2.328.896,09 euros registrats com a pèrdua de l'exercici 2014 (844.415,73 euros per la part edificable del Vell Hospital, i 1.484.480,36 euros per la finca Pich Aguilera).

Passius directament associats amb actius no corrents mantinguts per a la venda:	Exercici 2016	Exercici 2015
Passius financers amb entitats de crèdit	32.900.000,00	33.900.000,00
Creditors comercials i altres comptes a pagar	2.988.982,01	2.988.982,01
Provisions		
Altres passius corrents	-182.401,44	-204.289,61
Total passius	35.706.580,57	36.684.692,40

21. Fets posteriors al tancament

No s'ha produït cap fet significatiu amb posterioritat al tancament que afecti els comptes anuals de l'exercici 2016, ni a l'aplicació del principi d'entitat en funcionament, ni que afecti la capacitat d'avaluació dels usuaris dels Comptes Anuals.

No obstant això, es considera adequat esmentar

- L'acord de repartiment de dividends explicat a la Nota 9.3, en el sentit que els Acords s'han pres a l'exercici 2016 però el pagament s'ha efectuat el febrer de 2017.
- La venda d'accions de l'empresa Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA detallat a la Nota 9.1.6.iii, en quant l'Acord s'ha pres a l'exercici 2016 però la venda s'ha efectuat i registrat el febrer de 2017.

22. Operacions amb parts vinculades

A l'efecte de la presentació dels Comptes Anuals una part es considera vinculada a una altra quan una d'elles o un conjunt que actua en concert, exerceix o té la possibilitat d'exercir directa o indirectament o en virtut de pactes o acords entre accionistes o partícips, el control sobre una altra o una influència significativa en la presa de decisions financeres i d'explotació de l'altra, anàloga en l'article 42 del Codi de Comerç.

Les societats considerades com parts vinculades són les següents:

Parts vinculades	Altres empreses del grup	Altres parts vinculades	Empreses associades
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	X		
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	X		
Ajuntament de Reus		X	
Reus Esport i Lleure, S.A.		X	
Reus Transport Públic, S.A.		X	
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.		X	
Centre MQ Reus, S.A.		X	
Gestió Comarcal Hospitalària, S.A.		X	
Sagessa Assistència Sanitària Social, S.A.		X	
Gestió Integral Sanitària i Assistencial A.I.E.		X	
Centre Oftalmològic de Reus, S.L.		X	
Fundació Privada per a l'Acció Educativa		X	
Fundació Privada Sagessa Salut		X	
Fundació Privada per a l'Atenció Social		X	
Fundació per a la Recerca, Docència i Formació en l'àmbit sanitari		X	
Laboratori de Referència del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre, S.L.		X	
Fundació Rego		X	
Shirota Functional Foods, S.L.			X
Promimpuls 5C, S.L.			X
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA			X

La informació sobre operacions amb empreses del grup i associades es recull en el següent quadre:

Nom de l'empresa del grup o associada - Any 2016	despeses/compres 2016	ingressos/vendes 2016	saldo Deutor 31/12/2016	saldo Creditor 31/12/2016
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	10.182,41	283.500,24	900.442,89	2.110,39
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	4.333,50	94.998,81	1.622.751,06	1.976.338,25
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	4.432,00	142.107,73	5.228,64	0,00

Les operacions de l'any anterior van ser:

Nom de l'empresa del grup o associada - Any 2015	despeses/compres 2015	ingressos/vendes 2015	saldo Deutor 31/12/2015	saldo Creditor 31/12/2015
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	10.823,47	289.670,42	607.797,88	43.815,17
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	2.786,30	139.468,53	1.484.231,62	1.301.298,64
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	6.155,84	232.344,92	151.286,43	7.260,00

En quant a les operacions amb la resta de parts vinculades de la Societat, van ser les següents:

Nom de l'empresa vinculada	despeses/compres 2016	despeses/compres 2015	ingressos/vendes 2016	ingressos/vendes 2015
Ajuntament de Reus	1.501.835,03	1.301.615,27	2.801.162,77	3.134.396,73
Reus Esport i Lleure, S.A.	3.324,39	50,72	114.572,06	125.535,48
Reus Transport Públic, S.A.	3.857,87	4.755,85	43.197,84	37.210,50
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.	147.994,07	115.980,26	7.716.094,21	8.556.348,23
Centre MQ Reus, S.A.	0,00	0,00	7.632,69	9.262,77
Gestió Comarcal Hospitalària, S.A.	0,00	-648,00	0,00	0,00
Sagessa Assistència Sanitària i Social, S.A.	324,00	0,00	4.976,21	2.961,68
Gestió Integral Sanitària i Assistencial A.I.E.	0,00	0,00	115,50	0,00
Fundació Privada Sagessa-Salut	0,00	0,00	3.964,05	3.952,74
Fundació Privada per l'Atenció Social	0,00	0,00	1.650,33	1.410,84
Fundació Rego	0,00	0,00	2.916,22	2.816,91

Com informació addicional destaquem els principals saldos deutors i creditors amb parts vinculades a data de tancament:

Nom de l'empresa vinculada	saldo Creditor 31/12/2016	saldo Deutor 31/12/2016
Ajuntament de Reus	60.374,37	44.871.396,54
Reus Esport i Lleure, S.A.	13.375,30	1.441.430,63
Reus Transport Públic, S.A.	608.781,04	5.953,44
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.	305.531,22	553.016,69
Gestió Integral i Assistencial		127,05
Fundació per a l'Atenció Social		252,02
Centre MQ Reus SA	313,25	
Sagessa Assistència Sanitària	204,22	

En el quadre anterior no s'inclouen les subvencions i indemnitzacions reconegudes en el balanç, pendents de rebre de l'Ajuntament de Reus: 5.123.788,66 euros a curt termini i 36.824.890,00 euros a llarg termini, la major part corresponent a la subvenció per el finançament de la construcció del Nou Hospital (Nota 18).

Cap treballador està considerat com personal d'alta direcció de la Societat.

Els imports destinats a membres de l'òrgan d'administració de la Societat en l'exercici 2016 han estat de 10.000,00 euros, pendents de satisfer a data de formulació dels presents Comptes, mentre que l'any anterior van ser 10.000,12 euros. Aquestes percepcions s'han meritat com a indemnitzacions per assistència a reunions del Consell d'Administració.

En compliment de l'establert en el Text Refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, en el seu article 229, amb la finalitat de reforçar la transparència,

- a) Cap membre del Consell d'Administració, realitza per compte pròpia o aliena, el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat del que constitueix l'objecte social de la Societat.
- b) Els administradors no han informat de cap situació de conflicte, directe o indirecte, que poguessin tenir amb la Societat, tal com estableix l'article 229.1 de la Llei de Societats de Capital.

A la nota 9 es detalla l'estructura financera del grup:

Reus Mobilitat i Serveis, S.A.M.

És una societat de capital municipal constituïda per temps indefinit, l'1 de gener de 1989.

L'objecte social és la gestió, administració i explotació del servei dels pàrkings i aparcaments públics així com totes les activitats i serveis relacionats amb la circulació i

el transport en l'àmbit municipal de Reus. Així mateix, la gestió, administració i explotació dels mercats públics i de totes aquelles activitats relacionades amb aquest servei que li encomani l'Ajuntament.

Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.

Es una societat de capital públic constituïda per temps indefinit el 20 d'octubre de 1994.

L'objecte social és el foment de l'activitat econòmica i la generació d'ocupació, mitjançant la promoció, el suport i la participació econòmica i social, així com tota classe d'activitats que permetin assolir els objectius anteriors.

23. Altra informació

- a) La distribució per sexes al final de l'exercici del personal de la societat, desglossat en un nombre suficient de categories i nivells és el següent:

Distribució del personal de la societat al final de l'exercici, per categories i sexe						
	Homes		Dones		Total	
	Ex. 2016	Ex. 2015	Ex. 2016	Ex. 2015	Ex. 2016	Ex. 2015
Alts directius (no consellers)	0		0		0	0
Resta de personal de direcció de las empreses	5	5	3	3	8	8
Tècnics i professionals científics i intel·lectuals i de suport	5	5	1	1	6	6
Treballadors de tipus administratiu	6	7	25	28	31	35
Comercials, venedors i similars	4	4	0		4	4
Resta de personal qualificat	20	19	12	12	32	31
Treballadors no qualificats	31	33	4	2	35	35
Total personal al termini de l'exercici	71	73	45	46	116	119

- b) El nombre mitjà de persones emprades en el curs de l'exercici, expressat per categories és el següent:

Nombre mitjà de persones emprades en l'exercici	Total	
	Ex. 2016	Ex. 2015
Alts directius (no consellers)	0,00	
Resta de personal de direcció de las empreses	8,00	7,94
Tècnics i professionals científics i intel·lectuals i de suport	6,00	6,00
Treballadors de tipus administratiu	30,57	32,49
Comercials, venedors i similars	4,00	4,00
Resta de personal qualificat	32,16	28,31
Treballadors no qualificats	34,58	35,68
Total personal al termini de l'exercici	115,31	114,41

A banda dels treballadors esmentats la societat té 13 consellers.

- c) La Societat no ha emès valors admesos a cotització.
- d) Els honoraris percebuts en l'exercici 2016 pels auditors de comptes i de les societats pertanyents al mateix grup de societats a la qual pertanyés l'auditor, o societat amb la qual l'auditor estigui vinculat per propietat comuna, gestió o control, van ascendir a 22.050,00 euros, segons el següent desglossament:

Honoraris auditoria i altres serveis	Ex.2016	Ex.2015
Honoraris carregats per auditoria de comptes	14.400,00	14.400,00
Honoraris carregats per altres serveis de verificació	4.950,00	4.950,00
Honoraris carregats per serveis d'assessorament fiscal		
Altres honoraris per serveis prestats	2.700,00	
Total	22.050,00	19.350,00

- e) Honoraris dels membres del Òrgan d'Administració i de personal d'alta direcció: veure nota 22.

No existeixen assegurances de vida o altres obligacions concretes respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració, ni del present exercici, ni de l'anterior. Els Consellers de la societat no han percebut remuneracions per la seva funció de representació de la Societat. La societat no ha fet cap aportació a fons de pensions, ni a cap altra prestació a llarg termini. Tampoc s'ha realitzat cap pagament als membres de l'Alta Direcció basat en accions. Els Administradors de la Societat no han portat a terme durant l'exercici operacions alienes al tràfic ordinari o que no s'hagin realitzat en condicions normals de mercat amb la Societat. La Societat no ha efectuat durant l'exercici cap bestreta ni ha concedit cap crèdit als membres del Consell d'Administració.

24. Informació segmentada

La distribució de la xifra de negocis de la Societat per categoria d'activitats es detalla en el següent quadre:

Descripció de l'activitat	Exercici 2016	Exercici 2015
Ingressos gestió aigua	7.377.956,88	7.304.125,52
Ingressos gestió depuradora	1.782.569,02	1.739.427,86
Ingressos gestió clavegueram	2.811.801,54	2.815.769,06
Vendes de subproductes	9.317,54	6.000,17
Altres serveis div. Aigües. Boques incendis	64.962,62	64.262,57
Altres serveis div. Aigües. Control abocaments	156.979,26	156.873,37
Altres serveis div. Aigües. Gestió i direcció	84.795,60	84.795,60
Altres serveis div. Aigües . Gestió municipis	138.137,73	203.884,07
Altres serveis div. Aigües. Laboratori analítica i control	45.926,95	47.030,34
Altres serveis div. Aigües. Manteniment instal·lacions tercers	298.481,62	383.976,61
Altres serveis div. Aigües. Varis	94.488,40	116.234,65
Subtotal divisió Aigües	12.865.417,16	12.922.379,82
Lloguers a empreses municipals	6.454.437,50	6.365.323,00
Lloguers a l'Ajuntament de Reus	731.437,24	651.756,62
Lloguers a Tercers	468.294,53	469.670,28
Serveis prestats a les empreses municipals	697.639,36	1.543.938,83
Serveis prestats a l'Ajuntament de Reus	284.275,92	284.275,92
Serveis prestats a tercers	0,00	0,00
Subtotal divisió Central	8.636.084,55	9.314.964,65
ingressos per taxes de conservació	277.201,13	276.218,44
Ingressos per prestació de serveis	2.424.005,64	2.559.450,23
Ingressos per concessions de drets funeraris	198.650,62	125.174,50
Ingressos per venda d'energia	48.918,63	61.426,66
Ingressos per serveis complementaris	455.651,37	460.738,82
Ingressos per venda de llibres	0,00	17,21
Ingressos per prestació de serveis externs	57.853,89	24.292,68
Subtotal divisió Funerària	3.462.281,28	3.507.318,54
TOTAL	24.963.782,99	25.744.663,01

El mercat geogràfic on la societat desenvolupa la seva activitat és Reus i província de Tarragona, tot i que degut a tenir la gerència d'Empresa Municipal d'Aigües de Vilafranca SA, també la província de Barcelona.

25. Informació sobre drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

26. Informació sobre saldos pendents de pagament a Creditors, requerida per la Disposició Addicional 3^a de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, de 29 de desembre, de mesures de Lluita contra la morositat.

La informació en relació amb al període mig de pagament a proveïdors en operacions comercials, és la següent:

Pagaments realitzats i pendents de pagament en la data de tancament del balanç	2016	2015
	Dies	Dies
Període mig de pagament a proveïdors	48,25	42,63
Ràtio d'operacions pagades	50,96	44,70
Ràtio d'operacion pendents de pagament	19,94	16,65
	Import	Import
Total pagaments realitzats	7.455.076,05	8.884.032,23
Total pagaments pendents	715.567,23	708.907,18

La mitjana de dies transcorreguts des de la data de rebuda de la factura fins al pagament d'aquesta durant l'exercici, ha estat de 50,96 dies.

L'import de totes les factures pagades per operacions comercials l'any 2016 és de 7.455.076,05 €.

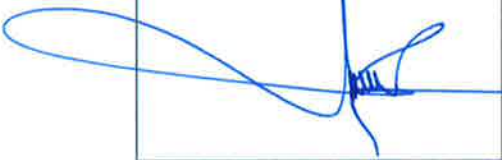

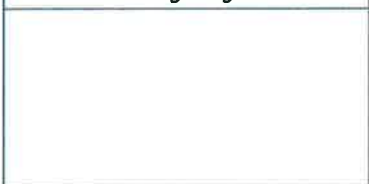
Quan tenim en compte a més el deute pendent a 31/12/16 (715.567,23 €), és a dir, tan les factures pagades com les pendents, el període mig de pagament a proveïdors de l'exercici és de 48,25 dies des de la data de recepció de les factures.

La mitjana de dies transcorreguts des de la data de rebuda de la factura fins al tancament de l'exercici de les factures pendents a 31/12/16, és de 19,94 dies.

Per als càlculs d'aquests ratis no s'han tingut en compte les factures rebudes de les entitats del grup Ajuntament considerades Administració Pública, ni el deute amb altres AAPP, tal com indica el RD 635/2014 de 25 de Juliol.

DILIGÈNCIA per fer constar que el present exemplar dels Comptes Anuals corresponent a l'exercici de 2016 s'estén en 100 pàgines numerades de l'1 al 100, el darrer dels quals conté la signatura dels consellers/res, d'acord amb el que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

El Consell d'Administració

Sr. Carles Pellicer Punyed	Sra. Noemí Llauredó Sans	Sr. Jordi Cervera Martínez
Sr. Joaquim Enrech Garola	Sr. Marc Arza Nolla	Sra. Carmen Pozuelo Blanco
Sr. Andreu Martín Martínez	Sr. Sebastià Domènech Bosch	Sr. Damián Morales Arcas
Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez	Sr. Marta Llorens Pérez	Sr. Edgar Fernández Blázquez
Sr. Xavier Angelergues Abellà		

Reus, 30 de març de 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS

DILIGÈNCIA per fer constar que els comptes anuals individuals corresponents a l'exercici 2016 contenen la signatura dels consellers i conselleres, excepte la dels senyors, Marta Llorens Pérez, Edgar Fernández Blázquez, Xavier Angelergues Abellà i Maria del Carmen Pozuelo Blanco, respectivament, els quals han presentat escrit de data 30 de març de 2017, que consten adjunts a l'acta del Consell d'Administració.

Els consellers, Marta Llorens, Edgar Fernández i Xavier Angelergues manifesten, en resum, que no signaran els comptes en senyal de disconformitat, atès que no han disposat del temps suficient per poder analitzar-los; que en els consells d'administració de les empreses no es debat en profunditat el funcionament de cadascuna de les empreses; que ja han manifestat la seva disconformitat amb el funcionament empresarial de l'Ajuntament de Reus; que consideren que aquests comptes estan distorsionats per l'enorme deute contret per la corporació; que hi ha aspectes que es veuen poc clars, com ara els esmentats a l'informe de l'auditor referent al patrimoni i al deute de la societat i que el Grup Municipal està personat judicialment en l'anomenat «Cas Innova». Per tot això, consideren que no disposen de la informació suficient sobre les diferents empreses per responsabilitzar-se de la seva activitat.

Per la seva banda, la consellera, Maria del Carmen Pozuelo Blanco manifesta que no formula els comptes atès que no va ser consellera a l'any 2016.

La qual cosa faig constar als efectes que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital, a Reus, 30 de març de 2017.

Núria Puig Masanés

Secretària del Consell d'Administració

AJUNTAMENT DE REUS

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

INFORME DE GESTIÓ EXERCICI 2016

1. Evolució del negoci i evolució previsible

Durant l'exercici 2016 Reus Serveis Municipals SA ha continuat el seu funcionament en tres divisions (Central, Aigües i Funerària), amb comptes d'explotació separats i suficient autonomia de gestió per a mantenir els serveis i estàndards de qualitat en totes les seves actuacions.

Divisió Central

En l'exercici 2016 , pel que fa als convenis signats amb l'Ajuntament respecte a les actuacions relacionades amb el PAM, s'ha arribat al final del període de lloguer dels següents equipaments: equipament de la cuina de l'EBM de El Margalló, contenidors varis i contenidors de càrrega lateral. Un cop transcorregut el termini de lloguer i havent recuperat la inversió feta al seu dia, s'ha cedit gratuïtament a l'Ajuntament la titularitat dels actius i s'ha procedit de donar de baixa en l'inventari aquests equipaments.

S'han continuat les activitats d'elaboració d'informes per als òrgans de decisió de l'organització i de l'Ajuntament de Reus.

Des de la Divisió Central de Reus Serveis Municipals es presta un servei de coordinació d'informació i de col·laboració en l'elaboració de treballs de suport útils per a la presa de decisions tan de RSM, les altres empreses municipals com de diversos òrgans de l'Ajuntament de Reus. Entre aquests, enguany han destacat la participació en l'estudi d'oportunitats del servei de neteja de l'espai públic i recollida de residus municipals, la participació en la vessant econòmica de la memòria tècnica del projecte FEDER-Boca de la Mina, l'anàlisi de propostes de reequilibri econòmic i financer del Nou Hospital, la participació permanent en la Comissió Tècnica de Transparència de l'Ajuntament de Reus, el suport al manteniment dels Portals de Transparència de l'Ajuntament i les empreses municipals, la continuació del Pla d'implantació de les cartes de serveis de l'Ajuntament de Reus, la recollida i tramesa d'informació necessària per al seguiment del Pla d'Ajust Econòmic i els informes de tresoreria, entre altres.

Pel que fa a les infraestructures informàtiques, enguany s'ha fet la migració definitiva de l'entorn de gestió economicofinancera de l' ERP cap a la infraestructura municipal compartida de l'Ajuntament, de tal manera que s'ha estalviat costos de manteniment i despeses derivades per economies d'escala. Per altra banda, s'ha dut a terme la renovació tecnològica del sistema de seguretat segmentada dels sistemes informàtics, en un projecte de l'Ajuntament al que la societat es va adherir, que garanteix una major seguretat de la xarxa informàtica i de la informació dels sistemes de l'empresa.

Es continua amb la gestió del servei de centralització de fons Cash-Pooling que la nostra societat duu a terme des de l'any 2009. També des de Reus Serveis Municipals es continua realitzant les tasques de gestió i operativa del servei de Gestió Comuna de Tresoreria del Grup Hospital de Sant Joan de Reus, que van posar en marxa un cop aquestes es van desvincular del nostre Cash-Pooling a l'octubre 2014, i es reporta a nivell de grup a Intervenció de l'Ajuntament.

S'ha continuat declarant conjuntament el IVA de tot el Grup Ajuntament per l'aplicació del Règim Especial de Grup d'Entitats (REGE), iniciat al 2008.

La previsió per a l'exercici 2017 és la de continuïtat en l'activitat de la divisió central, tant pel que fa als convenis PAM amb l'Ajuntament de Reus, com en la de seguir donant servei als òrgans de decisió de Reus Serveis Municipals SA, l'Ajuntament i a la resta d'Empreses Municipals.

Divisió Aigües

Aspectes rellevants que afecten al funcionament

Manteniment en l'exercici 2016 de bona part de les polítiques implementades derivades del Pla d'Ajust 2014-2015.

L'exercici 2016 ha estat el primer exercici posterior al Pla d'Ajust establert pel bienni 2014-2015

Les mesures contemplades en aquest Pla d'Ajust varen suposar una forta racionalització de la despesa i un important increment del resultat econòmic que, evidentment, van tenir un impacte a l'estat de previsió d'ingressos i despeses, el pla d'inversions i el finançament durant els exercicis 2014 i 2015. I, en línies generals, també s'han mantingut en l'exercici 2016 les línies d'actuació derivades de l'implementació de les mesures contemplades en aquell Pla d'Ajust.

Algunes d'aquelles actuacions que s'han mantingut han estat les següents:

- Internalització de tasques i reassignació de funcions al personal excepció de les lectures de comptadors quina mesura no va aconseguir el resultat esperat
- Minimització d'actuacions en infraestructures hidràuliques
- Contenció de la despesa vinculada al manteniment preventiu de xarxes, instal·lacions tècniques i instal·lacions informàtiques
- Contenció de la despesa vinculada a reactius químics, laboratori, evacuació de residus, ...
- Contenció d'altres despeses i serveis auxiliars diversos
- Contenció salarial i cap increment de plantilla més enllà del previst a la LPGE 2016
- Manteniment de les mesures d'ajust del parc de vehicles i despeses associades

Pressupostos exercici 2016.

El Consell d'Administració de la societat, en sessió celebrada el dia 14 de desembre de 2015, aprova els pressupostos de la societat per a l'exercici 2016.

Aquests pressupostos contemplen per a la divisió Aigües de Reus un pressupost d'explotació amb una previsió de resultat positiu de 1.000.539,00 € i un pressupost d'inversions de 1.300.000,00 €.

Tanmateix, el dia 28 de desembre de 2015, el Ple de l'Ajuntament de Reus va aprovar els preus tarifaris, amb efectes 1 de gener de 2016, els quals no van experimentar increments

respecte dels aprovats per a l'exercici 2015, en línia amb la proposta aprovada pel Consell d'Administració de la societat el dia 14 de desembre de 2015.

Cal destacar, però, que durant el decurs de l'exercici també han esdevingut factors no previstos inicialment que han suposat increment de despesa o disminució d'ingrés, que solament amb un acurat seguiment pressupostari s'han detectat a temps i s'han pogut implementar mesures correctores per a compensar i/o minvar, en la mesura del possible, el seu efecte en el resultat econòmic de la divisió. Alguns d'aquests factors que han afectat de manera negativa a l'assoliment del resultat pressupostat, han estat els següents:

- Augment de la despesa en control i prevenció de plagues.
- Augment de la despesa en vàries actuacions a la xarxa d'aigua i sanejament.
- Augment de la despesa en el manteniment d'escomeses de sanejament.

Tanmateix, una sentència favorable del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) respecte un contenciós amb l'AGENCIA ESTATAL DE LA ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (AEAT) en matèria de l'impost sobre el valor afegit (IVA) ha permès l'alliberament de quantitats aprovisionades durant diversos anys per cobrir aquesta contingència. Aquesta qüestió, atesa la seva transcendència, es comenta més endavant.

Adopció de mesures addicionals en matèria d'inversions i manteniment.

El Consell d'Administració de la societat, en sessió celebrada el dia 08 de juny de 2016, aprova la reducció en un import global de 500.000,00 € per a les actuacions programades a la divisió Aigües de Reus per a l'exercici 2016 en matèria d'inversions i manteniment de les xarxes d'abastament i aprova també la corresponent modificació del pressupost de la societat, desglossats en els següents conceptes:

- Inversions : 304.000,00 €
- Manteniment: 196.000,00 €

L'adopció d'aquest acord comporta la posada a disposició de l'AJUNTAMENT DE REUS, en compliment del requeriment de l'Alcaldia d'adopció de mesures a curt termini d'incentiu a l'HOSPITAL DE SANT JOAN DE REUS SAM, per tal que la Corporació municipal, previs els informes de la Secretaria i la Intervenció General destini aquest import a pal·liar la situació de desequilibri econòmic de la societat HOSPITAL DE SANT JOAN DE REUS SAM.

Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) respecte contenciós amb l'AGENCIA ESTATAL DE LA ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (AEAT) en matèria de l'impost sobre el valor afegit (IVA).

Amb motiu de les actuacions d'inspecció de l'AGENCIA ESTATAL DE LA ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (AEAT) en relació a l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) corresponent als períodes 1997, 1998, 1999 i 2000, l'AEAT va emetre amb data 25/02/2002 les següents liquidacions:

Número liquidació	Concepte	Deute tributari
A4385002020000020	IVA 1997-1999 actas de inspección (principal 313.878,61 interessos	364.539,83 €

A4385002020000030	50.661,22) IVA 2000 actas de inspecció (principal 113.564,34 interessos 6.794,10)	120.358,44 €

L'AEAT entenia que la societat havia determinat incorrectament l'import de la base imposable pels serveis de distribució d'aigua al no incloure en la base imposable les contraprestacions facturades per Cànon Pla Delta (CPD), Cànon d'Infraestructura Hidràulica (CIH), Increment de la Tarifa de Sanejament (ITS) i Cànon de l'Aigua (CA), motiu pel qual es proposava la corresponent regularització tributària.

Aquestes actes foren signades en disconformitat i en data 27/11/2001 es varen formular al·legacions a les mateixes.

Des de llavors, aquesta qüestió ha passat per diverses fases judicials fins el 15/03/2016, moment en que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) dicta una sentència en la que acorda estimar, en part, el recurs presentant. No conformes amb la fonamentació jurídica de la sentència vàrem sol·licitar la seva revisió i complement i en data 27/04/2016 el TSJC dicta Auto corregint els errors de la sentència de 15/03/2016, determinant l'estimació total del recurs presentat per AIGÜES DE REUS i l'anul·lació de les liquidacions impugnades.

Mentre el tema es trobava en fase judicial, atenent el principi de prudència, la societat va entendre adient en registrar anualment en el compte de resultats una provisió pel principal i els interessos que poguessin generar-se com a conseqüència de una resolució desfavorable.

En conseqüència, l'import total aprovisionat per aquest concepte es el següent:

Import	Concepte
313.878,61 €	quota IVA 1997-1999 actas de inspecció
113.564,34 €	quota IVA 2000 actas de inspecció
387.829,47 €	interessos

D'aquest import global de 815.272,42 €, com a resultat de la resolució judicial favorable cal deduir la despesa mitjançant l'enregistrament d'aquest "ingrés" la qual cosa comporta, evidentment, un increment en el resultat econòmic de la societat, segons el següent detall:

Import	Concepte
427.442,95 €	Excés de provisió per a impostos
387.829,47 €	Excés de provisió per a responsabilitats

Que és com es justificaria l'excepcional resultat de tancament 2016, respecte del inicialment pressupostat:

L'exercici 2016 s'ha tancat per la divisió amb un benefici d'1.838.767,10 €, la qual cosa suposa un increment de 619.200,10 € respecte el 1.219.567 € previstos al pressupost d'exploració, segons acord del Consell d'Administració del 8 de juny de 2016.

Pel que fa a les inversions, dins del marc de contenció i limitació a l'execució de projectes d'aquesta naturalesa, han estat finalitzades les actuacions previstes al pressupost d'inversions.

Finalment, les inversions de l'exercici 2016 han estat de 708.058,44 €. No obstant això, cal matisar que, dins de l'epígraf d'existències comercials, s'inclouen 288.512,36 € corresponent a comptadors d'aigua de telelectura adquirits que es troben pendents d'instal·lació. Aquests comptadors, una vegada instal·lats dins del programa de substitució de comptadors analògics per comptadors de telelectura (primer trimestre 2017), atenent el criteri de posada en funcionament, es capitalitzen. Es per això que, si afegim aquests 288.512,36 € a la inversió ja capitalitzada ens trobem amb una "inversió" final de 996.570,80€.

Pressupost d'explotació manteniment de l'EDAR

Que la divisió AIGÜES DE REUS de REUS SERVEIS MUNICIPALS SA presta el servei públic de sanejament a l'àmbit del sistema de sanejament de Reus, que contempla l'explotació i manteniment de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus i de tot el sistema de sanejament en alta, en forma de gestió directa i com a mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Reus, que és l'Administració actuant del sistema.

Aquesta prestació de servei es regeix per una atribució de fons amb càrrec a l'ACA que a l'exercici 2016 ha estat de 1.399.202,69 € (despeses directes), 98.863,86 € (despeses indirectes gestió d'instal·lacions), 40.570,43 € (despeses indirectes gestió de sistemes) i 109.242,65 (reposició i millores), atès que correspon a l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) com Administració hidràulica de la Generalitat de Catalunya, la regulació i l'establiment dels auxilis i recursos econòmics a les corporacions locals per als objectius de planificació hidrològica i en concret contribuir al finançament dels sistemes públics de sanejament d'acord a l'establert al Text refós de la legislació en matèria d'Aigües de Catalunya (TRLMAC).

Aquesta atribució de fons ha experimentat una progressiva disminució en els darrers anys, (estabilitzant-se a partir del 2013), la qual cosa significa que la prestació del servei es manté amb els mateixos requeriments però amb menys recursos econòmics. Aquest fet s'accentua també amb una reducció de les partides de despeses indirectes de gestió d'instal·lacions i de sistemes de l'EDAR; el mateix succeeix amb la partida de reposicions i millores que, en aquest cas, afecta a les actuacions de millora d'una instal·lació complexa com és l'EDAR amb necessitats d'adequació constants.

Finalment, cal esmentar l'afecció negativa de la cogeneració en el càlcul de la quantia econòmica corresponent a l'atribució de fons per part de l'ACA. Aquest fet ve donat per que a partir de l'any 2013 l'atribució de fons de l'ACA com a despeses directes d'explotació han estat fixes i prenen com a referència les certificades el 2012. En aquestes despeses directes, s'hi descompta la producció de la cogeneració ja que s'ingressa directament la venda d'energia a la xarxa. En el 2012 la producció va ser molt elevada, pel que si en els darrers anys es inferior els ingressos finals disminueixen.

És per aquest motiu que l'Ajuntament de Reus, com administració actuant, s'ha vist obligada en aquests darrers anys a interposar davant de l'ACA diversos requeriments previs, que posteriorment s'han convertit en recursos contenciosos en reclamació de les diferències d'atribució de fons, en estimar que li han estat indegudament reduïdes i congelades.

Efectes de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

L'aprovació de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i d'altres per la que s'estableixen determinades mesures en matèria de fiscalitat mediambiental i s'adopten altres mesures tributàries i financeres, ha produït alguns canvis en la regulació de l'IVA que afecten directament a les activitats que venen realitzant les entitats públiques prestadores dels serveis municipals de subministrament d'aigua.

És per això que, atenent el principi de prudència, la divisió ha adoptat el criteri de no subjecció de l'IVA a les activitats relacionades amb el manteniment i explotació de l'EDAR. Això comporta que els costos suportats no permeten la deduïbilitat de l'IVA suportat adient i, en conseqüència, forma part d'un major cost del servei. Contràriament, la facturació a l'AJUNTAMENT derivada d'aquesta activitat es realitza per l'atribució de fons atorgada per l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA); base imposable sense IVA.

És a dir, amb la mateixa atribució de fons (ingrés) per part de l'ACA es disposa d'una major despesa al integrar l'IVA suportat dins del cost del servei. Aquest fet ha suposat, en la pràctica, un increment de la despesa adient mantenint el nivell d'ingrés per aquest concepte.

Després de l'avaluació inicial i anàlisi previ de la Llei per part de la divisió, durant l'exercici 2016 s'ha plantejat consulta vinculant davant la Direcció General de Tributos sol·licitant un aclariment en relació a l'aplicació de la subjecció o no subjecció prevista en l'article 7.8 per tal de determinar el tractament a efectes d'aplicació de l'IVA, subjecció, exempció o bé si és d'aplicació la no subjecció regulada a l'article 7.8 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, segons redacció introduïda per la Llei 28/2014.

El resultat d'aquesta consulta ha motivat una nova sol·licitud d'aclariment a l'objecte de matisar algunes de les connotacions al respecte que, actualment, es troba pendent de resposta.

Evolució de l'activitat de la divisió

Import net de la xifra de negocis dels darrers dos anys:

CONCEPTE	exercici 2016	exercici 2015
Import net de la xifra de negocis	12.872.838,08	12.932.000,52

Resultat d'exploració dels darrers dos anys:

CONCEPTE	exercici 2016	exercici 2015
Resultat d'exploració	1.899.943,19	1.664.449,38

Resultat de l'exercici dels darrers dos anys:

CONCEPTE	exercici 2016	exercici 2015
Resultat de l'exercici	1.838.767,10	1.609.615,63

Cash-flow net dels darrers dos anys:

CONCEPTE	exercici 2016	exercici 2015
Cash-flow net	2.957.851,51	2.607.496,77

La composició de la xifra de negocis, atenent partides homogènies d'ingressos:

CONCEPTE	exercici 2016	exercici 2015	variació €	variació %
Vendes. Aigua. Subministrament domiciliari	7.259.611,08	7.144.539,96	115.071,12	1,61%
Vendes. Aigua. Aigua no depurada	0,00	164,70	-164,70	-100,00%
Vendes. Subproductes. Compost	9.044,54	5.805,77	3.238,77	55,79%
Vendes. Residus	273,00	194,40	78,60	40,43%
suma	7.268.928,62	7.150.704,83	118.223,79	1,65%
Gestió aigua. Comptadors (inspecció, instal·lació i verificació)	79.926,71	76.189,52	3.737,19	4,91%
Gestió aigua. Drets (drets de servei i drets de connexió)	40.272,18	74.613,82	-34.341,64	-46,03%
Gestió aigua. Escameses	0,00	8.663,09	-8.663,09	-100,00%
Gestió aigua. Suspensió i reposició de serveis	4.399,11	4.696,09	-296,98	-6,32%
Gestió aigua. Varis	0,00	1.527,09	-1.527,09	-100,00%
suma	124.598,00	165.689,61	-41.091,61	-24,80%
Gestió depuradores. Despeses indirectes de gestió	40.570,43	40.570,43	0,00	0,00%
Gestió depuradores. Gestió i millores	86.130,77	117.961,85	-31.831,08	-26,98%
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Despeses directes	1.304.179,03	1.270.761,87	33.417,16	2,63%
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Despeses gestió	98.863,86	98.863,86	0,00	0,00%
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Cogeneració	62.990,61	46.221,59	16.769,02	36,28%
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Tractament fangs	189.834,32	165.048,26	24.786,06	15,02%
suma	1.782.569,02	1.739.427,86	43.141,16	2,48%
Sanejament. Drets (drets de servei i drets de connexió)	41.146,08	44.544,06	-3.397,98	-7,63%
Sanejament. Escameses	2.145,00	0,00	2.145,00	0,00%
Sanejament. Manteniment xarxa clavegueram	2.766.494,46	2.772.279,53	-5.785,07	-0,21%
Sanejament. Reparacions (escameses)	3.184,72	2.297,42	887,30	38,62%
suma	2.812.970,26	2.819.121,01	-6.150,75	-0,22%
Altres serveis. Boques contra incendi	64.962,62	64.262,57	700,05	1,09%
Altres serveis. Varis	680.671,83	788.910,57	-108.238,74	-13,72%
TREMP. Vendes i ingressos	138.137,73	203.884,07	-65.746,34	-32,25%
suma	883.772,18	1.057.057,21	-173.285,03	-16,39%
TOTAL	12.872.838,08	12.932.000,52	-59.162,44	-0,46%

Vendes

Els ingressos per vendes d'aigua, subproductes i residus han estat de 7.268.928,62 €, la qual cosa suposa un augment de 118.223,79 € (+1,65%) respecte l'exercici anterior i representa un 56,47% de la xifra de negoci de la divisió.

El volum d'aigua injectat a la xarxa ha estat de 6.783.530 m³, per tant 154.941 m³ (-2,23%) menys respecte l'exercici anterior.

El volum d'aigua facturat per la divisió ha estat de 5.410.556 m³ (*), la qual cosa suposa un increment de 47.409 m³ (+0,88%) respecte l'exercici anterior. El increment del consum s'ha reflectit gairebé a tots els usos:

- El volum facturat destinat a ús domèstic ha augmentat un 0,28%
- El volum facturat destinat a ús municipal no s'ha sofert variacions 0,00 % (*)
- El volum facturat destinat a altres usos no domèstics ha disminuït un 3,26%

(*) El volum corresponent al consum municipal és aproximatiu, al no estar facturat el període del 2on semestre 2016 en el moment de la realització de l'informe.

L'augment de volum facturat en ús domèstic i ús no domèstic repercuteixen de forma directa en els ingressos per vendes d'aigua.

El nombre de factures de consum emeses durant l'exercici ha estat de 287.022, la qual cosa suposa un augment de 1.921 factures (+0,67%) respecte l'exercici anterior, que es poden desglossar en:

- 264.114 factures domiciliades (+0,10%)
- 22.908 factures no domiciliades (+7,83%)

Les factures domiciliades han representat un 92,02% del total de factures emeses i les no domiciliades un 7,98%. Les domiciliades han augmentat la seva proporció en un 0,10%, i les no domiciliades han augmentat en un 7,83 % respecte l'exercici anterior.

El percentatge de factures cobrades en primera gestió ha estat del 91,58% al 2016 (*), lleugerament inferior al enregistrar l'exercici anterior.

(*) dades a 12 de febrer del 2017

El nombre de contractes de servei formalitzats durant l'exercici ha estat de 3.455, la qual cosa suposa un increment de 376 nous contractes (+12,21%) respecte els formalitzats l'exercici anterior.

El nombre de contractes de servei, al tancament de l'exercici, es situa 48.799, la qual cosa suposa un increment net de 361 contractes més en el total de contractes en vigor respecte l'exercici anterior.

El consum mig per habitant i dia (ús domèstic) al 2016 ha estat de 102,37 litres mentre que al 2015 aquesta xifra va ser de 100,66 litres.

Gestió aigua. Serveis accessoris a les vendes

La partida d'ingressos corresponents a la prestació de serveis accessoris a les vendes ha comportat uns ingressos totals de 124.598,00 €, la qual cosa suposa una disminució de 41.091,61 € (-24,80%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 0,97% de la xifra de negocis de la divisió.

Gestió depuradores. Estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus

La partida d'ingressos corresponent a la gestió de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus ha comportat uns ingressos totals de 1.782.569,02 €, la qual cosa suposa un augment de 43.141,16 € (2,48%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 13,85% de la xifra de negocis de la divisió.

Aquesta actuació està directament relacionada amb el volum d'aigua residual tractada a l'EDAR que passa de 6.559.675 m³ a l'exercici 2015 als 6.188.797 m³ a l'exercici 2016 (-5,65%).

El consum d'energia elèctrica de l'EDAR ha experimentat un increment, al passar de 2.784.383 Kw a l'exercici 2015 a 2.962.319 Kw a l'exercici 2016 (6,39%).

L'ACA contribueix al finançament de totes les actuacions relacionades amb l'EDAR.

Gestió sanejament

La partida d'ingressos corresponent a la gestió de sanejament ha comportat uns ingressos totals de 2.812.970,26 €, la qual cosa suposa una disminució de 6.150,75 € (-0,22%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 21,85% de la xifra de negocis de la divisió.

Altres serveis

La partida d'ingressos corresponent als altres serveis ha comportat uns ingressos totals de 883.772,18 €, la qual cosa suposa una disminució de 173.285,03 € (-16,39%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa un 6,87% de la xifra de negocis de la divisió.

D'aquests ingressos, podem destacar les següents magnituds:

- Els ingressos derivats del servei de control d'abocaments portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 156.979,26 €

- Els ingressos derivats del servei de laboratori analítica i control portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 45.926,95 €

Durant l'exercici 2016 s'han portat a terme un total de 60.076 paràmetres analitzats, la qual cosa suposa un augment del 6,92% respecte l'exercici anterior

Atenent al tipus d'aigua, podem fer el següent desglossament:

19.735 paràmetres analitzats aigua consum
40.341 paràmetres analitzats aigua residual

Atenent al tipus de contractació, podem fer el següent desglossament:

59.342 paràmetres analitzats mostres pròpies
734 paràmetres analitzats aigua mostres subcontractades

- Els ingressos derivats del servei de gestió i direcció de tercers portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 84.795,60 €
- Els ingressos derivats del servei de manteniment instal·lacions de tercers portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 298.481,62 €
- Els ingressos derivats del servei d'obres i projectes portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 63.632,01 €
- Els ingressos derivats del servei d'exploració d'altres municipis portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 138.137,73 €

Altra informació rellevant

Ajuts Socials

Un total de 608 famílies s'han beneficiat aquest 2016 dels mecanismes de solidaritat amb aquells abonats que travessen dificultats econòmiques i que tenen problemes a l'hora de fer front a la factura de l'aigua.

En aquests casos, i prèvia aprovació dels Serveis Socials de l'Ajuntament, Aigües de Reus ha assumit el pagament de les factures d'aigua i els recàrrecs derivats de l'impagament d'aquests rebuts, equivalents a un import de 112.237,63 €, (77.288,30 € corresponents a factures i 34.949,33 € corresponents a recàrrecs bonificats). A més, també s'han concedit 161 ajornaments o fraccionaments del deute, a través de les sol·licituds rebudes des de Serveis Socials de l'Ajuntament.

Descripció dels principals riscos i incerteses al qual s'enfronta la divisió en el seu futur més immediat

Revocació conveni obres hidràuliques de 26 de setembre de 2007

L'Ajuntament de Reus va presentar en data 28 d'abril del 2012 requeriment previ sol·licitant l'anul·lació de l'acord de revocació del conveni d'obres hidràuliques signat l'any 2007 entre l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) i l'AJUNTAMENT, en virtut del qual la primera es comprometia a finançar un seguit d'actuacions fins un màxim de tres milions d'euros.

Davant el silenci de l'ACA, l'Ajuntament de Reus es va veure obligat en data 14 de febrer de 2014 a reiterar aquest requeriment exigint el compliment del conveni en tots els seus termes, així com el pagament dels més d'1,6 milions d'euros que l'ACA encara deu per les obres executades. Això no obstant, atès que l'Agència Catalana de l'Aigua no va arribar a donar resposta a cap dels requeriments previs interposats, en data 14 de maig de 2014, l'Ajuntament de Reus va interposar recurs contenciós administratiu contra l'Agència Catalana de l'Aigua davant de la secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJC que actualment es troba pendent de sentència i que va ser registrat com a R.Ordinari 248/2014.

A finals de l'exercici 2014 es va presentar demanda, durant l'exercici 2015 es va practicar la prova proposada. El 13 de gener del 2016 es va presentar el corresponent escrit de conclusions i a la data d'emissió d'aquest informe estem a l'espera que el Jutjat dicti sentència.

Reus Serveis Municipals, SA, per haver-se subrogat amb els drets de crèdit de les extintes societats municipals encarregades d'executar les actuacions contemplades en aquest conveni (Aigües de Reus EMSA i Gestió Ambiental i Abastament,SA), arrel de la seva fusió per absorció l'any 2014, té pendent de cobrament l'esmentat import de 1.625.995,19 €. Import que representa un risc en el cas que l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) no revisi la seva postura o no s'assoleixi la satisfacció pretesa davant del tribunals contenciosos, la qual cosa pot impactar sobre el resultat d'un exercici.

Tenint en compte l'impagament per part de l'ACA d'una part del conveni d'obres hidràuliques signat amb l'Ajuntament de Reus el dia 26/09/2007, i considerant que les obres que l'ACA es comprometia a finançar en aquell conveni van ser executades i finançades per Aigües de Reus, com a ens instrumental del propi Consistori, la divisió va optar per aprovisionar 697.854,46 € dins de l'exercici 2013, a fi i efecte de compensar les referides possibles contingències amb l'ACA i presentar un resultat equilibrat que no comprometés les xifres objectiu dels següents exercicis.

Cànon de l'Aigua

Durant l'any 2016, s'ha mantingut la figura impositiva del cànon de l'aigua. REUS SERVEIS MUNICIPALS SA com empresa gestora ha d'abonar a l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) conceptes com aigua perduda, extracció d'aigua del medi i, en especial, ha de meritjar

el cànon de tots aquells rebuts emesos (estiguin o no pagats pels abonats), el que acaba afectant al compte de resultats econòmics de la divisió i conseqüentment al cost del servei.

La llei de pressupostos que el Govern de la Generalitat té en tramitació preveu un increment de l'1,5 % per al 2017 del percentatge del cànon de l'aigua a repercutir als abonats.

Canvis en les aportacions de l'Agència CATALANA DE L'AIGUA (ACA) en matèria de sanejament per a l'exercici 2016

La LLEI 2/2014 DE 27 DE GENER DE MESURES FISCALS, ADMINISTRATIVES, FINANCERES, I DEL SECTOR PÚBLIC, publicada al DOGC núm. 6551 de 30 de gener de 2014, va venir a modificar, entre d'altres, les atribucions de l'ACA en matèria de sanejament per a l'exercici 2013 i posteriors. Per tant, aquesta també és d'aplicació en l'exercici 2016. Les implicacions més importants són les següents:

- Supressió a la menció que l'ACA "ha de dotar els recursos necessaris". En virtut d'aquesta modificació normativa ara es diu que l'ACA "ha de contribuir al finançament dels sistemes de sanejament" que comprèn, entre d'altres, les despeses directes de prestació d'aquests serveis.
- Supressió del model estandarditzat d'assignació de recursos del Reglament de Sanejament.
- Determinació a la pròpia llei d'aigües de les formules de càlcul de les despeses indirectes i dels imports màxims a atribuir en concepte de despeses directes. Topall que ve marcat per les despeses directes d'explotació certificades i validades per l'ACA en l'exercici precedent. Arrel d'aquest nou criteri i del que entenem és fruit d'una errònia interpretació del mateix per part de l'ACA, durant els exercicis 2013 i següents(també al 2016), l'atribució final en concepte de despeses directes s'ha vist congelada en l'import fix de 1.399.202,70 €. És a dir, prescindint de quin ha estat en cada exercici el volum tractat d'aigua residual, de fangs provinents d'altres EDARs i, també, de quin ha estat el resultat de la gestió de la Planta de Cogeneració. La davallada d'ingressos respecte dels acreditats en l'exercici 2016, es calcula en la suma de 42.869,13 + IVA €.

És per aquest motiu que, d'igual que es va fer en relació a l'atribució dels exercicis 2013 a 2015, durant el mes de febrer de 2017 s'ha presentat requeriment previ contra la resolució definitiva d'atorgament de fons de l'ACA de l'exercici 2016, notificada el dia 19 de desembre de 2016, reclamant l'increment d'aquesta atribució.

En aquest moment es troben en tramitació tres recursos contenciosos interessant l'increment d'aquesta atribució:

- a) Recurs Ordinari 127/2015 seguit davant del Jutjat Contenciós Administratiu 3 de Barcelona en relació a l'atribució de fons de l'exercici 2013. A primers de l'exercici 2016 s'ha apel·lat la sentència de 1a instància dictada en aquest procediment.

- b) Recurs Ordinari 90/2015 seguit davant del Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Tarragona en relació a l'atribució de fons de l'exercici 2014.
- c) Recurs Ordinari 232/2016 seguit davant del Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Tarragona en relació a l'atribució de fons 2015.

I un requeriment previ a la interposició de recurs contenciós, perquè l'ACA incrementi l'import de l'atribució de fons 2016.

Disminució dels recursos hídrics obtinguts de la pròpia conca.

Un altre dels riscos que poden afectar de cara a l'any vinent, és la disminució dels recursos hídrics que s'obtenen de la pròpia conca. Durant l'any 2015 la manca de pluja ja va provocar la disminució del volum d'aigua aportat per les fonts pròpies (pous i minats) i del que s'obtenia de l'Embassament Siurana-Riudecanyes, fet que va suposar un increment dels costos d'explotació atès que es van haver de suplir amb la compra de més aigua al CAT.

Aquest 2016 ha estat un any amb molt pocs recursos hídrics, tot i que no hi ha hagut problemes d'abastament. Donat que pel 2017 les dotacions són molt escasses, especialment del pantà de Riudecanyes, i la dotació de l'aigua assignada és molt més baixa que altres anys, si no es recupera, aquest 2017 pot haver problemes d'abastament. En tot cas caldrà avaluar si hi ha la possibilitat d'obtenir aquests recursos que manquen d'altres conques (CAT) però en cas de poder aconseguir-les, en qualsevol cas suposaria un cost molt més elevat.

Per altra banda, l'ACA està elaborant un projecte de llei per la qual es modifica el Text Refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, que pot modificar la forma de gestió i finançament del sanejament a Catalunya, fet que podria arribar a provocar disfuncions en la gestió del sanejament a Reus.

Repercussions derivades de la disminució dels ingressos pels recàrrecs per suspensió del subministrament i altres mesures de caràcter social.

El Ple de l'AJUNTAMENT DE REUS, en sessió celebrada el 15 d'abril de 2016, va aprovar una moció sobre pobresa energètica i subministrament d'aigua en la que, entre d'altres qüestions, s'instava a les empreses de subministrament d'aigua a estudiar com millorar la protecció als col·lectius més vulnerables eliminant, reduint o, transitòriament, implantant noves polítiques de tarificació dels sobrecostos associats a l'impagament del servei (recàrrecs, precintatge, reconexió, ...).

Estudiada la proposta, es va estimar que el més oportú és eliminar totalment els recàrrecs per impagament de les tarifes (no únicament per als col·lectius vulnerables) i cobrar només aquells preus tarifaris destinats a cobrir les despeses efectivament generades. Tot això, sense perjudici que per mitjà de Serveis Socials de l'AJUNTAMENT DE REUS es continuï

determinant quins conceptes tarifaris/reglamentaris correspon condonar en cada cas concret a aquelles persones que formen part dels col·lectius més vulnerables.

Aquesta proposta de mesures es troben pendents d'aprovació per part del Consell d'Administració de la societat i caldrà prestar especial atenció a l'impacte final en el compte de resultats.

Efectes de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

L'aprovació de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i d'altres per la que s'estableixen determinades mesures en matèria de fiscalitat mediambiental i s'adopten altres mesures tributàries i financeres, ha produït alguns canvis en la regulació de l'IVA que afecten directament a les activitats que venen realitzant les entitats públiques prestadores dels serveis municipals de subministrament d'aigua.

Aquesta qüestió es comenta, sota aquest mateix subtítol, dins de l'epígraf 1 anterior (Evolució del negoci i evolució previsible).

És per això que, en funció de la resposta respecte la consulta plantejada davant la Direcció General de Tributs, podrien derivar-se efectes respecte la subjecció de l'IVA en el servei de manteniment i explotació de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) i, en conseqüència, en el compte de resultats de la societat. Aquests efectes podrien tenir connotacions retroactives i, evidentment, de futur.

Divisió Funerària

La divisió Serveis funeraris Reus i Baix Camp, gestiona la prestació dels serveis funeraris, els serveis de cremació i l'explotació del Cementiri General de Reus.

Per aquest exercici 2016 ha assolit un benefici de 225.803,30 euros, sense les eliminacions de les transaccions entre divisions. L'evolució del negoci és positiva i es preveu poder seguir amb la mateixa línia, assegurant als usuaris un nivell de qualitat òptima en els serveis que els oferim.

Durant el mes de gener de 2014, l'Ajuntament de Reus i el Consell Comarcal del Baix Camp van signar un conveni de col·laboració per tal que la societat prestés serveis funeraris a la Comarca. Aquest fet ha propiciat que la societat continuï amb la seva expansió i ampliï el seu radi d'acció durant el 2016.

L'evolució previsible és que la divisió es continuï expandint cap a les poblacions veïnes i presti els serveis funeraris a les poblacions que ens ho encomanin.

Com a inversions a destacar tenim:

- Renovació de part de la flota de vehicles amb la compra d'un cotxe auxiliar i de la compra d'una furgoneta funerària per a la recollida de difunts per un import total de 25.404,05 €.
- Millora de la marquesina d'accés a l'edifici del Tanatori des del pàrquing per un import de 9.477,15 €.
- Construcció de columbaris amb capacitat de 4 urnes al Cementiri General de Reus per un import de 21.140,26 €.
- Compra de mobiliari per a l'oficina del Cementiri i adequació de l'espai per tal de mostrar els serveis que es realitzen, millorar l'atenció al públic i consolidar el Cementiri com espai patrimonial de la ciutat de Reus per un import de 9.600 €.

Es mantenen les recuperacions de sepultures de concessionaris que han perdut o han renunciat a la concessió, restaurant-les per tal que es puguin posar a disposició dels usuaris.

Pel que fa als serveis de cremació, es continuen realitzant els que demanden els usuaris de Reus i les empreses funeràries que actuen per les proximitats, seguint les nostres línies de treballs donant un servei de qualitat i atenció a les persones.

2. Instruments financers

L'empresa té contractat un producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP) amb cinc de les sis entitats financeres participants del Préstec Sindicat destinat al finançament del Nou Hospital. Aquest producte està associat al tram A del contracte del préstec i l'objectiu d'aquest instrument financer és assegurar un tipus d'interès fix per a l'operació. El tram A d'aquest préstec, venç al mes d'abril de 2020.

RSM també té contractat un producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP) amb Caixabank SA com a conseqüència de les necessitats de tresoreria per la financiació del projecte d'ampliació de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable i de la construcció del dipòsit intermig. Aquests producte està associat al contracte de préstec i l'objectiu d'aquests instrument financer és assegurar un tipus d'interès fix per a l'operació.

3. Valors negociables emesos

No és d'aplicació a la societat.

4. Fets posteriors al tancament de l'exercici

No s'ha produït cap fet significatiu amb posterioritat al tancament que afecti els comptes anuals de l'exercici 2016, ni a l'aplicació del principi d'entitat en funcionament, ni que afecti la capacitat d'avaluació dels usuaris dels Comptes Anuals.

No obstant això, ens remetem als comentaris de la nota 21 de la memòria pel que fa a l'acord de repartiment de dividendes i a la venda d'accions de l'empresa Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA

5. Investigació, Recerca i Desenvolupament

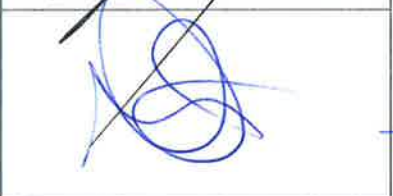
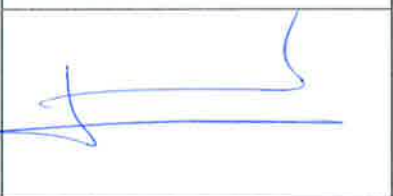

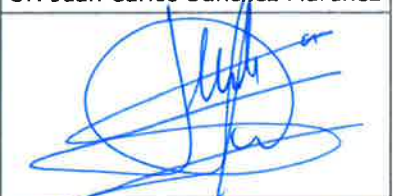

No és d'aplicació a la societat.

6. Adquisicions o venda d'accions pròpies

No és d'aplicació a la societat.

DILIGÈNCIA per fer constar que el present exemplar de l'Informe de Gestió corresponent a l'exercici de 2016 s'estén en l'anvers de 19 fulls numerats de l'1 al 19, el darrer dels quals conté la signatura dels consellers/res, d'acord amb el que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

El Consell d'Administració

Sr. Carles Pellicer Punyed	Sra. Noemí Llauredó Sans	Sr. Jordi Cervera Martínez
Sr. Joaquim Enrech Garola	Sr. Marc Arza Nolla	Sra. Carmen Pozuelo Blanco
Sr. Andreu Martín Martínez	Sr. Sebastià Domènech Bosch	Sr. Damián Morales Arcas
Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez	Sr. Marta Llorens Pérez	Sr. Edgar Fernández Blázquez
Sr. Xavier Angelergues Abellà		

Reus, 30 de març de 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS

DILIGÈNCIA per fer constar que l'informe de gestió individual corresponent a l'exercici 2016 conté la signatura dels consellers i conselleres, excepte la dels senyors, Marta Llorens Pérez, Edgar Fernández Blázquez, Xavier Angelergues Abellà i Maria del Carmen Pozuelo Blanco, respectivament, els quals han presentat escrit de data 30 de març de 2017, que consten adjunts a l'acta del Consell d'Administració.

Els consellers, Marta Llorens, Edgar Fernández i Xavier Angelergues manifesten, en resum, que no signaran els comptes en senyal de disconformitat, atès que no han disposat del temps suficient per poder analitzar-los; que en els consells d'administració de les empreses no es debat en profunditat el funcionament de cadascuna de les empreses; que ja han manifestat la seva disconformitat amb el funcionament empresarial de l'Ajuntament de Reus; que consideren que aquests comptes estan distorsionats per l'enorme deute contret per la corporació; que hi ha aspectes que es veuen poc clars, com ara els esmentats a l'informe de l'auditor referent al patrimoni i al deute de la societat i que el Grup Municipal està personat judicialment en l'anomenat «Cas Innova». Per tot això, consideren que no disposen de la informació suficient sobre les diferents empreses per responsabilitzar-se de la seva activitat.

Per la seva banda, la consellera, Maria del Carmen Pozuelo Blanco manifesta que no formula els comptes atès que no va ser consellera a l'any 2016.

La qual cosa faig constar als efectes que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital, a Reus, 30 de març de 2017.

Núria Puig Masanés

Secretària del Consell d'Administració

AJUNTAMENT DE REUS